

Inspraakbundel

Zienswijzen op ontwerp-instemmingsbesluit 'Winningsplan Middellie'

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	3
Kennisgeving.....	4

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES EN ZIENSWIJZEN:

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties	6
Alfabetisch overzicht organisaties en reacties	12
Zienswijzen 0001 tot en met 0068	13

Woord vooraf

Van donderdag 11 mei 2023 tot en met donderdag 22 juni 2023 lag voor het project “Winningsplan Middelie” het ontwerp-instemmingsbesluit ter inzage. In deze periode kon u hierop reageren.

Wat gaat er gebeuren?

De Nederlandse Aardolie Maatschappij (hierna: NAM) wint sinds 1975 gas uit het gasveld Middelie. De NAM heeft de staatssecretaris gevraagd om akkoord te gaan met het gewijzigd winningsplan Middelie. De staatssecretaris heeft dit verzoek in behandeling genomen en een ontwerp-instemmingsbesluit opgesteld.

Met het gewijzigde winningsplan Middelie beschrijft NAM de winning uit de gasvelden Middelie, Rustenburg en Westbeemster en wat hieraan verandert. NAM geeft in het winningsplan aan dat de gasvelden een groter productievolume hebben en heeft een looptijd tot en met 2035.

De gasvelden liggen in de provincie Noord-Holland, in de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard en in het verzorgingsgebied van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Waar kon u de stukken inzien?

U kon van 11 mei 2023 tot en met 22 juni 2023 het ontwerp-instemmingsbesluit en de bijbehorende documenten inzien op www.mijnbouwvergunningen.nl/Middelie.

Het is ook mogelijk om een papieren versie van het ontwerp-instemmingsbesluit te lezen. U kon hiervoor contact opnemen met medewerkers van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Zienswijzen

Op het ontwerp-instemmingsbesluit zijn binnen de reactietermijn in totaal 68 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen zijn integraal opgenomen in deze inspraakbundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.bureau-energieprojecten.nl.

Wat zijn de vervolgstappen?

Alle zienswijzen en reacties worden betrokken bij het definitieve besluit. In een Nota van Antwoord wordt opgenomen of en op welke manier de zienswijzen en reacties in het definitieve besluit zijn verwerkt. Het definitieve besluit wordt te zijner tijd aangekondigd in de Staatscourant en in huis-aan-huisbladen. Als u een geldige zienwijze heeft ingediend krijgt u persoonlijk een brief van het ministerie met informatie over de publicatie van het definitieve besluit en hoe u eventueel beroep kunt instellen.

Wilt u meer weten?

Voor meer informatie over de procedure van het winningsplan verwijzen wij u door naar de projectpagina www.mijnbouwvergunningen.nl/middelie. Indien u nog overige vragen heeft kunt u op werkdagen tussen 09:00 uur en 12:00 uur contact opnemen met Martijn Claasen (tel. 070-379 61 32 of e-mail m.claasen@minezk.nl).

Kennisgeving ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Middellie, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

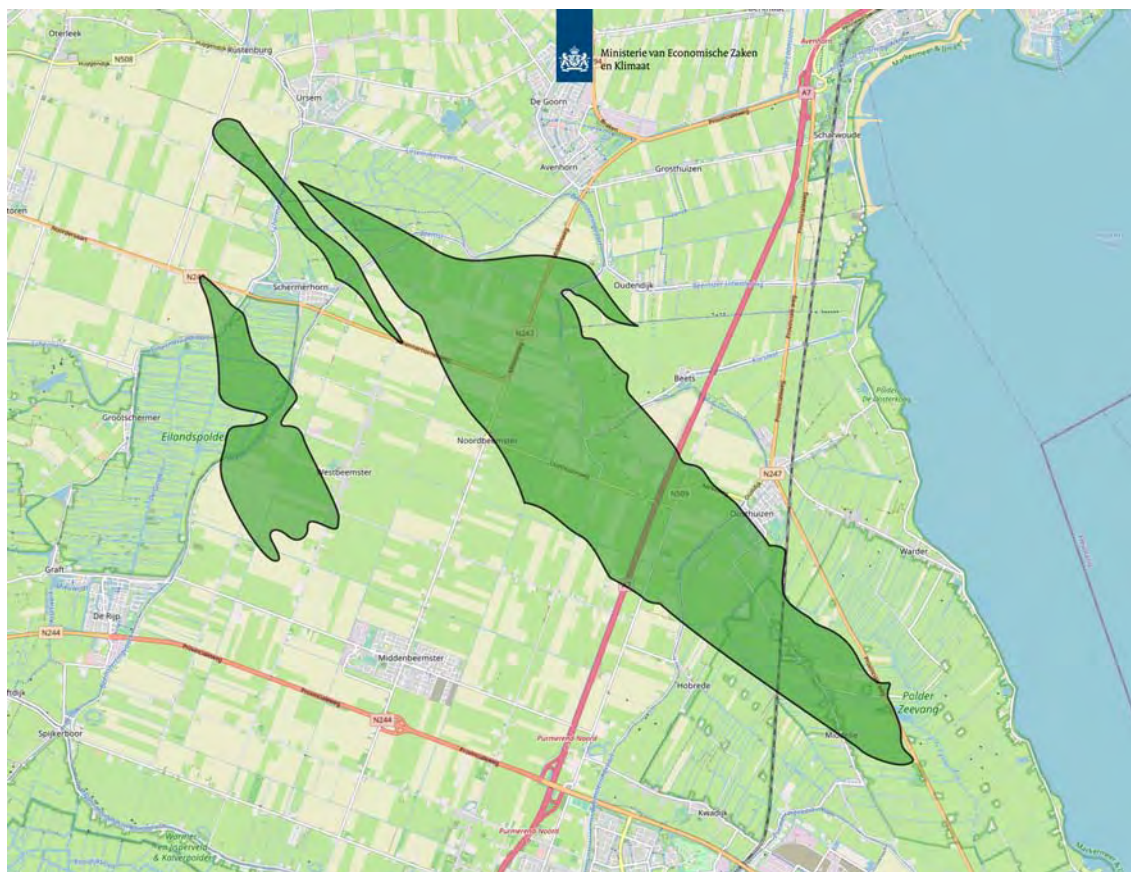
De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat heeft een ontwerp-instemmingsbesluit opgesteld voor het gewijzigde winningsplan Middellie. Van 11 mei 2023 tot en met 22 juni 2023 ligt dit ontwerpbesluit samen met het winningsplan en alle bijbehorende documenten ter inzage. Iedereen kan hierop reageren met een zienswijze. In deze kennisgeving leest u meer.

Winningsplan Middellie

De Nederlandse Aardolie Maatschappij (hierna: NAM) wint sinds 1975 gas uit het gasveld Middellie. De NAM heeft de staatssecretaris gevraagd om akkoord te gaan met het gewijzigd winningsplan Middellie. De staatssecretaris heeft dit verzoek in behandeling genomen en een ontwerp-instemmingsbesluit opgesteld.

Met het gewijzigde winningsplan Middellie beschrijft NAM de winning uit de gasvelden Middellie, Rustenburg en Westbeemster en wat hieraan verandert. NAM geeft in het winningsplan aan dat de gasvelden een groter productievolume hebben en heeft een looptijd tot en met 2035.

De gasvelden liggen in de provincie Noord-Holland, in de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard en in het verzorgingsgebied van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt van 11 mei 2023 tot en met 22 juni 2023 het ontwerp-instemmingsbesluit en de bijbehorende documenten inzien op www.mijnbouwvergunningen.nl/Middellie. Het is ook mogelijk om een papieren versie van het ontwerp-instemmingsbesluit te lezen. U kunt hiervoor contact opnemen met medewer-

kers van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. De contactgegevens vindt u onderaan deze kennisgeving.

Reageren op het ontwerp-instemmingsbesluit?

U kunt tot en met 22 juni 2023 reageren op het ontwerp-instemmingsbesluit door een zienswijze in te dienen. In uw zienswijze kunt u ingaan op alle onderdelen van het ontwerp-instemmingsbesluit, het winningsplan en de bijbehorende documenten. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerp-instemmingsbesluit?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Geef in uw zienswijze duidelijk aan op welke onderdelen u reageert en onderbouw uw zienswijze met argumenten.

Het is goed om te weten dat (in ieder geval) personen of instanties die gebruik hebben gemaakt van hun inspraakrecht en op het definitieve besluit een zienswijze hebben ingediend, later tegen het definitieve besluit beroep kunnen instellen bij de Raad van State.

Hoe kunt u reageren?

U kunt uw zienswijze schriftelijk indienen door een brief te sturen naar:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Uw brief kan alleen als zienswijze in behandeling worden genomen als u ondertekent met uw naam en adres. Dit geldt ook voor eventuele medeondertekenaars.

Wat zijn de vervolgstappen?

Alle zienswijzen en reacties worden betrokken bij het definitieve besluit. In een Nota van Antwoord wordt opgenomen of en op welke manier de zienswijzen en reacties in het definitieve besluit zijn verwerkt. Het definitieve besluit wordt te zijner tijd aangekondigd in de Staatscourant en in huis-aan-huisbladen. Als u een geldige zienswijze heeft ingediend krijgt u persoonlijk een brief van het ministerie met informatie over de publicatie van het definitieve besluit en hoe u eventueel beroep kunt instellen.

Wilt u meer weten?

Voor meer informatie over de procedure van het winningsplan verwijzen wij u door naar de projectpagina www.mijnbouwvergunningen.nl/middelie. Indien u nog overige vragen heeft kunt u op werkdagen tussen 09:00 uur en 12:00 uur contact opnemen met Martijn Claasen (tel. 070-379 61 32 / e-mail m.claasen@minezk.nl)

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale zienswijzen/reacties

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de zienswijze opzoeken. Door te klikken op uw zienswijzenummer wordt u automatisch doorverwezen naar de zienswijze. De zienswijzen zijn opgenomen vanaf pagina 13.

Zienswijzen op ontwerp-instemmingsbesluit 'Winningsplan Middelie'

Registratienummer	Zienswijzenummer
GW114-OIB-0001	0001
GW114-OIB-0002	0002
GW114-OIB-0003	0003
GW114-OIB-0004	0004
GW114-OIB-0005	0005
GW114-OIB-0006	0006
GW114-OIB-0007	0007
GW114-OIB-0008	0008
GW114-OIB-0009	0009
GW114-OIB-0010	0010
GW114-OIB-0011	0011
GW114-OIB-0012	0012
GW114-OIB-0013	0013
GW114-OIB-0014	0014
GW114-OIB-0015	0015
GW114-OIB-0016	0016
GW114-OIB-0017	0017
GW114-OIB-0018	0018
GW114-OIB-0019	0019
GW114-OIB-0020	0020
GW114-OIB-0020-1	0020
GW114-OIB-0020-2	0020
GW114-OIB-0020-3	0020
GW114-OIB-0020-4	0020
GW114-OIB-0020-5	0020
GW114-OIB-0020-6	0020
GW114-OIB-0020-7	0020
GW114-OIB-0020-8	0020
GW114-OIB-0020-9	0020
GW114-OIB-0021	0021
GW114-OIB-0022	0022
GW114-OIB-0024	0024
GW114-OIB-0025	0025
GW114-OIB-0026	0026
GW114-OIB-0026-1	0026
GW114-OIB-0026-2	0026
GW114-OIB-0026-3	0026
GW114-OIB-0026-4	0026

Registratienummer	Zienswijzenummer
GW114-OIB-0026-6	0026
GW114-OIB-0026-7	0026
GW114-OIB-0026-8	0026
GW114-OIB-0026-9	0026
GW114-OIB-0026-10	0026
GW114-OIB-0026-11	0026
GW114-OIB-0026-12	0026
GW114-OIB-0026-13	0026
GW114-OIB-0026-14	0026
GW114-OIB-0026-15	0026
GW114-OIB-0026-16	0026
GW114-OIB-0026-17	0026
GW114-OIB-0026-18	0026
GW114-OIB-0026-19	0026
GW114-OIB-0026-20	0026
GW114-OIB-0026-21	0026
GW114-OIB-0026-22	0026
GW114-OIB-0026-23	0026
GW114-OIB-0026-24	0026
GW114-OIB-0026-25	0026
GW114-OIB-0026-26	0026
GW114-OIB-0026-27	0026
GW114-OIB-0026-28	0026
GW114-OIB-0026-29	0026
GW114-OIB-0026-30	0026
GW114-OIB-0026-31	0026
GW114-OIB-0026-32	0026
GW114-OIB-0026-33	0026
GW114-OIB-0026-34	0026
GW114-OIB-0026-35	0026
GW114-OIB-0026-36	0026
GW114-OIB-0026-37	0026
GW114-OIB-0026-38	0026
GW114-OIB-0026-39	0026
GW114-OIB-0026-40	0026
GW114-OIB-0026-41	0026
GW114-OIB-0026-42	0026
GW114-OIB-0026-43	0026
GW114-OIB-0026-44	0026
GW114-OIB-0026-45	0026
GW114-OIB-0026-46	0026
GW114-OIB-0026-47	0026
GW114-OIB-0026-48	0026
GW114-OIB-0026-49	0026

Registratienummer	Zienswijzenummer
GW114-OIB-0026-50	0026
GW114-OIB-0026-51	0026
GW114-OIB-0026-52	0026
GW114-OIB-0026-53	0026
GW114-OIB-0026-54	0026
GW114-OIB-0026-55	0026
GW114-OIB-0026-56	0026
GW114-OIB-0026-57	0026
GW114-OIB-0026-58	0026
GW114-OIB-0026-59	0026
GW114-OIB-0026-60	0026
GW114-OIB-0026-61	0026
GW114-OIB-0026-62	0026
GW114-OIB-0026-63	0026
GW114-OIB-0026-64	0026
GW114-OIB-0026-65	0026
GW114-OIB-0026-66	0026
GW114-OIB-0026-67	0026
GW114-OIB-0026-68	0026
GW114-OIB-0026-69	0026
GW114-OIB-0026-70	0026
GW114-OIB-0026-71	0026
GW114-OIB-0026-72	0026
GW114-OIB-0026-73	0026
GW114-OIB-0026-74	0026
GW114-OIB-0026-75	0026
GW114-OIB-0026-76	0026
GW114-OIB-0026-77	0026
GW114-OIB-0026-78	0026
GW114-OIB-0026-79	0026
GW114-OIB-0026-80	0026
GW114-OIB-0026-81	0026
GW114-OIB-0026-82	0026
GW114-OIB-0026-83	0026
GW114-OIB-0026-84	0026
GW114-OIB-0026-85	0026
GW114-OIB-0026-86	0026
GW114-OIB-0026-87	0026
GW114-OIB-0026-88	0026
GW114-OIB-0026-89	0026
GW114-OIB-0026-90	0026
GW114-OIB-0026-91	0026
GW114-OIB-0026-92	0026
GW114-OIB-0026-93	0026

Registratienummer	Zienswijzenummer
GW114-OIB-0026-94	0026
GW114-OIB-0026-95	0026
GW114-OIB-0026-96	0026
GW114-OIB-0026-97	0026
GW114-OIB-0026-98	0026
GW114-OIB-0026-99	0026
GW114-OIB-0026-100	0026
GW114-OIB-0026-101	0026
GW114-OIB-0026-102	0026
GW114-OIB-0026-103	0026
GW114-OIB-0026-104	0026
GW114-OIB-0026-105	0026
GW114-OIB-0026-106	0026
GW114-OIB-0026-107	0026
GW114-OIB-0026-108	0026
GW114-OIB-0026-109	0026
GW114-OIB-0026-110	0026
GW114-OIB-0026-111	0026
GW114-OIB-0026-112	0026
GW114-OIB-0026-113	0026
GW114-OIB-0026-114	0026
GW114-OIB-0026-115	0026
GW114-OIB-0027	0027
GW114-OIB-0028	0028
GW114-OIB-0029	0029
GW114-OIB-0029-1	0029
GW114-OIB-0029-2	0029
GW114-OIB-0029-3	0029
GW114-OIB-0029-4	0029
GW114-OIB-0029-5	0029
GW114-OIB-0029-6	0029
GW114-OIB-0029-7	0029
GW114-OIB-0029-8	0029
GW114-OIB-0029-9	0029
GW114-OIB-0029-10	0029
GW114-OIB-0029-11	0029
GW114-OIB-0029-12	0029
GW114-OIB-0029-13	0029
GW114-OIB-0030	0030
GW114-OIB-0031	0031
GW114-OIB-0032	0032
GW114-OIB-0033	0033
GW114-OIB-0034	0034
GW114-OIB-0035	0035

Registratienummer	Zienswijzenummer
GW114-OIB-0036	0036
GW114-OIB-0037	0037
GW114-OIB-0037-1	0037
GW114-OIB-0038	0038
GW114-OIB-0039	0039
GW114-OIB-0040	0040
GW114-OIB-0041	0041
GW114-OIB-0041-1	0041
GW114-OIB-0041-2	0041
GW114-OIB-0041-3	0041
GW114-OIB-0041-4	0041
GW114-OIB-0042	0042
GW114-OIB-0043	0043
GW114-OIB-0044	0044
GW114-OIB-0045	0045
GW114-OIB-0046	0046
GW114-OIB-0047	0047
GW114-OIB-0048	0048
GW114-OIB-0048-1	0048
GW114-OIB-0048-2	0048
GW114-OIB-0048-3	0048
GW114-OIB-0048-4	0048
GW114-OIB-0048-5	0048
GW114-OIB-0048-6	0048
GW114-OIB-0048-7	0048
GW114-OIB-0048-8	0048
GW114-OIB-0048-9	0048
GW114-OIB-0048-10	0048
GW114-OIB-0048-11	0048
GW114-OIB-0048-12	0048
GW114-OIB-0048-13	0048
GW114-OIB-0048-14	0048
GW114-OIB-0048-15	0048
GW114-OIB-0048-16	0048
GW114-OIB-0048-17	0048
GW114-OIB-0048-18	0048
GW114-OIB-0048-19	0048
GW114-OIB-0048-20	0048
GW114-OIB-0048-21	0048
GW114-OIB-0048-22	0048
GW114-OIB-0048-23	0048
GW114-OIB-0048-24	0048
GW114-OIB-0048-25	0048
GW114-OIB-0048-26	0048

Registratienummer	Zienswijzenummer
GW114-OIB-0049	0049
GW114-OIB-0050	0050
GW114-OIB-0051	0051
GW114-OIB-0052	0052
GW114-OIB-0053	0053
GW114-OIB-0054	0054
GW114-OIB-0055	0055
GW114-OIB-0056	0056
GW114-OIB-0057	0057
GW114-OIB-0058	0058
GW114-OIB-0059	0059
GW114-OIB-0060	0060
GW114-OIB-0061	0061
GW114-OIB-0062	0062
GW114-OIB-0063	0063
GW114-OIB-0064	0064
GW114-OIB-0065	0065
GW114-OIB-0066	0066
GW114-OIB-0067	0067
GW114-OIB-0068	0068

Alfabetisch overzicht organisaties en zienswijzen/reacties

Zienswijzen op ontwerp-instemmingsbesluit 'Winningsplan Middelie'

Zienswijzenummer	Organisatie
0050	ARAG SE Nederland, LEUSDEN
0053	Dorpsraad Grootshermer, GROOTSCHERMER
0026	Dorpsraad Hobrede, HOBREDE
0048	Dorpsraad Kwadijk, KWADIJK
0045	Extinction Rebellion Zaanstreek Waterland, PURMEREND
0029	Gemeenschappelijke Dorpsraden Edam-Voldendam, WARDER
0061	Gemeente Alkmaar, College van Burgemeesters en Wethouders, ALKMAAR
0064	Gemeente Edam Volendam, College van Burgemeesters en Wethouders, VOLENDAM
0034	Gemeente Purmerend, College van Burgemeesters en Wethouders, PURMEREND
0033	Schermer Molens Stichting, SCHERMERHORN
0051	Stichting Behoud Waterland, BROEK IN WATERLAND
0066	Stichting Beemster Vanzelfsprekend, ZUIDOOSTBEEMSTER

Zienswijze 0001 tot en met 0068

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt Winningsplan Middelie

Postbus 1119200 AC Drachten

 17 mei 2023

Geachte Heer/Mevrouw

Hierbij maak ik bezwaar tegen het gewijzigde Winningsplan Middelie. (omvattende de velden Middelie, Westbeemster en Rustenburg).

1 De velden hebben een groter productievolume: Dit houdt m.i. niet in dat daar ook gebruik van gemaakt moet worden, i.v.m. de jaarlijkse afnemende behoefte aan gas.

2 Bodemdaling: Het Unesco werelderfgoed Beemster is een ingepolderd meer. We leven hier al in een "badkuip." Dus lijkt mij een extra bodemdaling van 5 tot 8 cm. niet veilig gezien de alsmar toenemende zeespiegelstijging. Dijken zouden dan weer opgehoogd moeten worden wat aanzienlijke kosten met zich meebrengen.

3 Bodemtrilling: De gasvelden Rustenburg en Westbeemster hebben statistisch gezien een grotere kans op bodemtrillingen. (Rotliegend II) Als ik voor mijn eigen woonplaats spreek, er komt in Westbeemster heel veel zwaar verkeer voorbij. O.a. landbouwvoertuigen die steeds groter worden, zware tractoren en melkvrachtwagens. Dit geeft naast veel geluidsoverlast ook trillingen. Dus aan extra trillingen hebben we absoluut geen behoefte.

Verder wil ik tot slot opmerken dat in de documenten sprake is van cijfers behorende bij de bodemdaling, bodemtrilling, energiebalans en breukgeometrie die ik niet kan vergelijken met de cijfers in Groningen omdat die niet genoemd worden. Voor de leek is dit dus niet erg duidelijk.

Ik hoop dat deze zienswijze bijdraagt tot het nemen van een negatief besluit.

Met vriendelijke groet,

Aan:
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Van:

Geacht Ministerie van Economische Zaken en Klimaat / Inspraakpunt Winningsplan Middelie,

Ten aanzien van het hernieuwde Winningsplan 2.2. (maart 2023) Middelie maken wij onze zorgen kenbaar ten aanzien van volgende onderwerpen, navolgend toegelicht:

- Te verwachten maatschappelijke negatieve impact en effecten op het veiligheidsgevoel van de inwoners van alle betrokken gemeentes, waaronder die van Graft-De Rijk, als gevolg van het Winningsplan Middelie 2022;
- Mogelijke nadelige gevolgen voor natuur en milieu: de diverse Natura 2000 gebieden zoals ook getoond in het Winningsplan 2.2 (maart 2023);
- Onverenigbaarheid plannen met landelijke thema's als energietransitie en duurzaamheid;
- Mogelijke gevolgen voor beschermde status Werelderfgoed Beemster.

Te verwachten maatschappelijke negatieve impact en effecten op het veiligheidsgevoel van de inwoners als gevolg van het Winningsplan Middelie 2022

Instemming met dit Winningsplan leidt bij ons tot zorgen.

De voorspellende waarde van gebruikte rekenmodellen en de onzekerheid/foutmarges hiervan, zoals dit ook recent weer is gebleken in het stikstofdossier, geven niet veel vertrouwen in de door de overheid gepresenteerde en gehanteerde risicoscenario's.

Als inwoners van de gemeente Graft-De Rijk hebben wij beide bevingen als gevolg van de gaswinning in Middelie meegemaakt, volgen wij de ontwikkelingen rondom het gasveld in Groningen en zijn wij bevreesd voor soortgelijke situaties en de gevolgen hiervan.

Mogelijke nadelige gevolgen voor natuur en milieu

Uit het Winningsplan 2.2 (maart 2023) blijkt dat het noodzakelijk is om in het gasveld nieuwe winningsputten aan te leggen.

Dit heeft significante effecten op de natuur en het milieu, niet in de laatste plaats gezien de nabijheid van diverse Natura 2000 gebieden.

Daarnaast: uit het plan valt op te maken, dat condensaat vanuit de winlocaties in vrachtwagens wordt afgevoerd, naar een locatie elders in het land (omgeving Rotterdam). Deze activiteiten zouden in of nabij een Natura 2000-gebied plaatsvinden, hetgeen zeker gezien de huidige discussie met agrarische ondernemers, nauwelijks verantwoord kan worden geacht..

Ook ten aanzien van de bodemdaling is op te merken dat uit het Winningsplan 2.2 (maart 2023) blijkt dat de totale bodemdaling als gevolg van de gaswinning uitkomt op 8 cm in het centrum van het veld (Beemster) en dat dit niet zou leiden tot significante schade voor de omgeving. Tegengaan van zo'n bodemdaling is in een deel van het winningsgebied een belangrijke opgave. Naast de nu gemodelleerde bodemdaling is er ook sprake van bodemdaling als gevolg van veenoxidatie in veenweidegebieden. Dit zorgt ervoor dat grote hoeveelheden broeikasgassen vrijkomen, zoals CO₂. Ook dit is in de huidige discussie nauwelijks als aanvaardbaar aan te merken.

Onverenigbaarheid plannen met landelijke thema's als energietransitie en duurzaamheid

Op elk, rijks-, provinciaal- en gemeentelijk niveau wordt de burger geconfronteerd met een noodzaak grote inspanningen te leveren op het gebied van energietransitie en het gebruik van (alternatieve) energiebronnen. Dit beleid is mede door de Rijksoverheid tot stand gebracht.

Het vergroten van de winningscapaciteit, terwijl er landelijk andere doelstellingen worden nagestreefd, staat haaks op het Rijksbeleid. In de onderbouwing geeft u aan dat het vergroten van de winningscapaciteit aan de orde is, omdat dit kan op basis van de beschikbare gegevens.

Door te werken naar gasloos bouwen en het maken en uitvoeren van plannen nu om in de gebouwde omgeving van het gas af te gaan, lijkt een noodzaak tot het verlengen van de winningsperiode net zoals tot het verhogen van de winningscapaciteit is daarom discutabel.

Continueren van de gaswinning voor de lange termijn en verhogen van de winningscapaciteit van (kleine) gasvelden, geeft een verkeerd signaal af naar de omgeving. Daarmee zijn de voorgestelde plannen voor gaswinning in het veld Middellie niet uit te leggen aan ons als inwoners, net zomin als aan alle Nederlandse burgers, omdat dit haaks staat op de doelstelling van de overheid om juist versneld van het gas af te gaan.

Wij sluiten ons aan bij al eerder ingediende adviezen de NAM te vragen om een onderbouwing van de noodzaak voor een hogere winningscapaciteit uit het veld Middellie en ook waarom het nu noodzakelijk is medewerking te verlenen aan het winnen van gas voor een langere periode. In het geval van gaswinning dient het maatschappelijk belang zwaar meegewogen te worden.

Het voorgenomen instemmingsbesluit is niet alleen conflicterend met Rijksbeleid voor energietransitie en duurzaamheid, maar ook met beleid waarmee gaswinning uit kleine gasvelden versneld afgebouwd moet worden.

Mogelijke gevolgen voor beschermde status Werelderfgoed Beemster

Het gasveld Middellie ligt deels binnen het UNESCO Werelderfgoed Beemster. Voortzetting en uitbreiding van gaswinning in dit gebied en de hierbij als gevolg van de gaswinning optredende effecten als bodemdaling, bouwkundige ingrepen in het landschap (bouwwerken, gasputten, installaties en dergelijke) en de gevolgen voor natuur en milieu, heeft naar onze mening onmiskenbaar gevolgen voor het voor de Beemster zo kenmerkende landschap. Het behoud en beschermen van het oorspronkelijke landschap is een van de kernwaarden van het Werelderfgoed en die volgens het UNESCO behouden moet blijven.

Ook deze aspecten zou de NAM verder uit moeten werken en in de motivatie van uw besluit meegewogen moeten worden.

Tot slot: de belangen van de inwoners in betreffende gemeentes dienen goed te worden behartigd en er dient een gedegen besluit te worden genomen ten aanzien van voorliggend Winningsplan 2.2 (maart 2023).

Nogmaals zij opgemerkt dat sinds ingebruikname van het gasveld twee bevingen hebben plaatsgevonden, met grote maatschappelijke impact en sociale onrust tot gevolg. Wij vragen u dan ook met klem om bij de besluitvorming en de communicatie rondom de eventuele instemming met het Winningsplan extra aandacht te besteden aan het waarborgen van het welzijn en de veiligheid van ons als inwoners in één van de betreffende gemeentes.

21 mei 2023

Indiening als : Particulier, de heer en mevrouw
Voorletter(s): ██████████
Tussenvoegsel(s):
Achternaam: ██████████
Straat: ██████████
Huisnummer: ██████
Huisnummertoevoeging:
Postcode: ██████
Plaats: ██████████
Telefoon (vast/mobiel) : ██████████
e-mail: ██████████

Zienswijze

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerp-instemmingsbesluit?

Ondanks de bezwaren van de provincie Noord-Holland en de gemeente Purmerend, staat in het ontwerp-instemmingsbesluit dat er doorgewonnen wordt in het gasveld Middellie. Wij willen niet dat langer wordt doorgewonnen in dit gasveld. Langer doorwinnen kan leiden tot bodemdaling, waardoor onze woning schade oploopt. Onze woning staat op een zandplaat.

Aangezien schadeafhandeling in de praktijk – zie voorbeelden Groningerveld – hebben wij geen vertrouwen in een eventuele schadeafhandelingsprocedure.

Zijn er zaken of belangen over het hoofd gezien?

De wijze waarop wij een zienswijze kunnen indienen, vinden wij niet toereikend. Het is onduidelijk hoe we dat kunnen doen. Alleen via een brief aan het ministerie en mondeling tijdens de informatiebijeenkomst vinden wij niet voldoende

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Indiening als:	Particulier
Voorletter(s):	mevrouw [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):	[REDACTED]
Achternaam:	[REDACTED]
Straat:	[REDACTED]
Huisnummer:	[REDACTED]
Huisnummertoevoeging:	[REDACTED]
Postcode:	[REDACTED]
Plaats:	[REDACTED]
Telefoon (vast/mobiel) :	[REDACTED]
e-mail:	[REDACTED]

Zienswijze

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerp-instemmingsbesluit?

In het licht van de energietransitie is langer of meer gaswinnen naar onze mening geen juiste beslissing.

Verder doorwinnen in gasveld Middellie kan leiden tot schade aan woningen.

Bodembeweging is volstrekt onvoorspelbaar. Gaswinning kan leiden tot bodembeweging. Wij zijn van mening dat dit risico vermeden moet worden.

Met de energietransitie zal er steeds minder gas nodig zijn. Er zal straks ruim voldoende vloeibaar gas beschikbaar zijn. Verder doorwinnen in gasveld Middellie lijkt ons ook daarom onnodig.

Zijn er zaken of belangen over het hoofd gezien?

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Indiening als: Particulier
Voorletter(s): De heer [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Achternaam: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Huisnummertoevoeging: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Plaats: [REDACTED]
Telefoon (vast/mobiel) : [REDACTED]
e-mail: [REDACTED]

Zienswijze

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerp-instemmingsbesluit?

Zijn er zaken of belangen over het hoofd gezien?

Ik zie een mooie kans die niet benut wordt. Die zou helpen bij het draagvlak van de betrokkenen in de omgeving.

De meeropbrengsten van het langer doorwinnen en productieverhogen in het veld Middellie, zou u kunnen reserveren voor de eventuele schadeafhandelingsprocedure. Daarmee voorkomen we Groningse situaties waarbij partijen naar elkaar wijzen als het op schadeafhandeling c.q. schade vergoeden aan komt.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Indiening als	Particulier
Voorletter(s):	De heer [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):	[REDACTED]
Achternaam:	[REDACTED]
Straat:	[REDACTED]
Huisnummer:	[REDACTED]
Huisnummertoevoeging:	[REDACTED]
Postcode:	[REDACTED]
Plaats:	[REDACTED]
Telefoon (vast/mobiel) :	[REDACTED]
e-mail:	[REDACTED]

Zienswijze

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerp-instemmingsbesluit?

Zijn er zaken of belangen over het hoofd gezien?

Ja, ik mis een nulmeting. Ik wil dat er voordat verder gegaan wordt met de gaswinning in veld Middellie, een nulmeting aan de woningen wordt uitgevoerd. Mocht er dan achteraf schade ontstaan, dan kunnen wij ons beroepen op de gedane nulmeting voor het moment dat er doorgewonnen werd.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Indiening als:	Particulier
Voorletter(s):	De heer [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):	
Achternaam:	[REDACTED]
Straat:	[REDACTED]
Huisnummer:	[REDACTED]
Huisnummertoevoeging:	[REDACTED]
Postcode:	[REDACTED]
Plaats:	[REDACTED]
Telefoon (vast/mobiel) :	[REDACTED]
e-mail:	[REDACTED]

Zienswijze

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerp-instemmingsbesluit?

Zijn er zaken of belangen over het hoofd gezien?

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Ik vermoed dat ik in mijn belang wordt geraakt. Ik geef graag een suggestie mee in de besluitvormingsprocedure.

De schadeafhandeling als gevolg van gaswinning, verloopt tot nu toe via een onafhankelijke commissie. Daar heb ik geen vertrouwen in.

Ik geef de dringende suggestie mee om een nulmeting aan de woningen te doen voordat er verder wordt gegaan met winnen in het veld Middellie.

Als er uiteindelijk schade optreedt, wil ik dat daar ruimhartig mee wordt omgegaan, zonder verdere discussie. Ik hoop dat alle partijen lessen hebben geleerd uit de Groningse situatie.

Indiening als: particulier
Voorletter(s): de heer [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Achternaam: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Huisnummertoevoeging: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Plaats: [REDACTED]
Telefoon (vast/mobiel) : [REDACTED]
e-mail: [REDACTED]

Zienswijze

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerp-instemmingsbesluit?

Zijn er zaken of belangen over het hoofd gezien?

Ik mis de onderbouwing voor het nog twintig jaar doorwinnen in dit veld. Als de energietransitie goed doorzet zal de gasbehoefte in Nederland eerder afnemen dan toenemen. Daarom is productieverhoging en langer doorwinnen in dit veld mij niet duidelijk. Ik vraag mij af waarom nu (2023) al een vergunning moet worden afgegeven voor de komende twintig jaar. Besluiten kunnen genomen worden op drie criteria: maximaal, rendabel en wenselijk. Wanneer een vergunning wordt afgegeven voor kortere duur, kan je tussentijds bepalen wat er wenselijk is.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Indiening als: particulier
Voorletter(s): Mevrouw [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Achternaam: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Huisnummertoevoeging: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Plaats: [REDACTED]
Telefoon (vast/mobiel) : [REDACTED]
e-mail: [REDACTED]

Zienswijze

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerp-instemmingsbesluit?

Zijn er zaken of belangen over het hoofd gezien?

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Ik vraag aandacht voor onze veiligheid. We kijken allemaal naar de Groningse situatie. Wat daar is gebeurd, vind ik vreselijk en wij willen dat niet meemaken. Het vertrouwen in de overheid op het gebied van schadeafhandeling is laag.

Er zijn risico's verbonden aan gaswinning. Ik doel op bodemdaling en bodembeweging. Nu het plan is om de productie in het veld Middellie te verhogen, vrezen wij voor bodemdaling en mogelijke aardbevingen. Langer doorwinnen en verhogen van de productie vergroot de kans op schade aan onze woning.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Betreft: bezwaar "Winningsplan Middelie"

Afz:

Mijne dames/heren,

N.a.v. mijn bezoek aan de informatiebijeenkomst over het "Winningsplan Middelie" d.d. 23-5-2023 in restaurant 1612 in Noordbeemster, wil ik mijn zorgen uiten en mijn bezwaar aan u kenbaar maken.

Het winnen van gas is al geruime tijd aan de gang.

Tot nu toe met alleen twee kleine bevingen.

Echter u weet ook dat als je er maar genoeg uit haalt er meer bevingen zullen volgen en dit ook voor een groter gebied gevolgen zal gaan hebben met meer bevingen en wellicht op termijn (ernstige) schade tot gevolg.

In Groningen ging het lang goed, maar zoals iedereen weet is daar nu op veel plekken ernstige schade en de afhandeling daarvan duurt al jaren.

Uiteindelijk zal het de schatkist veel geld gaan kosten om deze schade te vergoeden.

Dan heb ik het nog niet over de psychische schade, opgedaan door de bewoners.

Deze schade is niet in geld uit te drukken.

Om deze situatie rondom het gaswinningsgebied Middelie te voorkomen lijkt het mij **geen goed plan om hier meer en langer gas te winnen.**

Ik zou u dan ook dringend willen verzoeken niet in te stemmen met het gewijzigd winningsplan Middelie.

Ik hoop van harte dat u de bezwaren die bij u binnenkomen serieus neemt en niet alleen aan het (mogelijke) economisch gewin denkt.

Met vriendelijke groet,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Onderwerp: Zienswijze winningsplan Middelie

Datum: 30 mei 2023

Beste,

Naar aanleiding van mijn prettige gesprek met [REDACTED] tijdens de informatieavond over het ontwerp-instemmingsbesluit en het winningsplan "Gaswinning Middelie" in de Beemster, dien ik graag mijn zienswijze in.

Als volksvertegenwoordiger en woonachtig in het winningsgebied ([REDACTED]) valt mij op dat de meeste mensen in het gebied net als ondergetekende niet bang zijn dat hun huis volledig zal instorten. Zij verwachten wel dat in geval een nadeel-regeling m.b.t. schade of waardevermindering uitgevoerd moet worden, de afhandeling -ondanks de prachtige voornemens en ronkende volzinnen van de huidige Minister- vergelijkbaar zal zijn aan de afhandeling van "Groningen".

Voor afhandeling schade, waardevermindering en versterken van de sociale-/infrastructuur krijgt Groningen nu na vele, vele jaren touwtrekken tot ca. 30% van de winst die uit dat veld is en zal worden genoten.

Om Groningse taferelen te voorkomen vind ik het van het grootste belang dat nu voor het gasveld Middelie een geormerkt nadeelfonds wordt gecreëerd, gelijk aan 20% van de reeds genoten en toekomstige winst van dit gebied.

Dit heeft als effect dat:

- Bewoners in/rond het winningsgebied weten dat er indien nodig geld beschikbaar is (dit is goed voor de algemene gemoedsrust, want er wordt niet voor niets gevraagd om nulmetingen, tilt-meters etc.)
- De NAM/SodM/Ministerie geen gevecht met elkaar als ook met de dan getroffen inwoners hoeven te leveren over wie wanneer welke schade moet beoordelen en betalen. De ruimhartigheid die men nu -met terugwerkende kracht- voor Groningen voor ogen heeft, en in geval van schade ook voor Middelie wordt gepredikt, kan sneller effectief worden gemaakt als het geld daadwerkelijk ruim voorhanden is.

Ik hoop en verwacht dat deze zienswijze positief wordt beoordeeld om zo een stap te zetten m.b.t. het creëren van draagvlak en begrip voor het eventueel definitief instemmen met het nieuwe winningsplan voor Gasveld Middelie. Voor vragen en opmerkingen ben ik altijd beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Ondernemer, Fractievoorzitter [REDACTED]

[REDACTED], Voorzitter [REDACTED]

[REDACTED] Regioraadslid [REDACTED]

KARENCO

Julianaweg 236
1131 NW Volendam
Postbus 40
1130 AA Volendam
Tel.: +31(0)299-361331
Fax: +31(0)299-361646
E-mail : info@karenco.com
Internet : www.karenco.com

0014

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt winningsplan Middelie
 Postbus 111
 9200 AC Drachten

Zuidoostbeemster 1 juni 2023

L.S. Gaarne uw aandacht voor het volgende:

Ik wil mijn ongenoegen uiten omtrent

- de voorlichting m.b.t. de voorgenomen gaswinning uit het gasveld te Middelie,
- belangrijke zaken welke m.i. over het hoofd zijn gezien,
- het schaden van mijn belang.

1) Het verhullend taal gebruik, waarbij de gevolgen van de gaswinning worden gebagatelliseerd, is vrijwel identiek aan wat toentertijd aan de bevolking in Groningen werd voorgespiegeld.

De gevolgen van dit, naar mijn overtuiging, wanbeleid behoeft nauwelijks uitleg. Een terecht diepgeworteld wantrouwen t.a.v. de overheid en haar vertegenwoordigers.

Dit gevoel van wantrouwen werd ook duidelijk toen bezwaarmakers op de voorlichtingsdag (23 mei 2023 te Noordbeemster) zich absoluut niet serieus genomen voelden. O.a. Risico's m.b.t. het boren van extra gasputten zijn niet onderzocht. Ook de gevolgen van bodemdaling zijn nauwelijks in kaart gebracht.

De staatssecretaris, de Heer Vijlbrief, maak het er niet beter op.

Hij beweert (Noord-Hollands dagblad vrijdag 19 mei 2023) dat het risico op "bodemtrilling", een eufemisme voor aardbevingen, verwaarloosbaar is. Veiligheidsrisico's of schade zal dit niet opleveren. Hooguit wat cosmetische schade aan huizen. Mogelijk wat scheurtjes in de gevel of zo. Hij verwacht geen constructieve schade. Het zal je huis maar zijn.

Toch neemt de Heer Vijlbrief vast een voorschot op eventuele schade afhandeling. Het bekende verhaal waar de mensen in Groningen al jaren mee aan "het llijntje" gehouden worden.

Want let op!! Vergoeding vindt alleen plaats als de schade aantoonbaar het gevolg is van de gaswinning.

Eventuele gedupeerden kunnen rekenen op een laagdrempelige, transparante, deskundige en onafhankelijke werkwijze.

In het noorden van het land weten ze al wat deze uitspraken waard zijn. Niets!!

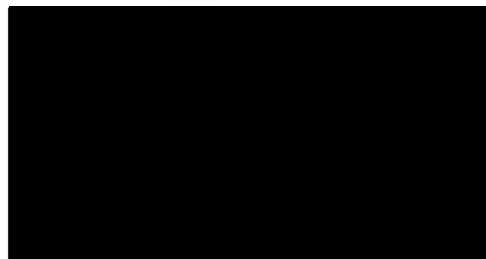
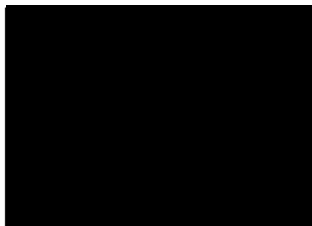
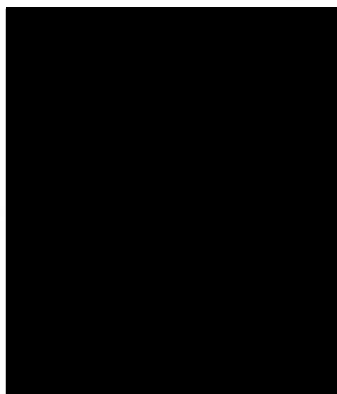
2) het heeft mij verbaasd dat dit niet aan de orde is gesteld.

Een groot deel van het gaswinningsgebied ligt in de Beemster polder. Het kenmerk van een polder is o.a. dat er een dijk omheen ligt. Deze dijk is op dit moment van voldoende sterkte om de bewoners te beschermen. Maar wat de invloed is van bodemdaling en aardbevingen op deze dijk is niet onderzocht. Bodemdaling zou in het steile talud van de dijk een aardverschuiving teweeg kunnen brengen. Een aardbeving van voldoende kracht zou een heel dijklichaam in beweging kunnen brengen. Wat een aardbeving in een watermassa teweeg kan brengen is ook niet onderzocht. Maar krachten die hierbij vrij komen mogen niet onderschat worden en kunnen mijns inziens flinke schade veroorzaken. Het is daarom niet ondenkbaar dat de veiligheid van de polderbewoners in het geding is. Zolang hierover geen duidelijkheid bestaat is gaswinning "uit den boze"

3)Wij worden zeker geraakt en geschaad in ons persoonlijk belang. Hierbij is onze veiligheid en woongenot in het geding.

Onze woning is, zoals zoveel huizen in een eeuwen oud gebied, kwetsbaar. Bij de aardbeving van 2018 ontstonden er scheuren in de voorgevel. Zo ook bij een aantal burens. In het dorp Warder waren zes schadegevallen. Hier werd ons gezegd dat het door het inklinken van de grond kwam en wij moesten het zelf maar oplossen met een beetje specie en een lik verf. Als er nu nog veel meer gas uit de grond gehaald wordt neemt het risico op aardbevingen, het inklinken van de bodem, dus schade, alleen maar toe. Dan voel je je niet meer veilig in je eigen huis. Dit alles nog los van een eventuele waardevermindering van je huis dat dan ook nog door de Heer Vijlbrief wordt afgedaan met "de waardevermindering heeft niets met de mijnbouw te maken" Deze uitspraak is gezien de situatie in Groningen op z'n minst verwerpelijk. Bovenstaande feiten in aanmerking nemend is het afsluiten van een goede rechtsbijstandverzekering zeker aan te bevelen. Wij moeten immers opboksen tegen de overheid en NAM!! Onze zienswijzen worden ondersteund door de Gemeenten Purmerend en Edam-Volendam waarin o.a. wordt geëist dat in de vergunning wordt opgenomen een zorgplicht, welke de overheid en de NAM ten aanzien van de bewoners van het winningsgebied heeft. Tevens wordt geëist dat er een "nulmeting" wordt uitgevoerd bij gebouwen in het risicogebied.

Gaarne 2 weken na dagtekening een ontvangstbewijs van deze brief.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

betreft: zienswijze ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Middelie

2 juni 2023

Geachte staatssecretaris,

Hierbij geef ik mijn zienswijze op het **ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Middelie**, zoals gepubliceerd in de Staatscourant 2023, nummer 13625.

Bovengenoemd besluit geeft aan de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) de mogelijkheid om de productie van aardgas uit de gasvelden Middelie, Rustenburg en Westbeemster te verhogen en eventueel ook in dit gebied nieuwe boringen naar aardgas te doen.

Naar mijn mening is het verhogen van de aardgasproductie uit het gasveld Middelie in strijd met de wetenschappelijke inzichten uit het laatste VN klimaatrapport en ook in strijd met de wens van de Minister voor Klimaat om het gebruik van fossiele brandstoffen zo snel mogelijk af te bouwen.

Luister naar de wetenschap: "Keep it in the ground" (hou het aardgas in de grond)

Het laatste VN klimaatrapport AR6 Synthesis Report: Climate Change 2023 — IPCC was duidelijk en gaf een dringende (laatste) waarschuwing: **STOP** zo snel mogelijk met het gebruik van fossiele brandstoffen. Alleen dan kan de opwarming van de aarde nog beperkt worden.

Uw minister voor Klimaat schreef dit ook in zijn Kamerbrief van 11 april 2023: "Het is volgens het IPCC noodzakelijk om de (nog steeds stijgende) mondiale broeikasgasemissies vóór 2025 te laten pieken en al in 2030 tot een flinke reductie ten opzichte van het huidige uitstootniveau te komen om het temperatuurdoel in zicht te houden." (bron: Kamerbrief Publicatie IPCC-rapport 'AR6 Synthesis Report: Climate Change 2023')

Alternatief: energie besparen

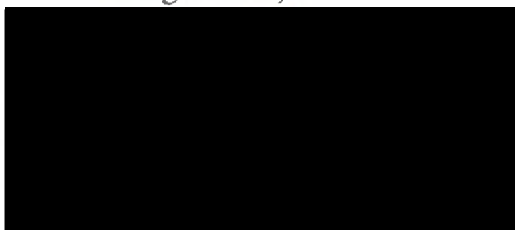
Als alternatief voor het verhogen van de aardgasproductie stel ik voor, dat uw ministerie alles gaat doen wat nodig is om het gebruik van aardgas in Nederland zo laag mogelijk te houden. Voor de financiering van de noodzakelijke maatregelen stel ik voor om accijns te heffen op vliegtuigbrandstof, de belastingvoordelen voor de fossiele industrie af te schaffen en de dividendbelasting op aandelen van fossiele bedrijven te verhogen.

Een paar voorbeelden van maatregelen: het isoleren van woningen, te beginnen met de woningen met het laagste energielabel, gratis zonnepanelen en elektrisch fornuis voor mensen met een bescheiden inkomen, afschaffen verhuurdersheffing zodat woningbouwverenigingen kunnen investeren in duurzame sociale woningbouw.

Besluitvorming: Burgerberaad

Als alternatief en/of aanvulling op de komende (langdurige & kostbare) bezwaarprocedure en de (onvermijdelijke)zitting bij de Raad van State stel ik voor, dat uw ministerie de besluitvorming over het gasveld Middellie laat doen door een burgerberaad. Dit sluit aan bij de wens van uw Minister voor Klimaat om voor klimaat- en energievraagstukken een burgerberaad in te stellen.

Hoogachtend,

Zienswijze ontwerp-instemmingsbesluit gaswinning Middelie

Aan het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt Winningsplan Middelie

Postbus 111

9200 AC Drachten

31-05-2023

Betreft: Zienswijze met betrekking tot ontwerp-instemmingsbesluit voor gaswinning Middelie met kenmerk Staatscourant nummer 13625.

Geacht bestuurder,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar met betrekking tot het ontwerp-instemmingsbesluit Gaswinning Middelie.

Historie:

In de aangeleverde documentatie zijn geen feitelijkheden te vinden omtrent gevolgen of schade van gaswinning. Enerzijds zijn er artikelen waar de oorzaak van aardbevingen in 1989 (Kwadijk 2.7 schaal van Richter) en 2018 (Warder 2.5 schaal van Richter) gelinkt wordt aan de toen actuele gaswinning. Anderzijds deelt de NAM geen informatie welke materie er teruggegeven wordt aan de bodem via het gasveld zoals gebruikelijk is in het winningsproces.

Recente ontwikkelingen:

De ontwikkelingen rondom gaswinning in Groningen, landelijk lekkende gasputten alsmede het injecteren afvalwater zijn van invloed op het vertrouwen van de burger. Deze ontwikkeling bewijst dat partijen verantwoordelijk voor de gaswinning niet gehinderd zijn door enig verantwoordelijkheidsgevoel. Deze partijen tonen hiermee aan dat zij geen expertise, geen nazorg en geen verantwoord besteden van gelden als hoofddoel hebben.

In 2019 heeft de NAM glasvezel in de gemeente Beemster bekostigd. Bij navraag vanuit KPN heeft de gemeenteraad een geheimhouding opgelegd voor college B&W. In relatie tot de parlementaire enquête Groningen op landelijk bestuurlijk niveau (welke in de uitvoering niet afgerond is tot op heden) en bovenstaand twijfelachtige bestuurlijke praktijken op gemeentelijk niveau, resulteren in een niet integere situatie.

Onderzoek, beoordeling & winningsplan:

Historie en ontwikkelingen meewegend, zijn de gedeelde studies (plannen, tekeningen en onderzoeken) niet afdoende onderbouwd. Er wordt gesproken over 'hoofdlijnen' wat in projecten als deze met kans op omvangrijke schade voor burgers en milieu onacceptabel is.

Onderzoekers als TNO, SodM et-cetera praten over 'eventuele toekomstige putten'. Er ontbreekt een planologische onderbouwing vanuit een geotechniek gespecialiseerd bureau m.b.t. beoogde effecten voor de wijde omgeving; de algehele druk op de bodemlaag is afgelopen jaren toegenomen door woningbouw, dijkversterking, et-cetera. Gemeente Beemster is voornamelijk kleigrond en hoe dichter bij het IJsselmeer in de gemeente Edam-Volendam is veengrond.

Conclusie:

Het is duidelijk dat er een vraag naar gaswinning blijft, echter zijn er geen alternatieven als bijvoorbeeld LNG of efficiency van de grootgebruikers (industrie) genoemd. Daarnaast zou het integer zijn mede te delen of het gewonnen gas ten bate van Nederland is, of dat deze voor de export bestemd is.

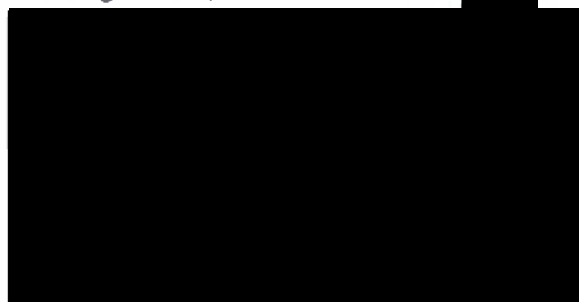
De risico's worden onvolledig in beeld gebracht en i.c.m. gevolgen hiervan de ter beschikking gestelde (gereserveerde) beheersmaatregelen en burger compensatie initiatieven.

Ik raad U aan de gedeelde informatie op een niveau te brengen waarbij deze zuiver op feiten gebaseerd zijn en niet op aannames. Tevens worden er te weinig criteria meegenomen in de afwegingen, waardoor het risico voor gevolgen aan het milieu vele malen hoger zijn dan de documentatie doet voorkomen. De beschikbare documentatie overtuigd niet en dragen niet bij aan het winnen van vertrouwen van de burger om in te kunnen stemmen met dit voornemen.

Ik verzoek u, op grond van het bovenstaande, de niet in te stemmen met de Gaswinning Middelie en strengere voorschriften te verbinden aan het instemmingsbesluit met betrekking tot Gaswinning Middelie. Ik doel dan op kwaliteit van de informatie, het wegnemen van twijfel omtrent eerdere integriteitspassages en het reserveren van middelen in het geval risico's werkelijk optreden.

Ik ga er vanuit dat u mij van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt. Deze brief kunt U ook beschouwen als een vooraankondiging van eventuele geleden schade als mogelijk gevolg van de voorgenomen gaswinning. Ik vertrouw erop dat het ministerie, maar ook gemeenten en partijen als de NAM haar verantwoording nemen in de participatie maatschappij en daarmee erkennen financieel aansprakelijk zijn voor schade aan eigendommen van haar burgers geleden door externe factoren anders dan die van de burger zelf.

Hoogachtend,

Adres;

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

30 mei 2023

Inspraakpunt winningsplan Middellie

Postbus 111

9200 AC Drachten

Geachte Dame, Heer,

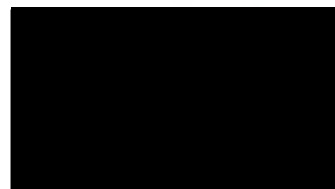
Hiermee tekenen wij bezwaar aan tegen de voorgenomen (verhoogde) gaswinning voor het winningsplan Middellie.

Motivatie:

- Sinds wij in [REDACTED] wonen (nu 30 jaar) ondervinden wij al af en toe aardbewegingen/trillingen. Wij weten zeker dat die niet worden veroorzaakt door op zulke momenten voorbij rijdend vrachtverkeer en het gevoel van bevingen/trillingen is ons bekend door het reizen in landen waar aardbevingen vaak plaatsvinden. Wij weten dus wat deze bewegingen zijn en willen daar zeker niet vaker en/of heftiger van getroffen worden.
- Alle gedane berekeningen kunnen wij niet beoordelen omdat het niet ons vākgebied is. Wat wij wel kunnen beoordelen met 'gezond verstand' en levenservaring, is dat berekeningen van vandaag geen garantie bieden voor de toekomst. Op basis van 'voortschrijdend inzicht' of een nog te ontwikkelen begrip, zijn wij van mening dat voorkomen beter is dan genezen. Dat houdt in, dat een aantal centimeters zinken van de bodem in een fragiel poldersysteem met huizen, dijken, bruggen, afwateringssystemen en sluizen, die gebouwd zijn in een omgeving die niet veel verandering zonder schade zal verdragen een enorme impact zal hebben, zeker op de fundamenteën van onze huizen.
- Het welbevinden van een groot aantal mensen loopt risico doordat niemand in de toekomst kan kijken en dus onzeker is wat de gevolgen van huidige aannames zijn. Onrust, onzekerheid, angst. Maar ook het voorbeeld Groningen en de omgang met de gevolgen voor betroffene mag voldoende zijn om een woord als 'vertrouwen' direct te schrappen.
- Financiële gevolgen zullen gaan spelen, de waarde van eigendom van onroerend goed, waar mensen een leven lang voor werken (en aan volgende generaties willen doorgeven) zal afnemen. Een vergoeding die baseert op de waarde voor een nieuwbouw zal zeker niet betaald worden en daarmee neemt het eigen kapitaal (voor velen een grote aanvullende pot rond de pensioengerechtigde leeftijd) af en een grotere armoede ontstaat.
- Nog enige tijd doorgaan met de winning van aardgas zoals die nu gedaan wordt zou nog begrijpelijk zijn, een verhoging en uitbreiding van gaswinning is een economische korte termijn visie en houdt geen rekening met het welzijn van burgers en vinden wij absoluut onacceptabel.

Wij gaan ervan uit, dat onze motivatie voldoende duidelijk maakt, dat een verhogen van gaswinning in deze omgeving voor ons niet wenselijk is en dat dit geen doorgang zal vinden.

Met vriendelijke groet,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt winningsplan Middelie

Postbus 111

9200 AC Drachten.

6 juni 2023.

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met deze brief wil ik mijn bezwaar kenbaar maken tegen het winningsplan Middelie. Het gebied ligt strekt zich onder onze gronden, waarop wij een melkveehouderij exploiteren.

Ik vind het onbegrijpelijk en on-uitlegbaar dat terwijl de inwoners en bedrijven hard werken aan het aardgasvrij maken van hun gebied, u doorgaat met het winnen van aardgas. Bedrijven en particulieren maken hiervoor veel kosten. Het is voor mij en vele anderen moeilijk te begrijpen waarom het Rijk nu deze stap neemt. Het lijkt niet-uitlegbaar.

Er zijn zowel risico's op korte termijn als op lange termijn verbonden aan de gaswinning. Kleine aardschokken hebben de afgelopen jaren al laten zien welke gevolgen dit kan hebben voor het landschap en de infrastructuur boven en naast het winningsgebied. Deze schokken nemen gemiddeld toe naarmate de tegendruk verder afneemt, waardoor steeds meer energie vrijkomt. Dit baart mij grote zorgen. Ik vraag me af wie profiteert van de winsten en wie uiteindelijk opdraait voor de kosten.

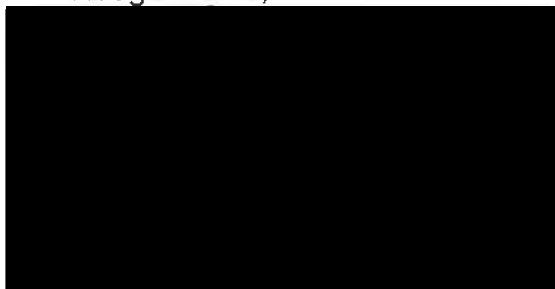
Naarmate de gaswinning toeneemt, zal de druk in het veld dalen, wat leidt tot een verhoogd risico op aardbevingen en gevaarlijke trillingen. Aangezien dit geen breukvrij gebied is, is de kans op dergelijke gebeurtenissen aanzienlijk groter, en daarom moet het voorzorgprincipe worden toegepast. Het veenweidegebied waar wij in wonen en boeren wordt al geteisterd door bodemdaling en alle gevolgen. Tevens staat de waterkwaliteit al ter discussie. Dergelijke gebeurtenissen zullen ook gevolgen hebben voor de grond, het grondwaterpeil en het landschap. Uiteindelijk kan dat het voortbestaan van onze melkveehouderij op deze (veen)grond bemoedigen. Ik ben van mening dat de concessie niet verder moet worden uitgebreid en dat deze in 2029 moet stoppen, zoals eerder is overeengekomen.

Bovendien constateer ik dat er geen maatschappelijke kosten-batenanalyse is toegepast in uw winningsplan. U vertrouwt op andere sturende en corrigerende principes, waarbij Staattoezicht op de Mijnen een rol speelt. Met de kennis die we nu hebben, acht ik het niet voldoende om een zeer ongewenste bodemtechnisch complexe situatie te creëren die decennia en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij in het niet valt. Ik heb het gevoel dat er geen afweging is gemaakt tussen de maatschappelijke kosten en baten.

Verder is het onduidelijk wie de bewijslast moet dragen bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een schadefonds moeten zijn waaruit de komende decennia de kosten voor schade kunnen worden vergoed. Het ontbreken van dit fonds in uw plan draagt niet bij aan de betrouwbaarheid en voorziening van de gevolgen van uw planvoorbereiding.

Ik acht het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerp-instemmingsbesluit. Indien dit winningsplan toch wordt voortgezet, acht ik mijn belangen geschaad en zal ik eventuele (bedrijfsmatige) schade die hiervan het gevolg is indienen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoogachtend,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt winningsplan Middellie

Postbus 111

9200 AC Drachten.

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met deze brief wil ik mijn bezwaar kenbaar maken tegen het winningsplan Middellie, dat zich uitstrekt onder de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard.

Ik vind het onbegrijpelijk en on-uitlegbaar dat terwijl de gemeenten hard werken aan het aardgasvrij maken van hun gebied, u doorgaat met het winnen van aardgas. Purmerend heeft al hele buurten succesvol overgezet op stadsverwarming, in goed overleg met de bewoners en tegen hoge kosten. Het is voor mij en vele anderen moeilijk te begrijpen waarom het Rijk nu deze stap neemt. Het lijkt niet-uitlegbaar.

Er zijn zowel risico's op korte termijn als op lange termijn verbonden aan de gaswinning. Kleine aardschokken hebben de afgelopen jaren al laten zien welke gevolgen dit kan hebben voor het landschap en de infrastructuur boven en naast het winningsgebied. Deze schokken nemen gemiddeld toe naarmate de tegendruk verder afneemt, waardoor steeds meer energie vrijkomt. Dit baart mij en veel andere bewoners grote zorgen. Ik vraag me af wie profiteert van de winsten en wie uiteindelijk opdraait voor de kosten.

Daarnaast is het gebied gekenmerkt door breuken, waardoor het ongeschikt is voor het verlenen van deze concessie en het winnen van meer gas met een grotere capaciteit. Naarmate de gaswinning toeneemt, zal de druk in het veld dalen, wat leidt tot een verhoogd risico op aardbevingen en gevaarlijke trillingen. Aangezien dit geen breukvrij gebied is, is de kans op dergelijke gebeurtenissen aanzienlijk groter, en daarom moet het voorzorgprincipe worden toegepast. Ik ben van mening dat de concessie niet verder moet worden uitgebreid en dat deze in 2029 moet stoppen, zoals eerder is overeengekomen.

Bovendien constateer ik dat er geen maatschappelijke kosten-batenanalyse is toegepast in uw winningsplan. U vertrouwt op andere sturende en corrigerende principes, waarbij Staattoezicht op de Mijnen een rol speelt. Met de kennis die we nu hebben, acht ik het niet voldoende om een zeer ongewenste bodemtechnisch complexe situatie te creëren die decennia en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij in het niet valt. Ik heb het gevoel dat er geen afweging is gemaakt tussen de maatschappelijke kosten en baten.

Verder is het onduidelijk wie de bewijslast moet dragen bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een schadefonds moeten zijn waaruit de komende decennia de kosten voor schade kunnen worden vergoed. Het ontbreken

van dit fonds in uw plan draagt niet bij aan de betrouwbaarheid en voorziening van de gevolgen van uw planvoorbereiding.

Ik acht het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerp-instemmingsbesluit. Indien dit winningsplan toch wordt voortgezet, acht ik mijn belangen geschaad en zal ik eventuele schade die hiervan het gevolg is indienen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoogachtend,

Naam:

[REDACTED]

Adres:

[REDACTED] [REDACTED]

Handtekening:

[REDACTED]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt Winningsplan Middelie
 Postbus 111
 9200 AC Drachten
 Onderwerp: Zienswijze Winningsplan/ontwerp-instemmingsbesluit Middelie

Datum: 10 juni 2023

Geacht ministerie van Economische Zaken en Klimaat,

Middels deze zienswijze maak ik bezwaar tegen het Ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Middelie¹ van de Staatssecretaris van Economische zaken en Klimaat (EZK) en tegen het winningsplan Middelie², gepubliceerd op 11 mei 2023. Onderstaand treft u de inhoudelijke argumenten aan waarop dit bezwaar is gebaseerd.

De kans op een aardbeving

A. De (percentuele) kans op een aardbeving is in het winningsplan Middelie 2023 niet vermeld.

Het winningsplan Middelie 2014 vermeldt de kans op een aardbeving van 42%, met een marge van 8%. In die prognose is er zelfs vanuit gegaan dat er nog nooit een aardbeving was geweest. Er zijn twee aardbevingen geweest: in 1989 (Magnitude 2.7) en 2018 (Magnitude 2.5). Het winningsplan 2014 vermeldt verder: "In deze prognose is nog geen rekening gehouden met mogelijke nieuwe velden in de buurt, nieuwe putten of toepassen van compressie. Dat kan leiden tot een ander beeld".

In het winningsplan 2023 is niet opgenomen hoe groot de (percentuele) kans op een aardbeving is en hoe groot de marge is. Spanningsveranderingen op de ondergrondse breuken kunnen leiden tot geïnduceerde bewegingen van het gesteente langs deze breuken. Daardoor wordt de kans op een aardbeving groter. In verband met het aantal aanwezige breuklijnen, de grote drukverlaging in het veld (van 266 naar 93 bar), het opvoeren van de gasproductie, de verlenging van de winningstermijn tot 2039, het boren van extra putten en het gebruik van compressie, zal de kans op een aardbeving zeker toenemen.

Verzoek 1. In het winningsplan 2023 onderbouwen wat de percentuele kans op een aardbeving is, inclusief een afwijkingpercentage. Die kans op een aardbeving dient gebaseerd te zijn op de hogere gasproductie, de drukverlaging in het veld (van 266 naar 93 bar), het aantal breuklijnen, de verlengde winningstermijn tot 2039, het boren van extra putten en het gebruik van compressie in het veld.

B. In de Seismische Risico Analyse (bijlage B) van dit winningsplan zijn diverse stappen doorlopen om de risicocategorie te bepalen voor het Middelie-veld (Rotliegend).

In deze risicoanalyse is uitgegaan van de maximale drukdaling volgens het hoog productiescenario. Dit resulteert in een risicocategorie II. Daarbij hoort een uitgebreide monitoring en een managementplan. Hoe en wanneer de NAM deze uitgebreide monitoring gaat realiseren is niet beschreven, ook ontbreekt het managementplan.

C. De leidraad van Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)³ stelt extra eisen bij een gasveld in categorie II:

- duiding van de uitkomst van de risicomatrix analyse (Mbw 34.g en Mbb. 24.1.q);
- monitoring met een minimale cataloguscompleetheid in de omgeving van het veld van magnitude 1,5;
- monitoring in de omgeving van het veld aanvullen met accelerometers op de gefoonlocaties;
- implementeren van een generiek seismisch-risicobeheersplan.

¹ [7eae7200-6ec5-4eb2-b26d-39ad95e327a \(mijnbouwvergunningen.nl\)](https://www.nlog.nl/sites/default/files/fdb3cd42-ecba-49ce-989f-44318e9d1272_tijdelijke%20leidraad%20sra%20v1-2.pdf)

² [6de548b1-f7dc-4e62-b8fe-911b50ef72e4 \(mijnbouwvergunningen.nl\)](https://www.nlog.nl/sites/default/files/fdb3cd42-ecba-49ce-989f-44318e9d1272_tijdelijke%20leidraad%20sra%20v1-2.pdf)

³ https://www.nlog.nl/sites/default/files/fdb3cd42-ecba-49ce-989f-44318e9d1272_tijdelijke%20leidraad%20sra%20v1-2.pdf

Verzoek 2. Vermelden “hoe, wanneer en welke uitgebreide monitoring” wordt gerealiseerd en als voorschrift bij dit winningsplan opnemen dat aan de eisen van SodM³ wordt voldaan.

Verzoek 3. Een managementplan en een seismisch-risicobeheersplan opnemen in het winningsplan Middellie 2023, voordat instemming wordt gegeven.

Risicofactoren en schade

D. De impact van risicofactoren zoals het “opslingereffect” en het aantal breuklijnen is niet inzichtelijk.

De kans op meer schade bij een aardbeving in het Middellie- veld is groter door o.a. de slappe ondergrond (veen) die een opslingereffect teweeg kan brengen en door het aantal breuklijnen onder het veld. Bij een aardbeving trillen gebouwen op een slappe bodem heftiger dan wanneer de gebouwen op een stevige ondergrond staan. Door dat opslingereffect worden aardbevingsgolven versterkt en kan de schade aan gebouwen veel groter zijn door de zwaardere en ongelijkmatige trillingen.

Onder het Middellieveld bevinden zich diverse breuklijnen (figuur 5.2 winningsplan) waardoor ook meer schade kan optreden bij een aardbeving. Beide factoren kunnen leiden tot -diepe en ongelijkmatige- schade aan kwetsbare gebouwen of waterstaatkundige objecten, die niet altijd zichtbaar zijn.

Deze risicofactoren worden onvoldoende inzichtelijk gemaakt in het voorliggende winningsplan.

Verzoek 4. Inzichtelijk maken wat de impact is van het “opslingereffect” door de slappe veengrond en het aantal breuklijnen in relatie tot de omvang en mogelijke diepe schade in het gebied.

E. Het plaatsen van tiltmeters is essentieel om de relatie tussen trillingen, bevingen en schade vast te stellen.⁴

Tiltmeters monitoren naast horizontale en verticale kantelbewegingen van een object ook andere bewegingen en de spanningsopbouw in de bodem en constructies, waardoor schade en oorzaak direct aan elkaar kunnen worden gekoppeld. De relatie tussen productiesnelheid, bodemdaling en de reactie tussen ondiepe en diepe processen in de ondergrond worden vastgelegd door tiltmeters.

Die meter geeft dus inzicht in ongelijkmatige zettingen of scheefstand van een gebouw bij trillingen of bevingen én in de opbouw van schade, lang voor dat deze voor het oog waarneembaar is.

Volgens Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) kan door de inzet van tiltmeters de schade achteraf meegenomen worden in het vaststellen van de intensiteit.

Het exacte tijdstip, het ontstaan van scheuren en de schade worden door tiltmeters nauwkeurig vastgelegd, waardoor deze een oplossing zijn bij het vaststellen van bewijs van schade door bodembeweging.

Het huidige meetnet legt trillingen vast met versnellingsmeters. Op basis van (reken)modellen wordt met versnellingsmeters gekeken of er schade aan woningen kan ontstaan. De NAM berekent de relatie tussen trillingen/bevingen en schade door middel van versnellingsmeters. Maar versnellingsmeters:

- meten alleen de versnelling, niet in hoeverre iets scheef gaat staan.
- geven een statisch proces weer: ze meten slechts één moment.

Een versnellingsmeter meet alleen een versnelling door de zwaartekracht en geeft dus een beperkter en onvollediger beeld dan een tiltmeter. Daarom is het belangrijk om ook tiltmeters in het hele gebied te plaatsen, om de relatie tussen trillingen, bevingen en (on)diepere schade vast te stellen.

Om tegemoet te komen aan het opgetreden “Verscheurd vertrouwen,”⁵ zoals beschreven door de Nationale ombudsman, zou de overheid tiltmeters moeten verplichten bij gaswinningsgebieden.

Toen de bewijslast werd omgedraaid hoopten bewoners op een ruimhartig herstel. Maar in mei 2021 besloot het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) de bewijslast voor sommige gedupeerden bij hen te leggen.

Veel schadevergoedingen werden toen afgewezen, omdat ondiepe bodembeweging of indirecte schade buiten beschouwing zijn gelaten. Dat heeft het vertrouwen van mensen in de overheid ernstig aangetast.

⁴ <https://www.groninger-bodem-beweging.nl/wp-content/uploads/2017/08/delrapportvoordesktop18juli2017.pdf>

⁵ https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/billage/Verscheurd%20vertrouwen%20-%20reconstructie%20aanbevelingen%20en%20onderzoek%20schadeproblematiek%20Noord-Nederland_1.pdf

Verzoek 5. Plaatsen van tiltmeters om de relatie tussen oorzaak en exacte schade goed te kunnen vaststellen.

Aantonen van schade door een 0-meting

F. Een 0-meting van de objecten in het gebied is essentieel om de juiste schade te kunnen aantonen. In een brief aan de Kamer⁶ d.d. 31 mei 2018 schrijft de Minister van Economische Zaken en Klimaat: *“Vanwege de zorgen van omwonenden over schade aan hun woning en de afhandeling daarvan, is vanaf najaar 2016 in diverse instemmingsbesluiten met winningsplannen de verplichting van een representatieve nulmeting aan gebouwen opgenomen. Dit is ook gebeurd in gevallen waar de statistische kans op bodemtrillingen door TNO is ingeschat als verwaarloosbaar”.*

Die 0-meting wordt sinds 2017 voorgeschreven in vrijwel alle instemmingsbesluiten voor gaswinning uit kleine velden. Ook Vermilion heeft in 2018 bij gasveld Slootdorp een 0-meting van gebouwen laten uitvoeren. Helaas zijn er nog steeds geen 0-metingen uitgevoerd van gebouwen in het Middelie-veld.

Verzoek 6. Als voorschrift bij het Winningsplan Middelie 2023 een verplichting opnemen om 0-metingen van gebouwen in het invloedsgebied van het Middelie-veld uit te voeren, zodat een betrouwbaar beeld kan worden gegeven van de schade door een aardbeving, conform Kamerstuk 33529, nr. 469.

Verzoek 7. In een voorschrift bij het winningsplan opnemen dat de bewijslast bij schade bij de NAM ligt.

Bodemdaling

G. Er is onduidelijkheid in de cijfers van de geschatte bodemdaling tussen de winningsplannen Middelie 2005⁷, 2014⁸ en het winningsplan Middelie van maart 2023.

Het winningsplan Middelie 2005 (blz. 14) vermeldt een bodemdaling van minder dan 4 cm over de periode 1975 tot 1992. De te verwachten bodemdaling (2005 tot 2025) is geschat op minder dan 2 cm. De onzekerheid in de te verwachten bodemdaling is 20%”.

Winningsplan Middelie 2014 schat de bodemdaling tot 2024 op 6 cm, met een afwijkingspercentage van 25 %. In het winningsplan 2023 staan geen bodemdalingcijfers over de periode 1975 tot 1992.

Bij figuur 7-3 staat een bodemdaling van minder dan 2 cm (2007-2017) en bij figuur 7-5 een bodemdaling van 4 cm (2020 – 2050). Figuur 7-8 correspondeert niet met de tekst maar voorspelt een maximale bodemdaling van 2007 tot 2050 van 4 cm, terwijl op blz. 4 een totale bodemdaling vanaf 1975 tot 2050 geschat is op 8 cm, waarvan 4 cm vanaf 2021. Een afwijkingspercentage is niet vermeld.

De cijfers en omschrijvingen in winningsplan 2023 schetsen een onduidelijk beeld van de bodemdaling.

Verzoek 8. In het winningsplan 2023 een duidelijk inzicht geven van de bodemdaling in centimeters vanaf 1975 tot 2024 en de periode van 2024 tot 2050, inclusief een afwijkingspercentage.

H. Er zijn onjuiste parameters gebruikt bij de bodemdalingsprognose van het Middelie Rotliegend-veld. In bijlage A (Tabel 11-2) van het winningsplan is uitgegaan van parameters uit het midden scenario voor de bodemdalingsprognose van het Middelie Rotliegend-veld: een initiële druk van 266 bar, de “huidige” druk (in 2020) van 158 bar en einddruk van 116 bar.

Vanwege de grotere drukkaling in het gasveld, een hogere gasproductie, de verlengde winningstermijn tot 2039, het slaan van extra putten én het gebruik van compressie in het Middelie Rotliegend-veld, moeten de kengetallen bij een hoog productiescenario worden gebruikt. Voor een juiste bodemdalingsprognose zijn die parameters: een initiële druk van 266 bar, de druk in 2020 van 158 bar en de einddruk van 93 bar in 2050.⁹

In de Seismische Risico Analyse (Bijlage B) wordt ook uitgegaan van de maximale drukkaling volgens het hoog productiescenario. Op blz. 11 (A en B) staat dat instemming voor het winningsplan is gebaseerd op een “hoog scenario” voor de totale productie, de productieperiode en de nog te verwachten bodemdaling.

⁶ Kamerstuk 33529, nr. 469 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen (officielebekendmakingen.nl)

⁷ <https://www.nlog.nl/field-web/rest/field/document/279927159>

⁸ <https://www.nlog.nl/field-web/rest/field/document/1974080018>

⁹ Drukverloop- 1d9fbba4-57c9-4a5b-9b91-e17d7bb2bd9f (mijnbouwvergunningen.nl)

Verzoek 9. De bodemdalingsprognose in het voorliggende Winningsplan Middelie 2023 aanpassen op basis van een hoog productiescenario.

- I. Er is onvoldoende inzicht in de opgetreden bodemdaling conform het meetplan Noord-Holland.

Dat meetplan wordt jaarlijks ter instemming gestuurd aan SodM (Staatstoezicht op de Mijnen) met een analyse van de meetgegevens. Inwoners, bedrijven en belanghebbenden hebben geen inzicht in dat meetplan en de analyse. Het is essentieel dat deze gegevens openbaar en publieksvriendelijk zijn.

Verzoek 10. De monitoring van de bodemdaling volgens het meetplan Noord Holland en de analyse van meetgegevens jaarlijks publieksvriendelijk weergeven op de website van de NAM, zodat belanghebbenden hiervan kennis kunnen nemen.

Nut en Noodzaak

- J. Nut en noodzaak, inclusief een onderbouwing voor een langere gaswinningsperiode en hogere gasproductie, zijn niet beschreven of aangetoond.

Er wordt gesteld dat de actualisatie van het Winningsplan Middelie 2023 nodig is vanwege de verlengde levensduur -van 2029 tot 2039- én een groter productievolume. De hogere gasproductie uit bestaande putten is mogelijk door compressie en het eventueel boren van nieuwe putten. (blz. 4 winningsplan)

Deze stelling moet onderbouwd worden door nut en noodzaak aan te tonen van de verlengingsperiode en de hogere productie. Waarom weegt een langere productieperiode en meer gaswinning op tegen de ontstane maatschappelijke onrust, de natuur- en milieuaspecten, de toegenomen risico's en mogelijke extra schade?

De minister heeft in 2018 in een Kamerbrief¹⁰ zijn voornemen uitgesproken om de gasproductie in de kleine velden gestaag af te bouwen. *"Ik kies voor de kleine velden voor een gestage afbouw, waarbij gas wordt gewonnen zolang en in zoverre gas nog nodig is, en alleen waar dit veilig kan". "Met de afbouw van de vraag naar gas als gevolg van de energietransitie, is ook de winning uit kleine velden in de afbouwfase beland".*

Onduidelijk is waarom deze in 2018 gedane toezegging nu wordt overruled. In plaats van gestage afbouw wordt nu instemming gevraagd voor een hogere gasproductie en een langere gaswinningstermijn voor een vastgesteld "bevend Middelie-veld" met een risicocategorie II.

Verzoek 11: Nut en noodzaak van dit winningsplan Middelie aantonen, ook in relatie tot de maatschappelijke onrust, de gevolgen voor natuur en milieu, de toegenomen risico's met mogelijk grotere schade én het eerder genomen besluit om de gaswinning in de kleine velden vanaf 2018 af te bouwen.

Verzoek 12: Specifieke voorschriften verbinden aan het winningsbesluit om de aanwezige risico's te minimaliseren, zoals op gebied van monitoring, onderzoek, beheersmaatregelen en schadeafhandeling.

De zorgen, aanvullende voorwaarden en negatieve adviezen van de Provincie NH, diverse gemeenten en het waterschap (HHNK) op dit winningsplan Middelie lijken genegeerd te worden door het Ministerie.

Het argument "dat Nederland nog steeds gas nodig heeft" en de opmerking van de staatssecretaris dat hij "geen redenen ziet om niet in te stemmen met dit winningsplan Middelie" zijn niet te begrijpen.

De toegezegde gestage afbouw van de gasproductie in de kleine velden en de inhoudelijke argumenten van andere (semi) overheden lijken ook terzijde geschoven te zijn.

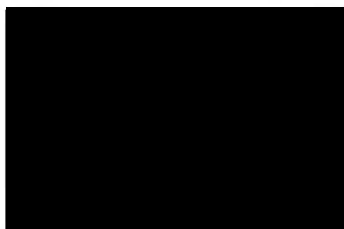
Van u als ministerie wordt verwacht dat u - mede in relatie tot de eerder gedane toezeggingen - de besluitvorming opschort en eerst informatie verschaft over de in de vele zienswijzen gevraagde verzoeken. Die informatie zou ook gedeeld moeten worden met alle indieners van adviezen en zienswijzen, zodat hierop kan worden gereageerd.

¹⁰ [18031167 \(overheid.nl\)](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/energie/overheidsinformatiepublicaties/18031167-overheid.nl)

Het vastleggen van bindende voorschriften aan het winningsplan Middelie is essentieel, mede vanwege de grote kans op een derde aardbeving, de toegenomen risico's en de maatschappelijke onrust.

De aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid¹¹ zijn helaas nog onvoldoende gevolgd o.a. wat betreft de verplichtingen van mijnbouwondernemingen en de communicatie aan en de dialoog met burgers. De communicatie en informatievoorziening kan zeker verbeterd worden, vooral ten aanzien van de heersende onrust en bezorgdheid van inwoners.

Met vriendelijke groet,

[Redacted text]

[Redacted text]

Email: [Redacted text]

¹¹ https://www.onderzoeksraad.nl/en/media/attachment/2018/7/10/750cd205a9b5aanbevelingen_gaswinning_groningen.pdf

Aan: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan(nen) o.a. Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Van:

Betreft: konsekwenties van winningsplannen.

L.S.

Ik vraag U om met mij mee te denken over deze konsekwenties.

Het is de vraag of de betrokkenen (NAM, Gasunie, Ministerie) zich realiseren dat alleen de plannen al schade voor de bewoners van de plangebieden tot gevolg hebben ??

NB. Dit geldt overigens niet alleen voor gaswinning maar ook voor plannen voor windmolens, zonneparken, natuurbestemmingswijzigingen, (spoor)wegenaanleg, etc.

Maar gaswinning is sinds "Groningen" overduidelijk. En het is om het even of het gaat om initiëren of verhogen.

Het gaat erom dat bij bekendmaking van plannen er direkt invloed ontstaat op de waarde van o.a. woonhuizen, gronden, etc. in de betrokken gebieden. Daarbij spelen zowel de (plan)feiten als emoties een rol (het "Groningen-syndroom").

De betrokken bewoners lijden daardoor al schade in het planstadium. Vaak merkt men die schade niet direkt op, maar die is er wel degelijk. Bijvoorbeeld in de W.O.Z.waarde als er van verkoop nog zelfs geen sprake is; laat staan in het verkoopstadium.

Ik ben een positief denkend mens en van nature niet activistisch. Daarom vind ik dat het Ministerie en de uitbaters hierover als eersten moeten nadenken en ageren. Wanneer dat niet of in onvoldoende mate gebeurt, kunt U erop rekenen dat activisten het heft in handen nemen, al dan niet gesteund door gedreven media. De kosten zullen dan onnodig onevenredig stijgen.

Dat gezegd hebbende wacht ik met belangstelling, graag nog vóór 23 juni a.s., Uw reactie af.

Met vriendelijke groet,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt winningsplan Middellie

Postbus 111

9200 AC Drachten.

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met deze brief wil ik mijn bezwaar kenbaar maken tegen het winningsplan Middellie, dat zich uitstrekt onder de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard.

Wij wonen net zoals vele Beemsterlingen in een huis dat niet is onderheid en derhalve bij onnatuurlijke onevenwichtige bodemdaling vrijwel zeker schade zal ondervinden! U bent hiervoor bij uitvoering van dit idiote plan aansprakelijk.

Op de zogenaamde voorlichtingsavond, waarbij wij ternauwernood tot de voordeur konden komen werd ons door uw medewerkers verzekerd, dat een eventuele schade adequaat en snel zal worden opgelost. Garanties werden niet gegeven en kijkend naar Groningen heeft u niet ons vertrouwen.

Verder zijn wij van mening dat deze voorlichtingsbijeenkomst gewoon opnieuw in een grotere locatie opnieuw moet worden gegeven, wij kregen de indruk dat dit slechts een juridische formaliteit was! Hieraan heeft u dus niet voldaan, de ruimte was te klein en medewerkers niet bereikbaar.

Wel kwamen wij aan de voordeur bij een notuliste, die onze zienswijze heeft genoteerd op haar laptop. Wij zouden een kopie afschrift ontvangen en spoedig antwoord hierop. Tot op heden blijft het stil. Wij verwachten alsnog antwoord.

Ik vind het onbegrijpelijk en on-uitlegbaar dat terwijl de gemeenten hard werken aan het aardgasvrij maken van hun gebied, u doorgaat met het winnen van aardgas. Purmerend heeft al hele buurten succesvol overgezet op stadsverwarming, in goed overleg met de bewoners en tegen hoge kosten. Het is voor mij en vele anderen moeilijk te begrijpen waarom het Rijk nu deze stap neemt. Het lijkt niet-uitlegbaar.

Er zijn zowel risico's op korte termijn als op lange termijn verbonden aan de gaswinning. Kleine aardshokken hebben de afgelopen jaren al laten zien welke gevolgen dit kan hebben voor het landschap en de infrastructuur boven en naast het winningsgebied. Deze schokken nemen gemiddeld toe naarmate de tegendruk verder afneemt, waardoor steeds meer energie vrijkomt. Dit baart mij en veel andere bewoners grote zorgen. Ik vraag me af wie profiteert van de winsten en wie uiteindelijk opdraait voor de kosten.

Daarnaast is het gebied gekenmerkt door breuken, waardoor het ongeschikt is voor het verlenen van deze concessie en het winnen van meer gas met een grotere capaciteit. Naarmate de gaswinning toeneemt, zal de druk in het veld dalen, wat leidt tot een verhoogd risico op aardbevingen en gevaarlijke trillingen. Aangezien dit geen

breukvrij gebied is, is de kans op dergelijke gebeurtenissen aanzienlijk groter, en daarom moet het voorzorgprincipe worden toegepast. Ik ben van mening dat de concessie niet verder moet worden uitgebreid en dat deze in 2029 moet stoppen, zoals eerder is overeengekomen.

Bovendien constateer ik dat er geen maatschappelijke kosten-batenanalyse is toegepast in uw winningsplan. U vertrouwt op andere sturende en corrigerende principes, waarbij Staattoezicht op de Mijnen een rol speelt. Met de kennis die we nu hebben, acht ik het niet voldoende om een zeer ongewenste bodemtechnisch complexe situatie te creëren die decennia en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij in het niet valt. Ik heb het gevoel dat er geen afweging is gemaakt tussen de maatschappelijke kosten en baten.

Verder is het onduidelijk wie de bewijslast moet dragen bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een schadefonds moeten zijn waaruit de komende decennia de kosten voor schade kunnen worden vergoed. Het ontbreken van dit fonds in uw plan draagt niet bij aan de betrouwbaarheid en voorziening van de gevolgen van uw planvoorbereiding.

Ik acht het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerp-instemmingsbesluit. Indien dit winningsplan toch wordt voortgezet, acht ik mijn belangen geschaad en zal ik eventuele schade die hiervan het gevolg is indienen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoogachtend,

Naam:

Adres:

Handtekening:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt winningsplan Middellie

Postbus 111

9200 AC Drachten.

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met deze brief wil ik mijn bezwaar kenbaar maken tegen het winningsplan Middellie, dat zich uitstrekt onder de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard.

Wij wonen net zoals vele Beemsterlingen in een monumentaal huis dat niet is onderheid en derhalve bij onnatuurlijke onevenwichtige bodemdaling vrijwel zeker schade zal ondervinden! U bent hiervoor bij uitvoering van dit idiote plan aansprakelijk.

Op de zogenaamde voorlichtingsavond, waarbij wij ternauwernood tot de voordeur konden komen werd ons door uw medewerkers verzekerd, dat een eventuele schade adequaat en snel zal worden opgelost. Garanties werden niet gegeven en kijkend naar Groningen heeft u niet ons vertrouwen.

Verder zijn wij van mening dat deze voorlichtingsbijeenkomst gewoon opnieuw in een grotere locatie opnieuw moet worden gegeven, wij kregen de indruk dat dit slechts een juridische formaliteit was! Hieraan heeft u dus niet voldaan, de ruimte was te klein en medewerkers niet bereikbaar.

Wel kwamen wij aan de voordeur bij een notuliste, die onze zienswijze heeft genoteerd op haar laptop. Wij zouden een kopie afschrift ontvangen en spoedig antwoord hierop. Tot op heden blijft het stil. Wij verwachten alsnog antwoord.

Ik vind het onbegrijpelijk en on-uitlegbaar dat terwijl de gemeenten hard werken aan het aardgasvrij maken van hun gebied, u doorgaat met het winnen van aardgas. Purmerend heeft al hele buurten succesvol overgezet op stadsverwarming, in goed overleg met de bewoners en tegen hoge kosten. Het is voor mij en vele anderen moeilijk te begrijpen waarom het Rijk nu deze stap neemt. Het lijkt niet-uitlegbaar.

Er zijn zowel risico's op korte termijn als op lange termijn verbonden aan de gaswinning. Kleine aardbevingen hebben de afgelopen jaren al laten zien welke gevolgen dit kan hebben voor het landschap en de infrastructuur boven en naast het winningsgebied. Deze schokken nemen gemiddeld toe naarmate de tegendruk verder afneemt, waardoor steeds meer energie vrijkomt. Dit baart mij en veel andere bewoners grote zorgen. Ik vraag me af wie profiteert van de winsten en wie uiteindelijk opdraait voor de kosten.

Daarnaast is het gebied gekenmerkt door breuken, waardoor het ongeschikt is voor het verlenen van deze concessie en het winnen van meer gas met een grotere capaciteit. Naarmate de gaswinning toeneemt, zal de druk in het veld dalen, wat leidt

tot een verhoogd risico op aardbevingen en gevaarlijke trillingen. Aangezien dit geen breukvrij gebied is, is de kans op dergelijke gebeurtenissen aanzienlijk groter, en daarom moet het voorzorgprincipe worden toegepast. Ik ben van mening dat de concessie niet verder moet worden uitgebreid en dat deze in 2029 moet stoppen, zoals eerder is overeengekomen.

Bovendien constateer ik dat er geen maatschappelijke kosten-batenanalyse is toegepast in uw winningsplan. U vertrouwt op andere sturende en corrigerende principes, waarbij Staattoezicht op de Mijnen een rol speelt. Met de kennis die we nu hebben, acht ik het niet voldoende om een zeer ongewenste bodemtechnisch complexe situatie te creëren die decennia en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij in het niet valt. Ik heb het gevoel dat er geen afweging is gemaakt tussen de maatschappelijke kosten en baten.

Verder is het onduidelijk wie de bewijslast moet dragen bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een schadefonds moeten zijn waaruit de komende decennia de kosten voor schade kunnen worden vergoed. Het ontbreken van dit fonds in uw plan draagt niet bij aan de betrouwbaarheid en voorziening van de gevolgen van uw planvoorbereiding.

Ik acht het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerp-instemmingsbesluit. Indien dit winningsplan toch wordt voortgezet, acht ik mijn belangen geschaad en zal ik eventuele schade die hiervan het gevolg is indienen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoogachtend,

Noordbeemster

Naam: [redacted]

14 juni 2023.

Adres: [redacted]

[redacted]: Email: [redacted]

Handtekening:

[redacted]

[redacted]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Onderwerp: Zienswijze Winningsplan/ontwerp-instemmingsbesluit Middelie¹

Datum: 05 juni 2023

Afzender: Dorpsraad Hobrede,

Geacht Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,

Wij zijn de dorpsraad en inwoners van Hobrede. Hobrede ligt 3,5 km van de gasproductieput NAM Middelie in Noordbeemster en 1,5 km van de thans gesloten gasproductieput aan de Seevanckweg in Middelie. De dorpsraadsleden en inwoners van Hobrede maken met deze brief bezwaar tegen het goedkeuren van de "aanvraag instemming bestemmingplan Middelie" van maart 2023.

Een bekend spreekwoord voor uw voornemen om het aardgasveld Middelie langer en met name een drievoudige productieverhoging van gaswinning in de komende jaren tot 2035 betreft is "**beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald**".

Wij maken bezwaar om de volgende redenen.

1. Gebruik LNG in plaats van aardgas

Wij weten dat Nederland nog (aard)gas nodig heeft, dat de bodemdalingen en aardbevingen door mijnbouw in Nederland veel schade heeft veroorzaakt en nog zal veroorzaken. Er is een alternatief voor handen, in de vorm van **LNG** waarin al fors geïnvesteerd is en dat goed bruikbaar is. In dit verband oppert de Mijnraad om een onderzoeksrapport op te stellen over de CO₂-uitstoot van de voorgenomen gaswinning Middelie ten opzichte van geïmporteerd gas inclusief transport van **LNG**. Deze suggestie doet voorkomen om het op CO₂-basis aantoonbaar te maken dat de gaswinning Middelie prevaleert. In dit onderzoeksrapport wordt naar onze mening dan geen rekening gehouden met de onbekende factoren zoals meer bodemdaling, aardbevingen, schade aan opstallen en niet te vergeten menselijk leed.

2. Toename risico's op aardbevingen

De problematiek van mijnbouw in Nederland, of het nu gaat over gaswinning, zoutwinning of in het verleden gedolven kolen waar recent na 50 jaar nog melding is gemaakt van bodemverzakkingen, is desastreus voor bewoners en bedrijven. Ondanks de parate kennis van de NAM, TNO, SodM en het Ministerie blijkt deze kennis onvoldoende te zijn. De gedragingen van moeder aarde als gevolg van mijnbouw zijn niet te voorspellen. Deze adviezen die in het winningsplan worden beschreven, zijn volgens ons niet correct onderbouwd en duiden op verwachtingen, niet op feiten en de realiteit van nu. Er worden wel diverse meetmethodes voorgesteld of ingezet om de bodemgedragingen te kunnen meten, echter bij

¹ <https://mijnbouwvergunningen.nl/attachment/entity/6de548b1-f7dc-4e62-b8fe-911b50ef72e4>
Zienswijze Dorpsraad en inwoners van Hobrede, pagina 1

calamiteiten is het "kalf inmiddels verdronken" en hebben de bewoners en bedrijven het nakijken. Daarbij merken wij op dat in het winningsplan te makkelijk voorbijgegaan wordt aan aardbevingen in het aardgasveld Middelie, Kwadijk (op 1-12-1989 magnitude 2,7) en Middelie (op 4-06-2018 magnitude 2,5). Beide aardbevingen hebben buiten het gekaderde aardgasveld plaats gevonden, zie bijgevoegde afbeelding. Hobrede ligt

dus zeker binnen de invloedssfeer van het aardgasveld Middelie. In dit kader verwijzen wij ook naar het schrijven van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier aan het Ministerie d.d. 23-01-2023 registratienummer 230017850 voor de beschreven onderwerpen effecten "aardbevingen", "bodemdaling" en "grondwater".

We hebben inmiddels in Nederland kunnen ervaren hoe de verantwoordelijke mijnbouwbedrijven zoals NAM, Shell / Exxon en het Ministerie omgaan met grote en kleine schades aan woningen en bedrijven die door mijnbouw ontstaan zijn. Dit is bedroevend en sleept zich, met veel menselijk leed, jaren voort.

3. Bewijslast schadevergoeding

Ook in uw Ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Middelie wordt alvast een voorschot genomen voor de bewijslast voor schadevergoeding. Die wordt zeer lastig omdat het Ministerie al aangeeft dat er veel oorzaken kunnen zijn dat opstallen cosmetische of erger constructieve schade kunnen opgelopen.

Om onze gedachten daarover te laten gaan, het volgende. In Hobrede staan het merendeel van de woningen op heipalen (houten en betonnen), zowel op de 1e zandlaag (op ca. 14 meter) als op de 2e zandlaag (op ca. 20 meter onder NAP). Als het over corrosie van veengrond gaat bevindt zich dat in ons gebied in de bovenste grondlaag onder het maaiveld. Doordat de woningen op heipalen gefundeerd zijn heeft het inklinken van de grond in de eerste grondlaag geen invloed op de woningen. Anders is dat voor gaswinning, die op ca 2.500 meter plaatsvindt. Door het winnen van gas kunnen of zullen de grondlagen inzakken wat gronddaling en erger nog aardbevingen in de aardlagen kunnen ontstaan. De gevolgen hoeven wij u niet uit te leggen gezien de veelvuldige actuele problematiek hierover. Het winningsplan blijft hierin oppervlakkig en geeft slechts verwachtingen. De realiteit van nu was toen kennelijk niet te overzien!

De te verwachten extra gronddaling door gaswinningen in het gebied Zeevang, waar Hobrede een onderdeel van is, is dan ook ongewenst. Het is een optelsom van te verwachten gronddalingen met alle realistische gevolgen van dien.

4. Waardedaling woningen en panden door gaswinning

Ook meent het Ministerie de uitspraak te kunnen doen, dat het niet aannemelijk is dat opstallen in en rondom dit wingebied waardedaling door gaswinning zullen ondervinden. Het Ministerie meent dat er meerdere economische omstandigheden kunnen zijn die de waarde van de opstallen kunnen beïnvloeden. Het is net als bij grond dalingen en aardbevingen dat het Ministerie de burgers niet erg serieus neemt en de calamiteit op de betreffende burger en bedrijven afwentelt. Bij het Ministerie en mijnbouwbedrijven prevaleren politieke en economische belangen boven het belang van burgers en hun welzijn

Het is evident dat door de plannen met een significante productieverhoging van aardgas (gemiddeld 256 miljoen Nm³ in 15 jaar tijd (2021-2035), i.p.v. 101 miljoen Nm³ per jaar in 45 jaar tijd (1975-2020), = 253% productieverhoging per jaar) in het Middellieveld, wel degelijk een aanzienlijke waardedaling van woningen en bedrijven met zich mee zal brengen. Deze productiestijging, die gedurende deze periode als doel gesteld wordt, boezemt angst en negatief sentiment in.

Wij vragen dan ook om de uitspraak van het Ministerie dan wel de Staatssecretaris, dat er geen waardevermindering van onroerend goed ten gevolge van gaswinning en met name de aanzienlijke productieverhoging daarvan, te onderbouwen. Dit door bijvoorbeeld een drietal onafhankelijke regionale makelaar-taxateurs deze onderbouwing door een taxatie in opdracht van het Ministerie te laten vervaardigen. Wij verzoeken deze onderbouwing dan in drie scenario's uit te werken:

Gasveld Middellie voor de periode volgens tabeldatum, 2020-2035.

- 1: sluit per 2025 met een gaswinningscapaciteit van 101 Miljoen Nm³ p/jaar.
- 2: sluit per 2035 met een gaswinningscapaciteit van 101 Miljoen Nm³ p/jaar.
- 3: sluit per 2035 met een gaswinningscapaciteit van 256 Miljoen Nm³ p/jaar.

- Gasveld:

omschrijving	1975-2020	2020-2035	Totaal 2035
Middellie Rotliegend	3.604 Miljoen Nm ³	2.721 Miljoen Nm ³	6.325 Miljoen Nm ³
Middellie Zechstein	942 Miljoen Nm ³	1.128 Miljoen Nm ³	2.070 Miljoen Nm ³
Totaal	4.546 Miljoen Nm ³	3.849 Miljoen Nm ³	8.395 Miljoen Nm ³
Productie gem. per jaar	101 Miljoen Nm ³	256 Miljoen Nm ³	

5. Resumé

Het resumé van bovenstaande bezwaren op het voorgenomen besluit van het Ministerie² in de gaswinning Middellie is:

- Gebruik LNG in plaats van aardgas;
- Er ontstaat een onacceptabel risico op aardbevingen;
- De bewijslast voor schadevergoeding is niet doordacht ingericht;
- De waardedaling van woningen en panden is niet onderkend en onderbouwd.

² Informatiebron: <https://mijnbouwvergunningen.nl/cms/view/09237686-d275-4362-8eb9-6d89de04e147/middellie>

6. Ondertekening

Postadres voor dit bezwaar is:

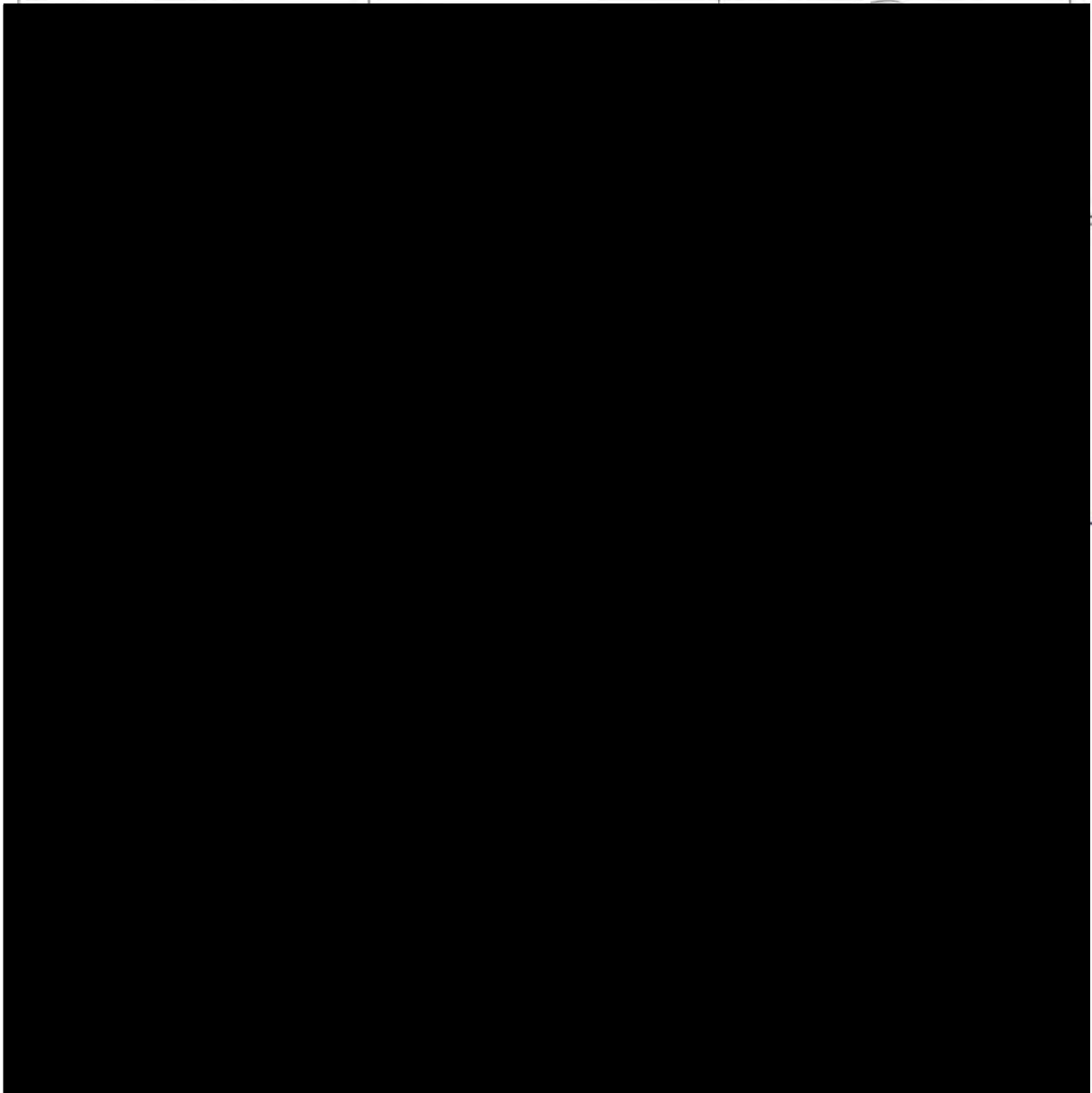
Dorpsraad Hobrede

██████████

██████████

- **Ondergetekenden hebben ten stelligste bezwaar dat de aardgasproductie, van het aardgasveld Middellie verhoogd wordt.**
- **Ondergetekenden hebben bezwaar om het aardgasveld, Middellie met de huidige gaswinningscapaciteit, langer dan 2025 in productie te houden.**

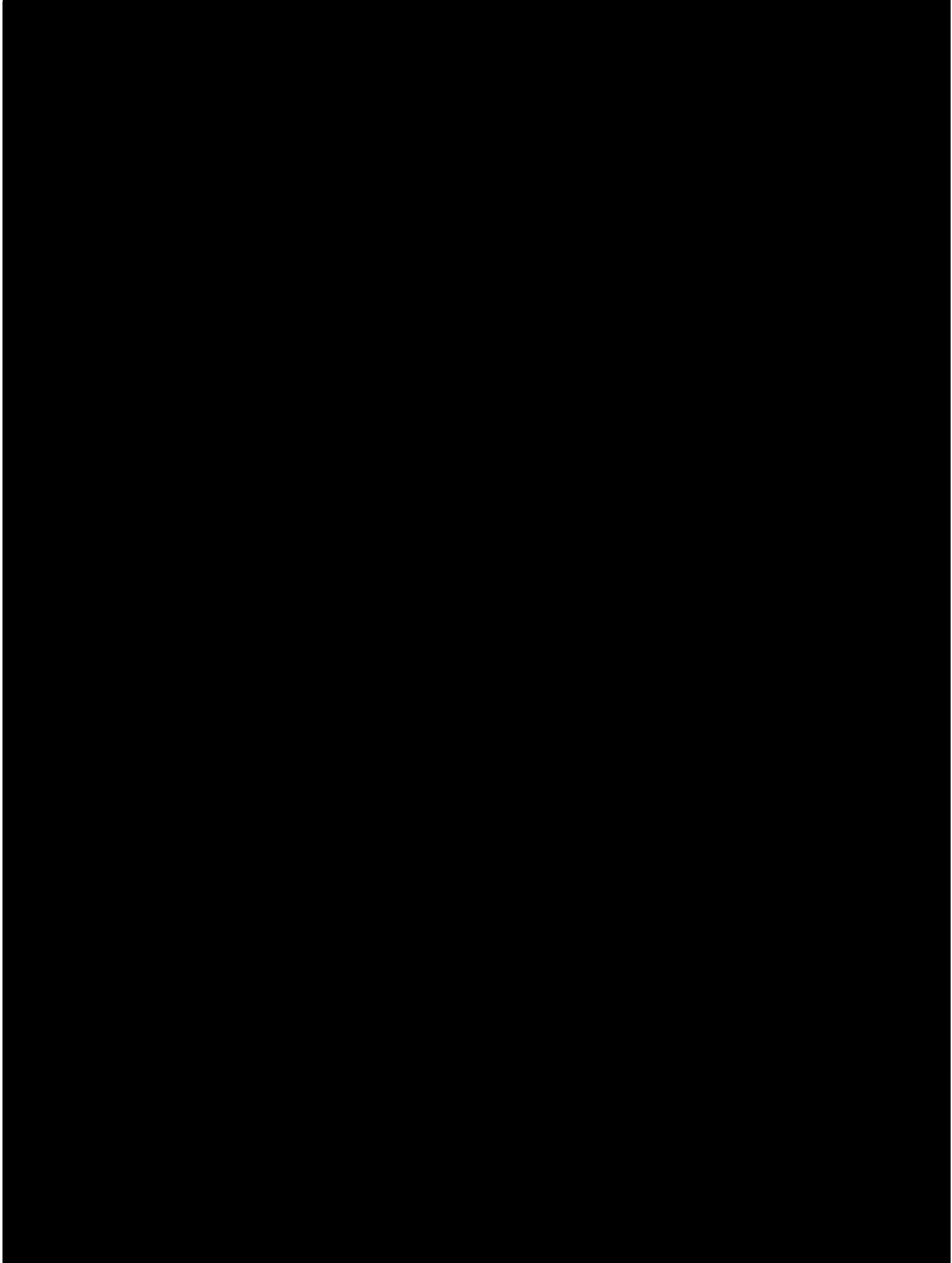
Naam:	Adres:	Handtekening:

Naam:

Adres:

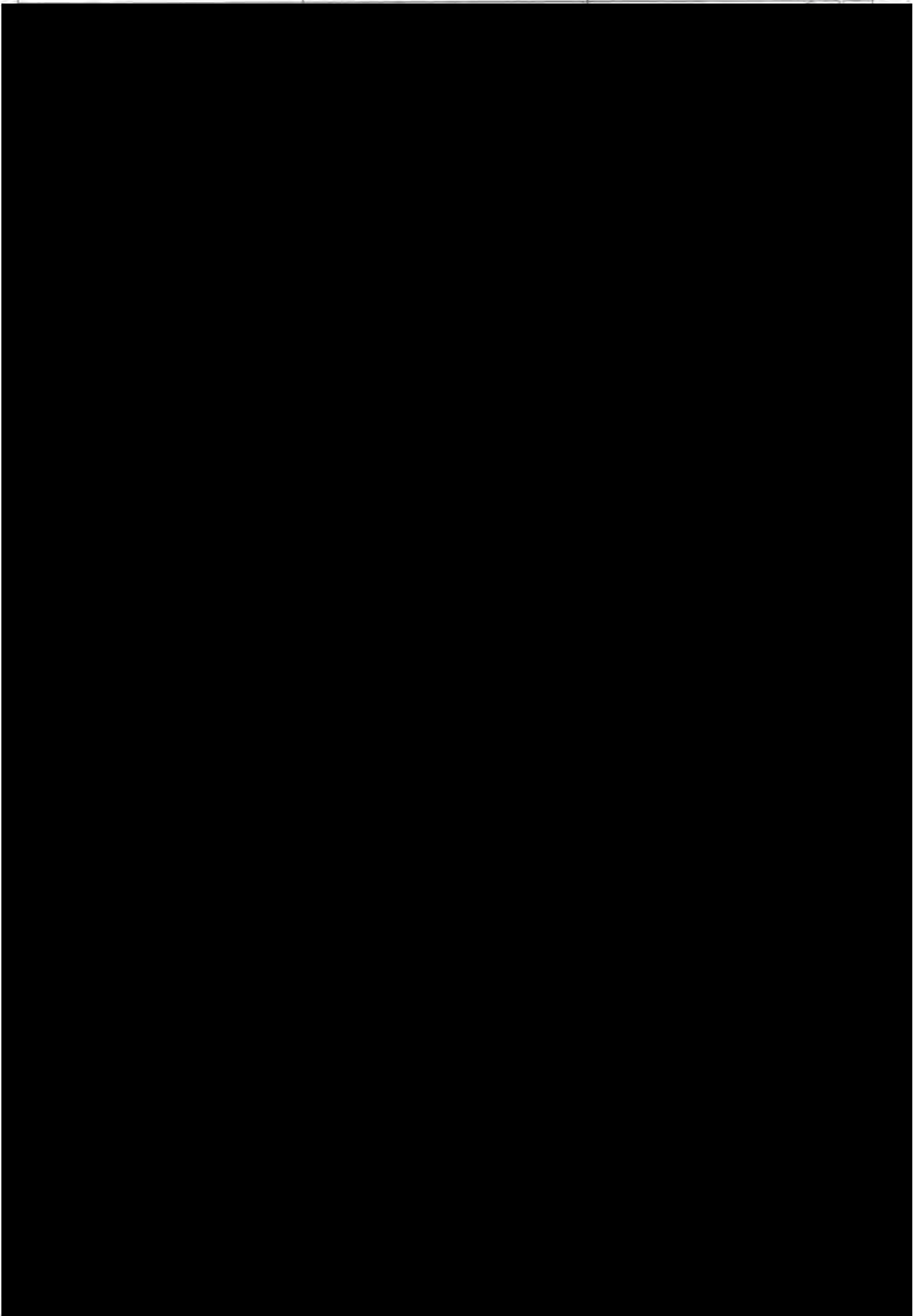
Handtekening:

Naam:

Adres:

Handtekening:

Naam:

Adres:

Handtekening:

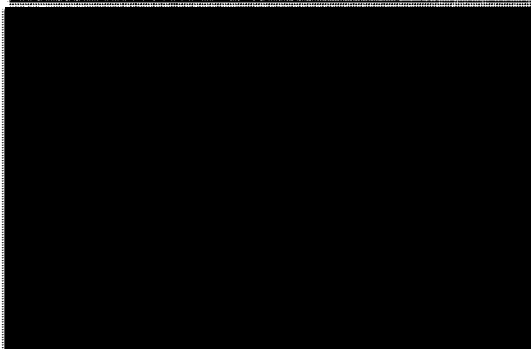
07-06-2023

0026

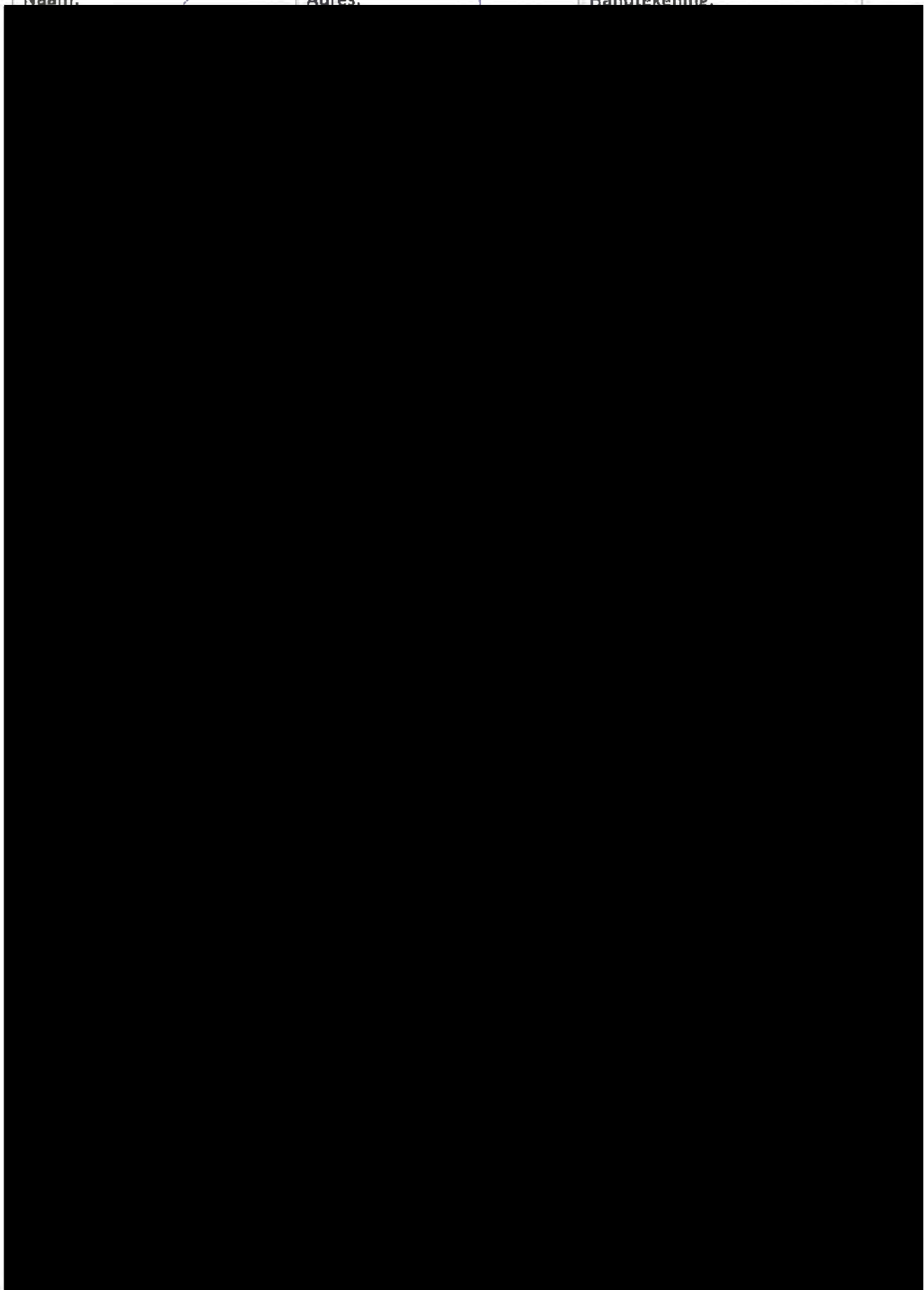
Hierbij machtig ik:

om namens mij de zienswijze
op de gaswinning van de dorpsraad
Hulstredde te ondertekenen.

Naam:	Adres:	Handtekening:

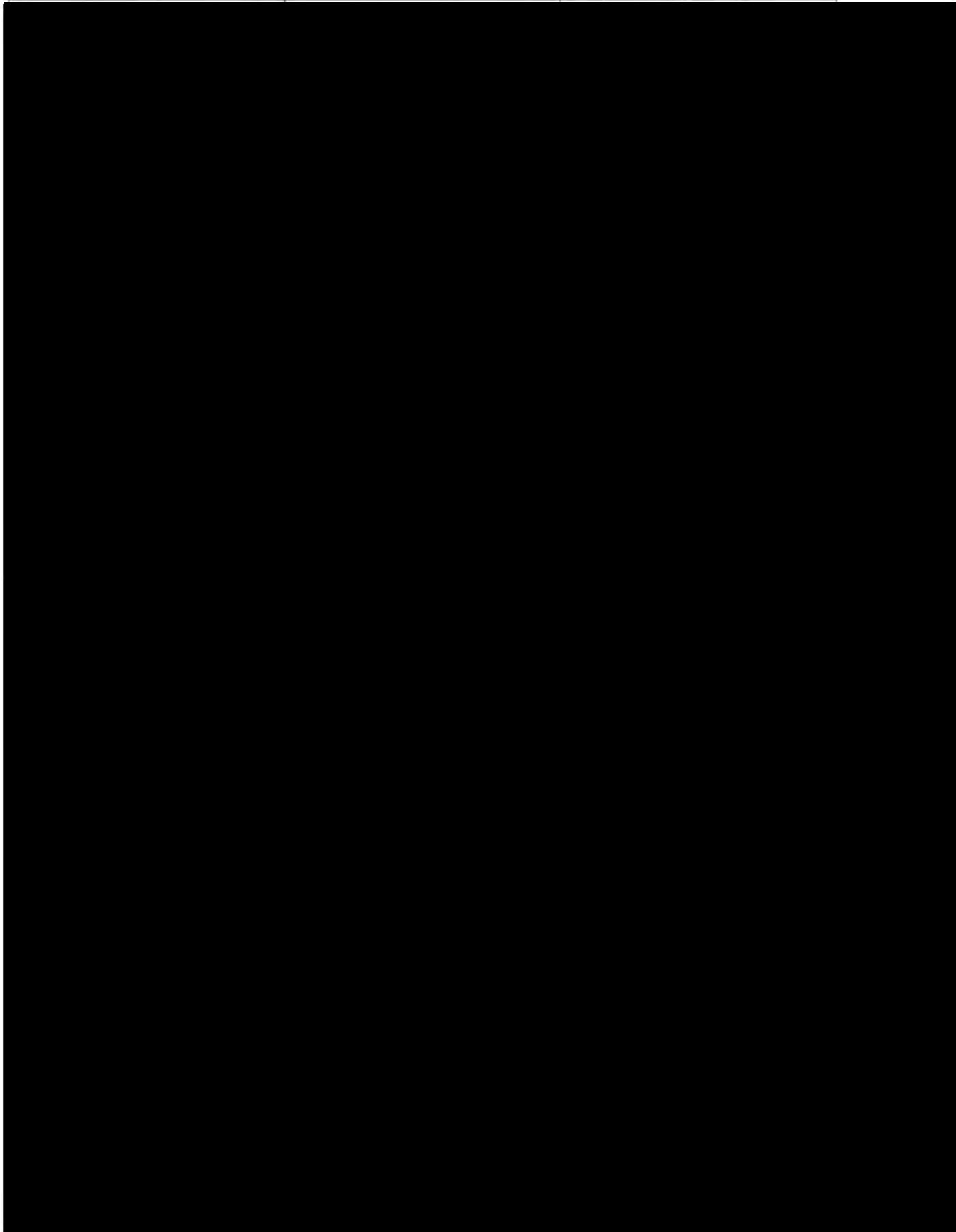

Naam:

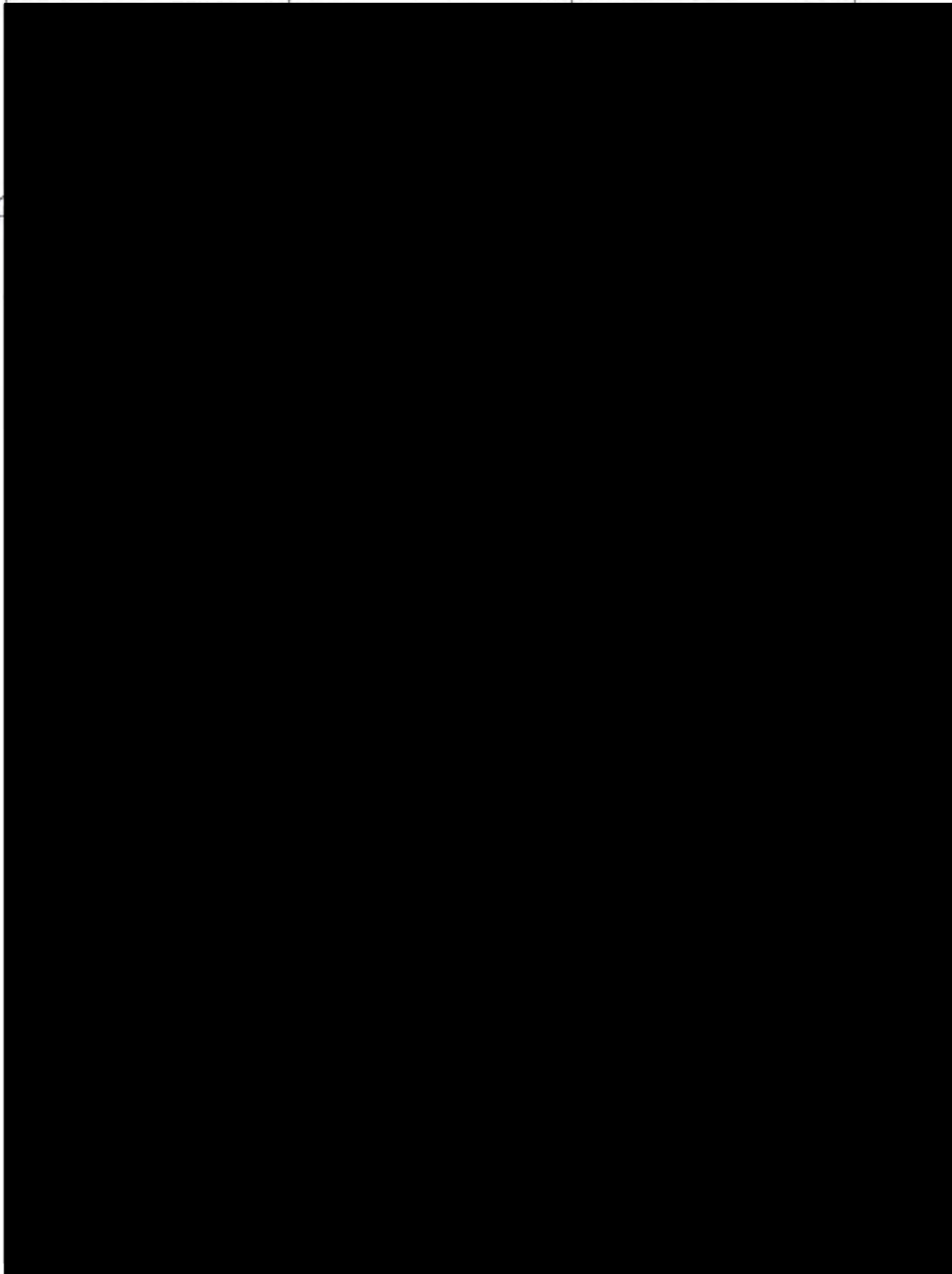
Adres:

Handtekening:

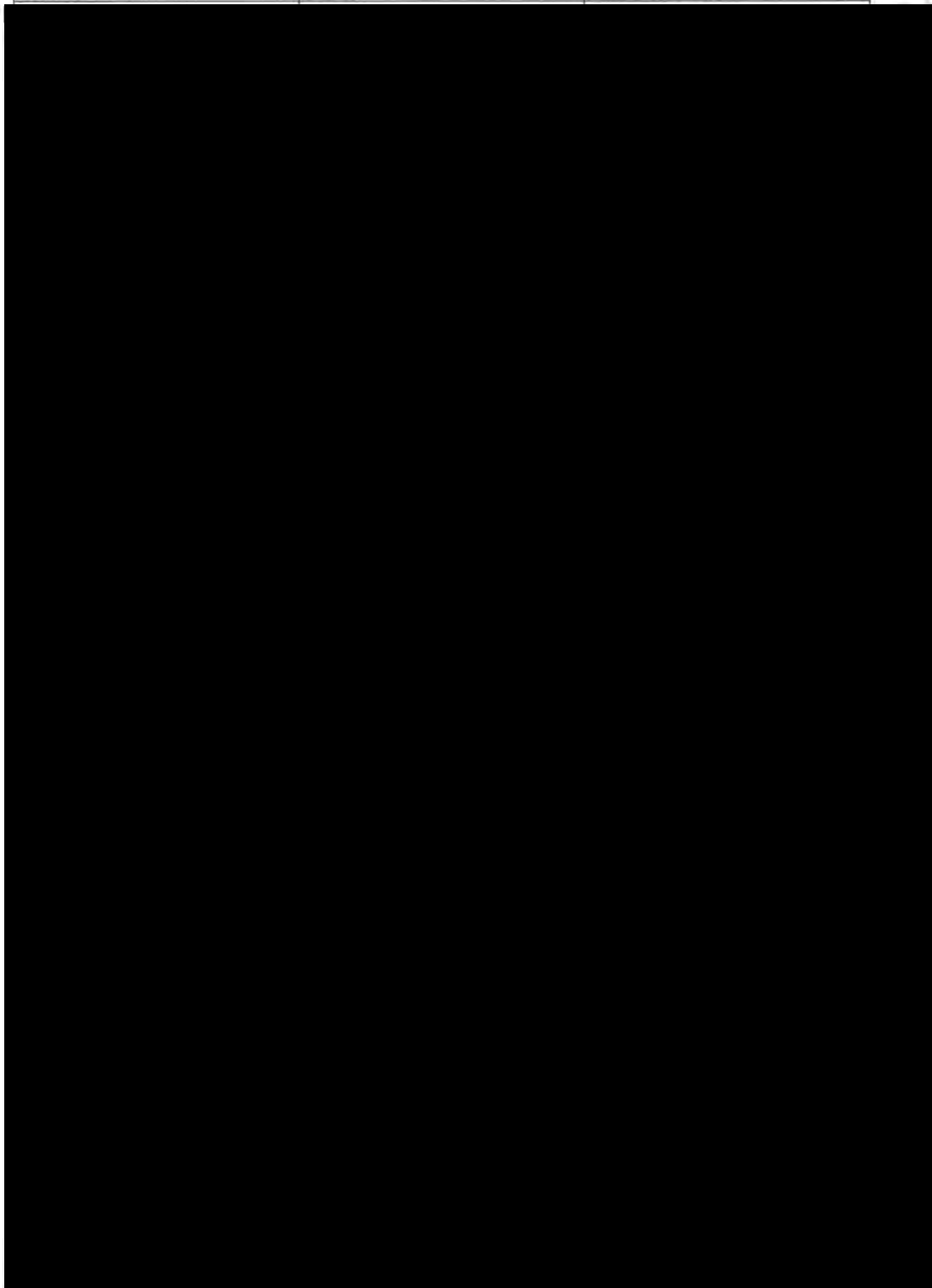
Naam:	Adres:	Handtekening:

Naam:	Adres:	Handtekening:

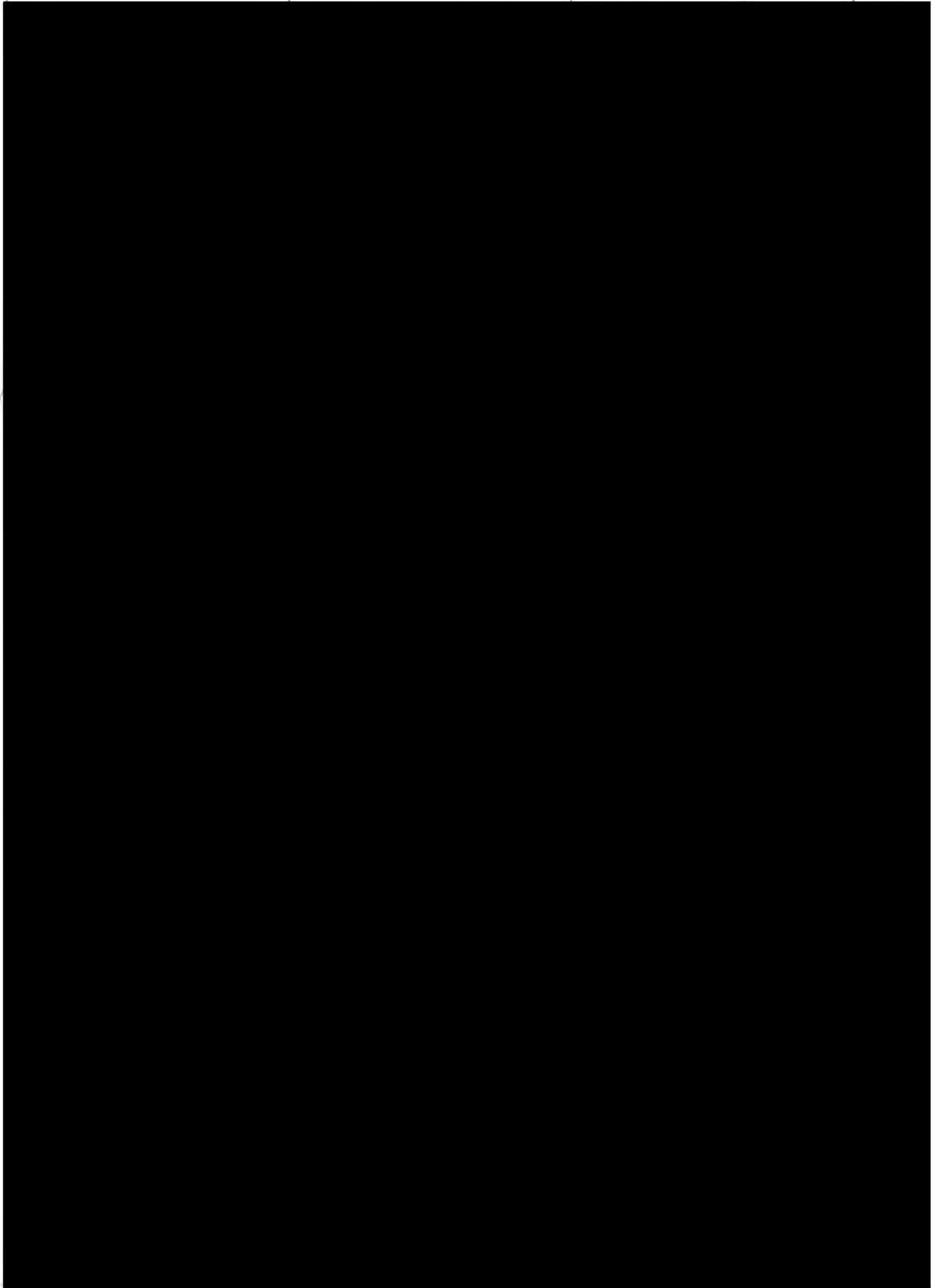

Naam:	Adres:	Handtekening:

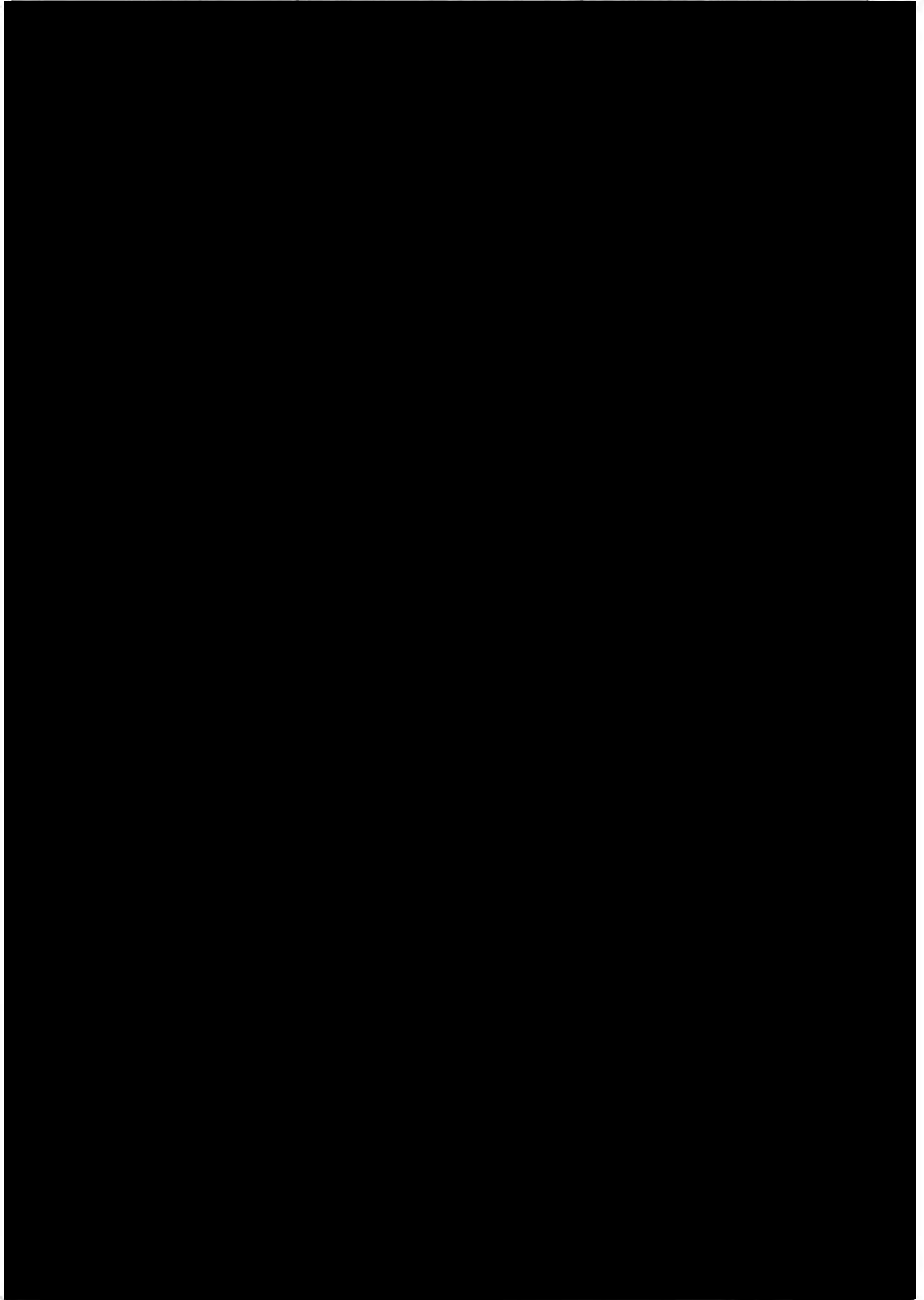

Naam:	Adres:	Handtekening:

Naam:	Adres:	Handtekening:

Naam:	Adres:	Handtekening:

6. Ondertekening

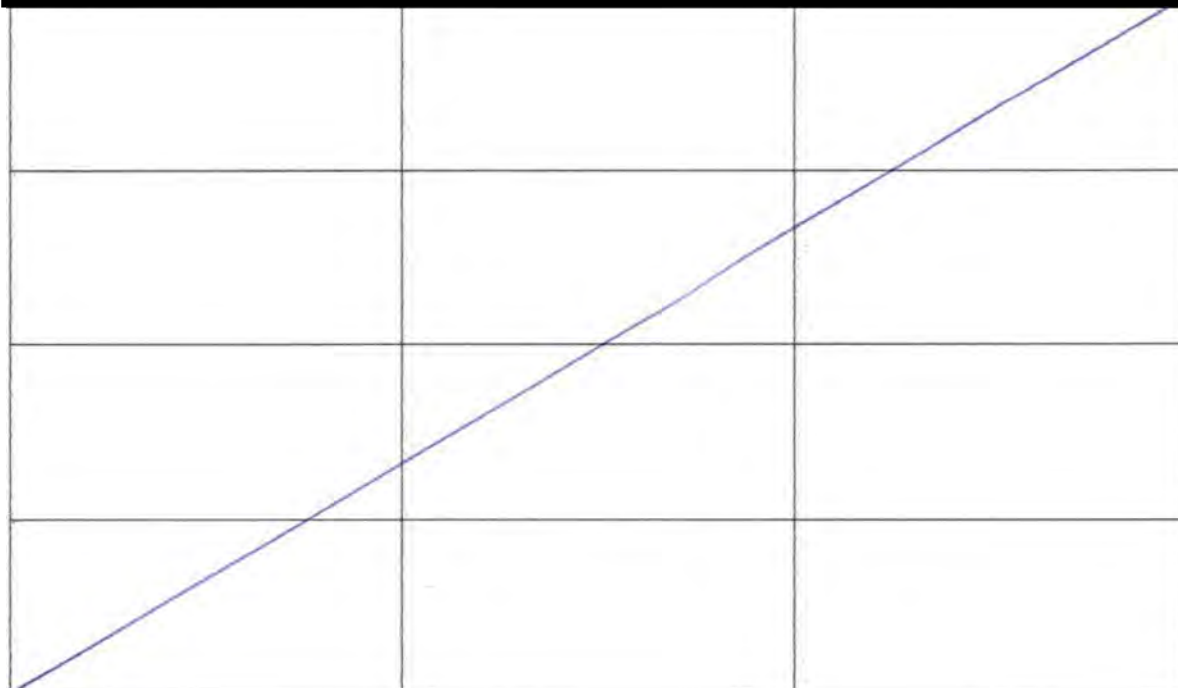
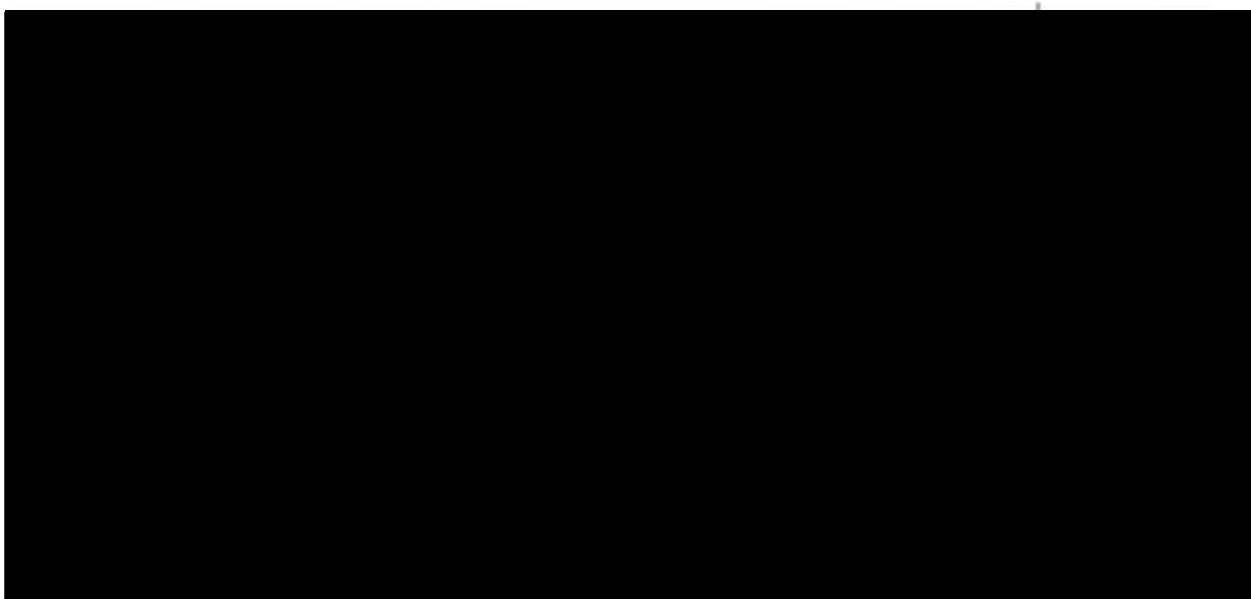
Postadres voor dit bezwaar is:

Dorpsraad Hobrede

██████████

██████████

- **Ondergetekenden hebben ten stelligste bezwaar dat de aardgasproductie, van het aardgasveld Middellie verhoogd wordt.**
- **Ondergetekenden hebben bezwaar om het aardgasveld, Middellie met de huidige gaswinningscapaciteit, langer dan 2025 in productie te houden.**

Zienswijze Dorpsraad in inwoners van Hobrede, pagina 16 ██████████

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Ministerie Van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middellie
Postbus 111
9200AC Drachten

Westbeemster, 15-06-2023

Onderwerp: Zienswijze tegen gaswinning in Middellie, de Beemster en Rustenburg

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief willen wij onze diepe bezorgdheid en krachtige tegenstand uiten tegen het voornemen tot gaswinning in de gebieden Middellie, de Beemster en Rustenburg. Als inwoners van Westbeemster, wiens 160 jaar oude woning ongefundeerd op de Beemster klei staat, zijn wij sterk gekant tegen de mogelijke gevolgen die deze gaswinning met zich meebrengt.

Allereerst willen wij benadrukken dat ons huis, zoals vele andere historische woningen in deze regio, uniek is en een belangrijk cultureel erfgoed vertegenwoordigt. Het behoud van deze historische waarde is van onschatbare betekenis voor de gemeenschap en draagt bij aan de identiteit van ons dorp. Gaswinning in de nabijheid van dergelijke kwetsbare en historische constructies zou aanzienlijke risico's met zich meebrengen. De trillingen en bodemdaling die gepaard gaan met gaswinning kunnen leiden tot ernstige structurele schade aan deze oude gebouwen, wat onherstelbare verliezen met zich meebrengt voor ons erfgoed.

Bovendien zijn wij diep bezorgd over de mogelijke gevolgen voor de stabiliteit van de grond waarop onze huizen staan. De Beemster klei is van nature gevoelig voor verzakkingen en bodemdaling. Het toevoegen van gaswinning aan dit delicate evenwicht zou de situatie verergeren en een verhoogd risico op aardbevingen met zich meebrengen. Dit brengt niet alleen schade toe aan onze huizen, maar ook aan de veiligheid en gemoedsrust van de bewoners. We zouden voortdurend moeten leven met de angst voor instabiliteit en de mogelijkheid van aanzienlijke schade aan onze dierbare bezittingen.

Daarnaast willen wij benadrukken dat veel inwoners van Westbeemster, net als wij, hier bewust gekozen hebben om te wonen vanwege de rustige en landelijke omgeving. De gaswinning zou onvermijdelijk gepaard gaan met verstoringen en overlast, zoals zwaar vrachtverkeer, bouwwerkzaamheden en geluidshinder. Dit zou afbreuk doen aan de levenskwaliteit die we hier hebben gevonden en ons welzijn aanzienlijk beïnvloeden.

Kijk ook nog eens naar de situatie die zich in Groningen heeft afgespeeld.

In plaats van het nemen van risico's met onze historische woningen en de stabiliteit van onze grond, pleiten wij voor alternatieve oplossingen die de belangen van de bewoners respecteren. Laten we investeren in duurzame energiebronnen en technologieën die onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen, zonder de veiligheid en het erfgoed van onze gemeenschap in gevaar te brengen. Laten we samen streven naar een toekomst waarin we ons erfgoed kunnen koesteren en kunnen genieten van een veilige en welvarende leefomgeving.

Er zijn verschillende feitelijke redenen waarom gaswinning in de Beemster niet wenselijk is:

Unieke historische waarde: De Beemster is een uniek cultuurlandschap en staat sinds 1999 op de Werelderfgoedlijst van UNESCO. Het gebied is bekend om zijn perfect bewaard gebleven geometrische verkaveling en historische boerderijen. Gaswinning zou het landschap en de historische waarde ervan kunnen aantasten.

Bodemdaling: Gaswinning gaat vaak gepaard met bodemdaling. De Beemster ligt al enkele meters onder zeeniveau en heeft te maken met bodemdaling als gevolg van verschillende factoren, zoals ontwatering. Gaswinning zou de bodemdaling verder kunnen versnellen, wat kan leiden tot verzakkingen, schade aan gebouwen en infrastructuur, en zelfs overstromingsgevaar.

Waterhuishouding: De Beemster is een poldergebied dat afhankelijk is van een goed functionerend watersysteem om het grondwaterpeil te reguleren. Gaswinning kan invloed hebben op de waterhuishouding, wat negatieve gevolgen kan hebben voor landbouwactiviteiten en de natuurlijke leefomgeving.

Risico's voor drinkwater: In de Beemster wordt drinkwater gewonnen uit grondwaterbronnen. Gaswinning brengt risico's met zich mee voor de kwaliteit en kwantiteit van het grondwater, met mogelijk negatieve gevolgen voor de drinkwatervoorziening in de regio.

Milieueffecten: Gaswinning gaat gepaard met de uitstoot van broeikasgassen, zoals CO₂ en methaan, die bijdragen aan klimaatverandering. Gezien de urgentie van het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen, is het niet wenselijk om nieuwe gaswinningprojecten op te zetten.

Het is belangrijk op te merken dat de besluitvorming rondom gaswinning afhankelijk is van meerdere factoren, waaronder politieke, economische en technische overwegingen. Bovengenoemde redenen zijn gebaseerd op mogelijke negatieve gevolgen voor het landschap, de waterhuishouding, het drinkwater en het milieu, die de lokale gemeenschap en het ecosysteem kunnen beïnvloeden.

Wij verzoeken u dan ook met klem om de plannen voor gaswinning in Middelie, de Beemster en Rustenburg te heroverwegen en alternatieve opties te onderzoeken die geen schade toebrengen aan onze historische woningen en onze leefomgeving. Uw aandacht en begrip voor onze bezorgdheid wordt ten eerste op prijs gesteld.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted address]

[Redacted address]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Noordbeemster 17-06-2023

Inspraakpunt winningsplan Middellie

Postbus 111

9200 AC Drachten.

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met deze brief wil ik mijn bezwaar kenbaar maken tegen het winningsplan Middellie, dat zich uitstrekt onder de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard.

Vooraf, mijn naam is [REDACTED] en sinds 1998 Volksvertegenwoordiger in de voormalige gemeente Beemster en vanaf 1 januari 2022 dezelfde positie na de fusie met de gemeente Purmerend.

Ben al die jaren woonachtig op pakweg 400 meter hemelsbreed van gasveld Westbeemster.

In al die jaren loopt de gaswinning als een “rode draad” door het gebied en wanneer er uitbreiding gaswinning aan de orde was mét de NAM en omwonenden altijd in goed overleg getracht de gemoederen te sussen en vaak met een goede communicatie tot draagvlak gekomen. De stip op de horizon was altijd 2029 wanneer het einde concessie zou zijn.

Dan nu verlenging van de huidige concessie in aanvang tot 2039, inmiddels om vage redenen wordt er gesproken tot 2035, en uitbreiding capaciteit in relatie tot het gekozen tijdspad en het tot nu opgepompte gas in de periode vanaf in ieder geval 2007 maar ook daarvoor in de jaren 70 vorige eeuw.

Met bovenstaand in gedachten is het in 2023 niet meer uit te leggen dat met alle ellende in de provincie Groningen, hoeft geen betoog, en de naïeve opstelling van de leiders in ons land, ik kan u verzekeren het vertrouwen is volledig weg. De uitleg dat de bodemdaling van tot nu max. 4 centimeter in de periode tot 2035 naar gemiddeld 8 cm is opgeschaald doet bij het overgrote deel van de bewoners het ergste vrezen en het draagvlak is tot ver onder 0 gedaald.

Ik, en velen met mij, vinden het onbegrijpelijk en on-uitlegbaar dat terwijl de gemeenten hard werken aan het aardgasvrij maken van hun gebied, u doorgaat met het winnen van aardgas. De gemeente Purmerend heeft al hele buurten succesvol overgezet op stadsverwarming, in goed overleg met de bewoners en tegen hoge kosten. Daarnaast maakt onderzoek en haalbaarheid naar alternatieven grote stappen wat voor inwoners ook grote financiële offers met zich brengt. Het is voor mij en vele anderen moeilijk te begrijpen waarom het Rijk nu deze stap neemt. Het is niet-uitlegbaar, aangesterkt door de **gebrekkige** inloophijeenkomst in Noordbeemster georganiseerd door de NAM op dinsdag 23 mei 2023. Ook daarvan

zal ik u de details besparen. Maar het vertrouwen is mede daardoor nog verder gedaald.

Er zijn zowel risico's op korte termijn als op lange termijn verbonden aan de gaswinning. Kleine aardbevingen hebben de afgelopen jaren al laten zien welke gevolgen dit kan hebben voor het landschap en de infrastructuur boven en naast het winningsgebied. Deze schokken nemen gemiddeld toe naarmate de tegendruk verder afneemt, waardoor steeds meer energie vrijkomt. Dit baart mij en veel andere bewoners grote zorgen. En dit alles ten behoeve van de staatskas en niet in het minst de NAM.

Daarnaast is het gebied gekenmerkt door diep liggende breuken, waardoor het ongeschikt is voor het verlenen van deze concessie en het winnen van meer gas met een grotere capaciteit. Naarmate de gaswinning toeneemt, zal de druk in het veld dalen, wat leidt tot een verhoogd risico op aardbevingen en gevaarlijke trillingen. Aangezien dit geen breukvrij gebied is, is de kans op dergelijke gebeurtenissen aanzienlijk groter, en daarom moet het voorzorgprincipe worden toegepast. Ik, en met mij het overgrote deel van de bewoners in het gebied zijn van mening dat de concessie niet verder moet worden uitgebreid en dat deze in 2029 moet stoppen, zoals eerder is overeengekomen en toegezegd bij eerdere bijeenkomsten sinds 2007 door en bij inloopbijeenkomsten en excursies op de gasvelden/ locaties.

Bovendien constateer ik dat er geen maatschappelijke kosten-batenanalyse is toegepast in uw winningsplan. U vertrouwt op andere sturende en corrigerende principes, waarbij Staattoezicht op de Mijnen een rol speelt. Met de kennis die we nu hebben, acht ik het niet voldoende om een zeer ongewenste bodemtechnisch complexe situatie te creëren die decennia en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij in het niet valt. Ik heb het gevoel dat er geen afweging is gemaakt tussen de maatschappelijke kosten en baten.

Verder is het onduidelijk wie de bewijslast moet dragen bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een schadefonds moeten zijn waaruit de komende decennia de kosten voor schade kunnen worden vergoed. Het ontbreken van dit fonds in uw plan draagt niet bij aan de betrouwbaarheid en voorziening van de gevolgen van uw planvoorbereiding. Dit blijkt mede onderbouwd door op verzoeken tot 0 metingen deze werden en nu opnieuw worden "weggewoven" als niet relevant. Intussen zitten eigenaren van met name niet onderheide gebouwen in totale onzekerheid bij schade en dan hebben we het nog niet over kunstwerken en waterkeringen in ons waterrijke gebied.

Ik, en met mij velen, achten het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerp-instemmingsbesluit. Indien dit winningsplan toch wordt voortgezet, acht ik, en met mij vele anderen onze belangen geschaad en zal en zullen met mij vele anderen eventuele schade die hiervan het gevolg is indienen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Rest mij om in het belang van herstel van het vertrouwen in de overheid en met respect naar allen die een reactie/ Zienswijze of bezwaar binnen de daarvoor

geldende termijn hebben ingediend; Verantwoordelijk minister, staatssecretaris en ambtenaren, toon eens een keer “ballen” en keer terug op uw schreden en trek de voorgenomen vergunning/ concessieverlening Winningsplan Middelle in.

Hoogachtend,

Naam: [REDACTED]

Adres: [REDACTED]

Handtekening: [REDACTED]

Gaarne ontvangstbevestiging van dit schrijven.

Gemeenschappelijke Dorpsraden Edam-Volendam

GDO-EV@outlook.com

16 juni 2023

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt Winningsplan Middelie

Postbus 111

9200 AC Drachten

Onderwerp: Zienswijze Winningsplan/ontwerp-instemmingsbesluit Middelie

Geacht Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,

Met deze zienswijze maak ik namens de gezamenlijke dorps/-en wijkraden van de Gemeente Edam-Volendam, bestaande uit; *dorpsraad Oosthuizen, dorpsraad Middelie, dorpsraad Kwadijk, dorpsraad Beets, dorpsraad Hobrede, dorpsraad Purmer, dorpsraad Schardam, dorpsraad Warder, wijkraad Oude Kom Volendam en de wijkraad Breed Edam*, bezwaar tegen het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Middelie van de Staatssecretaris van Economische zaken en Klimaat en tegen het Winningsplan, gepubliceerd op 11 mei 2023. Onderstaand treft u de (inhoudelijke) argumenten aan waarop dit bezwaar is gebaseerd.

A. Kans op een aardbeving

Het verbaast ons dat de (percentuele) kans op een aardbeving in het Winningsplan Middelie 2023 niet is vermeld. Het winningsplan Middelie 2014 geeft dit wel aan. Namelijk een kans op een aardbeving is 42% met een marge van 8%. Waarom wordt in het voorliggende winningsplan niet aangegeven hoe groot de kans op een aardbeving is. In het betreffende gebied zijn in 1989 en in 2018 aardbevingen geweest. Wij zijn van mening dat de kans op aardbevingen groter wordt in verband met al aanwezige breuklijnen, het opvoeren van de gasproductie en het verlengen van de winningstermijn tot 2039.

Vraag 1: In het Winningsplan 2023 aangeven wat de percentuele kans op een aardbeving is inclusief de marge. Hierbij rekening houden met het opvoeren van de productie en het verlengen van de winningstermijn tot 2039.

In de Seismische Risico Analyse (bijlage B) van het winningsplan (blz. 67) wordt de risicocategorie bepaald voor het Middellie-veld. Hierin wordt uitgegaan van de maximale drukdaling volgens het hoog productiescenario. Het resultaat is een indeling in risicocategorie II, inclusief een uitgebreide monitoring en een managementplan.

Hoe en wanneer de NAM deze uitgebreide monitoring gaat realiseren is niet beschreven, ook ontbreekt het managementplan.

Vraag 2: In het winningsplan 2023 opnemen hoe, wanneer en welke uitgebreide monitoring wordt gerealiseerd.

Vraag 3: In het winningsplan 2023 alsnog een managementplan opnemen, voordat instemming wordt gegeven voor het winningsplan Middellie 2023.

B. Risicofactoren en schade

Het betreffende gebied kenmerkt zich door een slappe (veen) ondergrond en breuklijnen onder het veld. Wij zijn van mening dat bij een aardbeving er een verhoogd risico is op meer schade aan gebouwen op deze slappe bodem dan wanneer gebouwen op een stevigere ondergrond staan.

Onder het Middellieveld bevinden zich diverse breuklijnen (figuur 5.2 Winningsplan Middellie 2023) waardoor ook meer schade kan optreden bij een aardbeving.

Beide factoren kunnen resulteren in -diepe en ongelijkmatige- schade aan kwetsbare gebouwen of waterstaatkundige objecten, die niet altijd zichtbaar zijn. Deze risicofactoren worden onvoldoende inzichtelijk gemaakt in het voorliggende winningsplan.

Vraag 4: Graag inzichtelijk maken wat het effect is van de slappe (veen) ondergrond en het aantal breuklijnen in relatie tot meer schade in het gebied.

Na de aardbeving in 2018 (episch centrum Warder) en de onrust die deze onder de bewoners met zich meebracht is het verzoek gedaan om tiltmeters te plaatsen. Tiltmeters monitoren zowel de horizontale als verticale kantelbeweging van een object en leggen naast deze trillingen ook andere, mogelijke schade brengende bewegingen in de bodem en constructies vast. Hierdoor wordt schade en oorzaak direct aan elkaar gekoppeld. Ook worden door tiltmeters het exacte tijdstip, het ontstaan van een scheur tijdens een aardbeving en de mogelijke schade, nauwkeurig vastgesteld. Dit helpt enorm bij het vaststellen van bewijs van schade door bodembeweging. De huidige wijze van meten legt alleen trillingen vast waarmee op basis van rekenmodellen kan worden gekeken of er schade aan woningen mogelijk is. Deze meetmethode met versnellingsmeters geeft een veel beperkter en onvollediger beeld dan de tiltmeter. Wij vragen een meetnet met dezelfde

kwaliteit als in Groningen.

Aangezien het vertrouwen in de overheid ernstig is aangetast en het wantrouwen groot (zoals ook beschreven in het rapport van de Nationale Ombudsman "Verscheurd vertrouwen" is het plaatsen van tiltmeters een belangrijke tegemoetkoming aan de burger.

Vraag 5: Ga over tot het plaatsen van tiltmeters om de relatie tussen oorzaak en exacte schade goed te kunnen monitoren. Intensiveer het aantal versnellingsmeters van 35 per 35km² (huidige situatie) naar 80 (gelijk aan Groningen).

C. Bodemdaling

Het is ons volstrekt onduidelijk wat nu de geschatte bodemdaling is tot 2039. Er worden steeds andere cijfers gebruikt tussen de winningsplannen 2005, 2014 en 2023. Schattingen van minder dan 2 cm tot 8 cm worden gedaan. Onzekerheidspercentages van 20 tot 25% of helemaal geen afwijkingpercentages worden genoemd. Dit leidt alleen maar tot meer verwarring en een onduidelijk beeld van de bodemdaling.

Vraag 6: Geef in het winningsplan 2023 duidelijk inzicht van de bodemdaling in centimeters vanaf 1975 tot 2024 en de periode van 2024 tot 2039, inclusief een afwijkingpercentage. Ga hierbij uit van een hoog productiescenario.

Het meetplan Noord-Holland wordt jaarlijks ter instemming gestuurd aan SodM (Staatstoezicht op de Mijnen) met een analyse van de meetgegevens. Inwoners, bedrijven en belanghebbenden hebben geen inzicht in het meetplan en de analyse. Het is essentieel dat deze gegevens openbaar en publieksvriendelijk zijn.

Vraag 7: De monitoring van de bodemdaling volgens het meetplan Noord-Holland en de analyse van meetgegevens jaarlijks publieksvriendelijk weergeven op de website van de NAM, zodat belanghebbenden hiervan kennis kunnen nemen.

D. Aantonen van schade door een 0-meting

Om de juiste schade in het gebied van de objecten te kunnen aantonen is naar onze mening een 0-meting essentieel.

Vraag 8: Als voorschrift bij het Winningsplan Middelie 2023 een verplichting opnemen om 0-metingen van de gebouwen/objecten in het invloed gebied van het Middelie-veld uit te voeren, zodat een betrouwbaar beeld kan worden gegeven van de schade door een aardbeving. De bewijslast bij schade ligt bij de NAM.

E. Nut en Noodzaak

Een belangrijke vraag die gesteld moet worden is die van nut en noodzaak. Waarom moet de gaswinning tot 2023 worden verhoogd en verlengd? Dat Nederland nog niet aardgas-vrij is snappen wij. Maar een verlenging van een periode naar 2039 komt ons wel erg vreemd over in een tijd dat wij steeds meer gebruik maken duurzame energie en steeds minder van fossiele brandstof. Dat de productiemethodes heden ten dage sterk zijn verbeterd is naar onze mening geen relevant argument. De verhoging van de productie en de verlenging tot 2039 verdient dan ook een veel betere onderbouwing.

De minister heeft in 2018 in een Kamerbrief uitgesproken de gasproductie in de kleine velden gestaag af te bouwen.

“Ik kies voor de kleine velden voor een gestage afbouw, waarbij gas wordt gewonnen zolang en in zoverre gas nog nodig is, en alleen waar dit veilig kan”. “Met de afbouw van de vraag naar gas als gevolg van de energietransitie, is ook de winning uit kleine velden in de afbouwfase beland”.

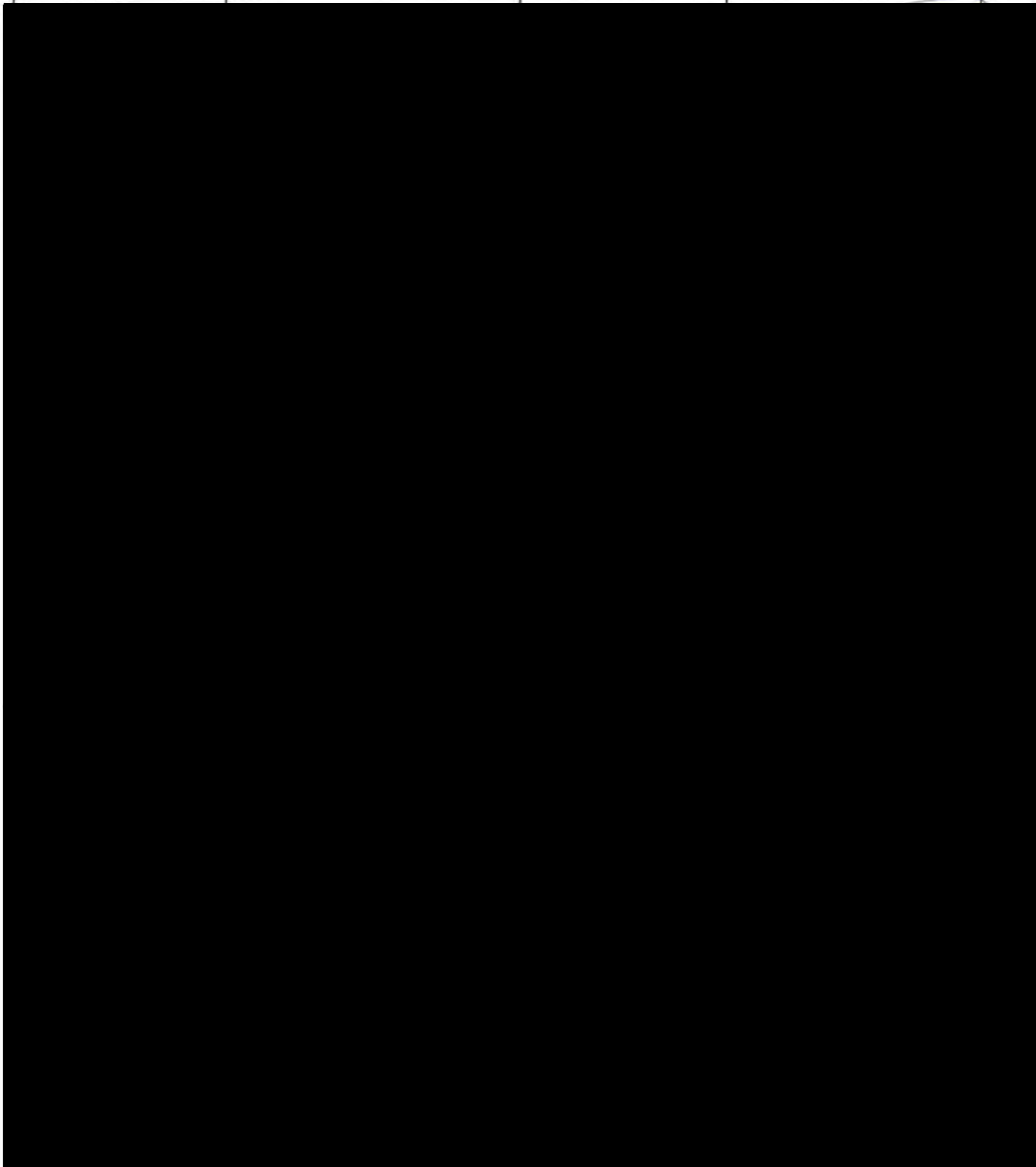
Onduidelijk is waarom deze eerder gedane toezegging nu wordt overruled. Er wordt immers instemming gevraagd voor een hogere gasproductie en een langere gaswinningstermijn.

Vraag 9: Nut en noodzaak van dit winningsplan Middellie aan te tonen, ook in relatie tot de maatschappelijke onrust, de nog onbekende gevolgen voor natuur en milieu/natuur- en milieuaspecten, de toegenomen risico's met mogelijk grotere schade én het eerder genomen besluit om de gaswinning in de kleine velden vanaf 2018 af te bouwen.

Zoals u in onze zienswijze kunt lezen, zijn onze zorgen groot en zijn de inwoners en betrokkenen bezorgd. Wij verwachten van u dat u zich houdt aan eerder gedane toezeggingen. Wij vragen u de besluitvorming op te schorten en eerst antwoord geeft op de in deze zienswijze gestelde vragen. Voorts zijn wij van mening dat de communicatie en informatievoorziening sterk kan worden verbeterd. De op 23 mei 2023 gehouden informatiebijeenkomst in Noordbeemster, georganiseerd door uw Ministerie, heeft helaas de bezorgdheid en onrust onder de bewoners alleen maar doen toenemen.

[REDACTED]
Hoogachtend, namens de gezamenlijke dorpsraden
[REDACTED]

NAAM	FUNCTIE (alleen relevant als vanuit een bepaalde functie wordt ondertekend.	ADRES	HANDTEKENING

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Onderwerp: Zienswijze Winningsplan / ontwerp-instemmingsbesluit Middelie¹

Middelie, 20 juni 2023

Afzender: [REDACTED]

Geacht Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,

Met deze zienswijze maak ik als eigenaar van woning [REDACTED] bezwaar tegen het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Middelie van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat en tegen het Winningsplan Middelie van Staatssecretaris van Economische zaken en Klimaat tegen het Winningsplan, gepubliceerd op 11 mei 2023. Onderstaand treft u de (inhoudelijke) argumenten aan waarop dit bezwaar is gebaseerd. Ik ben eigenaar van [REDACTED], kadastraal bekend gemeente Middelie, [REDACTED] groot 12 are 30 centiare. Het object betreft een vrijstaand huis met achtergelegen houten schuur en separaat gelegen dubbele garage. Het woonhuis is geringe tijd in gebruik door eigenaar-bewoner. Ik zelf ben als eigenaar derhalve financieel verantwoordelijk voor de staat van de woning, schuur en dubbele garage.

- A. Momenteel is de grond al aan verzakking onderhevig, zijn er al aardbevingen in het gebied geweest en bevat mijn woning al veel scheuren. Door gaswinning wordt het risico op schade aan mijn woning door bodemtrilling(en) c.q. aardbeving(en) verhoogd;
- B. Om de juiste schade van mijn woning te kunnen aantonen is naar mijn mening een 0-meting essentieel.
- C. Giftige cocktail: de combinatie van slappe (veen) ondergrond met breuklijnen onder het veld, laag grondwaterpeil en (eerdere) gaswinning, gaat zorgen voor veel schade aan de woning;
- D. De woning is een gebouwd in begin 1900 en heeft geen fundering. Mocht de woning verstevigd moeten worden, dan worden de kosten voor enkel het funderen van de woning geschat op € 500.000,00. Deze inschatting geldt enkel voor het woonhuis, niet voor de bijgebouwen.
- E. Op dit moment is er geen regeling ten aanzien van financiële compensatie zoals dat voor Groningen wel het geval is. Omdat dit nog niet duidelijk is, is niet helder waar je heen kunt als je schade en hinder ondervindt van de gasboringen. Kortom; eerst zorgen dat de randvoorwaarden, zoals compenseren van de schade, geregeld zijn. De NAM lijkt nu geen extra voorzorgsmaatregelen te hoeven treffen ter voorkoming van de schade.
- F. Voorkomen is beter dan genezen, waarom de velden heropenen als dit leidt tot schade? Het is duidelijk dat er een economisch belang kleeft aan het heropenen van de velden. Echter, het belang van de burger dient toch voorop te staan?

¹ <https://mijnbouwvergunningen.nl/attachment/entity/6de548b1-f7dc-4e62-b8fe-911b50ef72e4>

Zoals in mijn zienswijze kunt lezen, zijn mijn zorgen groot en ben ik bezorgd. Met de situaties vanuit Groningen, zorgtoeslagenouders en Limburg op het netvlies en de wijze waarop de overheid de burgers tegemoet komt, stelt het me allerm minst gerust. Met alle schade die er misschien komt, zou mijn monumentale woning straks misschien niet meer kunnen blijven bestaan. Dit baart me zorgen. Ik woon tientallen jaren in deze woning. En ik hoop hier op normale wijze, zónder zorgen oud te worden. Momenteel heb ik geen goede ervaring met overheidsdiensten. En merk ik op dat vele overheidsinstanties de deuren dichthouden en last hebben van hun geheugen. Ik merk dat ik hier moeilijk mee om kan gaan. Graag zou ik meer menselijkheid tegemoet willen zien. Ik hoop dat de conclusies en de aanbevelingen vanuit het rapport 'Groningers boven gas' van de parlementaire enquête aardgaswinning Groningen reconstrueert de besluitvorming over de gaswinning in Groningen in de afgelopen zestig jaar. Het rapport dat op 24 februari 2023 gepubliceerd is een leidraad geven hoe beter om te gaan met gaswinning.

Houding van Gemeente Purmerend tav deze gaswinning (uit Ontwerpbesluit pag 6).

Advies gemeente Purmerend

De gemeente Purmerend stelt dat men momenteel in Nederland grote inspanningen levert op het gebied van energietransitie en duurzaamheid. De gemeente maakt plannen om in de gebouwde omgeving van het gas af te gaan. Er is daardoor geen sprake meer van noodzaak tot het verlengen van de winningsperiode en niet tot het verhogen van de winningscapaciteit. Het winningsplan valt niet te rijmen met, zoals de minister bij brief van d.d.30 mei 2018 aan de Tweede Kamer heeft gemeld, een versnelde afbouw van gaswinning uit kleine gasvelden.

Het resumé dorps-/ en wijkraden van de gemeente Edam-Volendam op het voorgenomen besluit van het Ministerie² in de gaswinning Middellie is:

- Gebruik LNG in plaats van aardgas;
 - Er ontstaat een onacceptabel risico op aardbevingen;
 - De bewijslast voor schadevergoeding is niet doordacht ingericht;
 - De waardedaling van woningen en panden is niet onderkend en onderbouwd.
-
- Ondergetekende heeft ten stelligste bezwaar dat de aardgasproductie van het aardgasveld Middellie verhoogd wordt;
 - Ondergetekende heeft bezwaar om het gasveld, Middellie met de huidige gaswinningscapaciteit, langer dan 2025 in productie te houden.

Met vriendelijke groet,

²

Bijlage:

- Zienswijze Winningsplan / ontwerp-instemmingsbesluit Middellie, afzender Dorpsraad Hobrede, Hobrede 35, 1477 EJ Hobrede, d.d. 05 juni 2023;
- Zienswijze Winningsplan / ontwerp-instemmingsbesluit Middellie, afzender gezamenlijke dorps-/ en wijkraden van de gemeente Edam-Volendam, voorzitter Hilda-Raasing, voorzitter, Warder 13 1473 PA Warder, d.d. 16 juni 2023
- <https://www.tweedekamer.nl/Groningen/rapport>

Openen ▾

Delen

Koppeling kopiëren

Downloaden

...

Info

0030

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Onderwerp: Zienswijze Winningsplan/ontwerp-instemmingsbesluit Middelie¹

Datum: 05 juni 2023

Afzender: Dorpsraad Hobrede, [REDACTED]

Geacht Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,

Wij zijn de dorpsraad en inwoners van Hobrede. Hobrede ligt 3,5 km van de gasproductieput NAM Middelie in Noordbeemster en 1,5 km van de thans gesloten gasproductieput aan de Seevanckweg in Middelie. De dorpsraadsleden en inwoners van Hobrede maken met deze brief bezwaar tegen het goedkeuren van de "aanvraag instemming bestemmingplan Middelie" van maart 2023.

Een bekend spreekwoord voor uw voornemen om het aardgasveld Middelie langer en met name een drievoudige productieverhoging van gaswinning in de komende jaren tot 2035 betreft is "**beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald**".

Wij maken bezwaar om de volgende redenen.

1. Gebruik LNG in plaats van aardgas

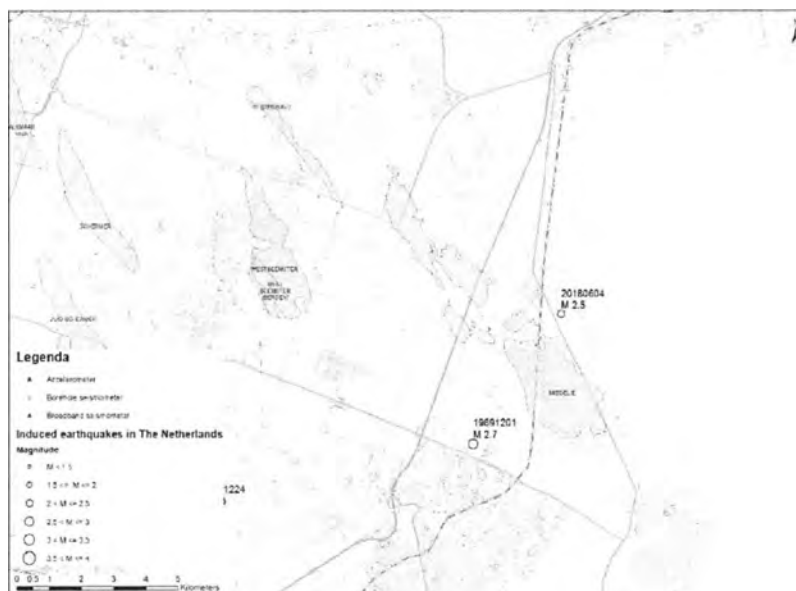
Wij weten dat Nederland nog (aard)gas nodig heeft, dat de bodemdalingen en aardbevingen door mijnbouw in Nederland veel schade heeft veroorzaakt en nog zal veroorzaken. Er is een alternatief voor handen, in de vorm van LNG waarin al fors geïnvesteerd is en dat goed bruikbaar is. In dit verband oppert de Mijnraad om een onderzoeksrapport op te stellen over de CO₂-uitstoot van de voorgenomen gaswinning Middelie ten opzichte van geïmporteerd gas inclusief transport van LNG. Deze suggestie doet voorkomen om het op CO₂-basis aantoonbaar te maken dat de gaswinning Middelie prevaleert. In dit onderzoeksrapport wordt naar onze mening dan geen rekening gehouden met de onbekende factoren zoals meer bodemdaling, aardbevingen, schade aan opstallen en niet te vergeten menselijk leed.

2. Toename risico's op aardbevingen

De problematiek van mijnbouw in Nederland, of het nu gaat over gaswinning, zoutwinning of in het verleden gedolven kolen waar recent na 50 jaar nog melding is gemaakt van bodemverzakkingen, is desastreus voor bewoners en bedrijven. Ondanks de parate kennis van de NAM, TNO, SodM en het Ministerie blijkt deze kennis onvoldoende te zijn. De gedragingen van moeder aarde als gevolg van mijnbouw zijn niet te voorspellen. Deze adviezen die in het winningsplan worden beschreven, zijn volgens ons niet correct onderbouwd en duiden op verwachtingen, niet op feiten en de realiteit van nu. Er worden wel diverse meetmethodes voorgesteld of ingezet om de bodemgedragingen te kunnen meten, echter bij

¹ <https://mijnbouwvergunningen.nl/attachment/entity/5de548b1-f7dc-4a62-b8fe-911b50ef72e4>
Zienswijze Dorpsraad en inwoners van Hobrede, pagina 1

calamiteiten is het "kalf inmiddels verdronken" en hebben de bewoners en bedrijven het nakijken. Daarbij merken wij op dat in het winningsplan te makkelijk voorbijgegaan wordt aan aardbevingen in het aardgasveld Middelie, Kwadijk (op 1-12-1989 magnitude 2,7) en Middelie (op 4-06-2018 magnitude 2,5). Beide aardbevingen hebben buiten het gekaderde aardgasveld plaats gevonden, zie bijgevoegde afbeelding. Hobrede ligt

dus zeker binnen de invloedssfeer van het aardgasveld Middelie. In dit kader verwijzen wij ook naar het schrijven van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier aan het Ministerie d.d. 23-01-2023 registratienummer 230017850 voor de beschreven onderwerpen effecten "aardbevingen", "bodemdaling" en "grondwater".

We hebben inmiddels in Nederland kunnen ervaren hoe de verantwoordelijke mijnbouwbedrijven zoals NAM, Shell / Exxon en het Ministerie omgaan met grote en kleine schades aan woningen en bedrijven die door mijnbouw ontstaan zijn. Dit is bedroevend en sleept zich, met veel menselijk leed, jaren voort.

3. Bewijslast schadevergoeding

Ook in uw Ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Middelie wordt alvast een voorschot genomen voor de bewijslast voor schadevergoeding. Die wordt zeer lastig omdat het Ministerie al aangeeft dat er veel oorzaken kunnen zijn dat opstallen cosmetische of erger constructieve schade kunnen opgelopen.

Om onze gedachten daarover te laten gaan, het volgende. In Hobrede staan het merendeel van de woningen op heipalen (houten en betonnen), zowel op de 1e zandlaag (op ca. 14 meter) als op de 2^e zandlaag (op ca. 20 meter onder NAP). Als het over corrosie van veengrond gaat bevindt zich dat in ons gebied in de bovenste grondlaag onder het maaiveld. Doordat de woningen op heipalen gefundeerd zijn heeft het inklinken van de grond in de eerste grondlaag geen invloed op de woningen. Anders is dat voor gaswinning, die op ca. 2.500 meter plaatsvindt. Door het winnen van gas kunnen of zullen de grondlagen inzakken wat grond daling en erger nog aardbevingen in de aardlagen kunnen ontstaan. De gevolgen hoeven wij u niet uit te leggen gezien de veelvuldige actuele problematiek hierover. Het winningsplan blijft hierin oppervlakkig en geeft slechts verwachtingen. De realiteit van nu was toen kennelijk niet te overzien!

De te verwachten extra grond daling door gaswinningen in het gebied Zeevang, waar Hobrede een onderdeel van is, is dan ook ongewenst. Het is een optelsom van te verwachten grond dalingen met alle realistische gevolgen van dien.

4. Waardedaling woningen en panden door gaswinning

Ook meent het Ministerie de uitspraak te kunnen doen, dat het niet aannemelijk is dat opstallen in en rondom dit wingebed waardedaling door gaswinning zullen ondervinden. Het Ministerie meent dat er meerdere economische omstandigheden kunnen zijn die de waarde van de opstallen kunnen beïnvloeden. Het is net als bij grondwallingen en aardbevingen dat het Ministerie de burgers niet erg serieus neemt en de calamiteit op de betreffende burger en bedrijven afwentelt. Bij het Ministerie en mijnbouwbedrijven prevaleren politieke en economische belangen boven het belang van burgers en hun welzijn

Het is evident dat door de plannen met een significante productieverhoging van aardgas (gemiddeld 256 miljoen Nm³ in 15 jaar tijd (2021-2035), i.p.v. 101 miljoen Nm³ per jaar in 45 jaar tijd (1975-2020), = 253% productieverhoging per jaar) in het Middelieveld, wel degelijk een aanzienlijke waardedaling van woningen en bedrijven met zich mee zal brengen. Deze productiestijging, die gedurende deze periode als doel gesteld wordt, boezemt angst en negatief sentiment in.

Wij vragen dan ook om de uitspraak van het Ministerie dan wel de Staatssecretaris, dat er geen waardevermindering van onroerend goed ten gevolge van gaswinning en met name de aanzienlijke productieverhoging daarvan, te onderbouwen. Dit door bijvoorbeeld een drietal onafhankelijke regionale makelaar-taxateurs deze onderbouwing door een taxatie in opdracht van het Ministerie te laten vervaardigen. Wij verzoeken deze onderbouwing dan in drie scenario's uit te werken:

Gasveld Middelie voor de periode volgens tabeldatum, 2020-2035.

1: sluit per 2025 met een gaswinningscapaciteit van 101 Miljoen Nm³ p/jaar.

2: sluit per 2035 met een gaswinningscapaciteit van 101 Miljoen Nm³ p/jaar.

3: sluit per 2035 met een gaswinningscapaciteit van 256 Miljoen Nm³ p/jaar.

- Gasveld:

Omschrijving	1975-2020	2020-2035	Totaal 2035
Middelie Rotliegend	3.604 Miljoen Nm ³	2.721 Miljoen Nm ³	6.325 Miljoen Nm ³
Middelie Zechstein	942 Miljoen Nm ³	1.128 Miljoen Nm ³	2.070 Miljoen Nm ³
Totaal	4.546 Miljoen Nm ³	3.849 Miljoen Nm ³	8.395 Miljoen Nm ³
Productie gem. per jaar	101 Miljoen Nm ³	256 Miljoen Nm ³	

5. Resumé

Het resumé van bovenstaande bezwaren op het voorgenomen besluit van het Ministerie² in de gaswinning Middelie is:

- Gebruik LNG in plaats van aardgas;
- Er ontstaat een onacceptabel risico op aardbevingen;
- De bewijslast voor schadevergoeding is niet doordacht ingericht;
- De waardedaling van woningen en panden is niet onderkend en onderbouwd.

² Informatiebron: <https://mijnbouwvergunningen.nl/cms/view/09237686-d275-4362-8eb9-6d89de04e147/middelie>

6. Ondertekening

Postadres Dorpsraad Hobrede:

Dorpsraad Hobrede

██████████

██████████

- **Ondergetekenden hebben ten stelligste bezwaar dat de aardgasproductie, van het aardgasveld Middellie verhoogd wordt.**
- **Ondergetekenden hebben bezwaar om het aardgasveld, Middellie met de huidige gaswinningscapaciteit, langer dan 2025 in productie te houden.**

Naam:	Adres:	Handtekening:

Gemeenschappelijke Dorpsraden Edam-Volendam
GDO-EV@outlook.com

16 juni 2023

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten
Onderwerp: Zienswijze Winningsplan/ontwerp-instemmingsbesluit Middelie

Geacht Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,

Met deze zienswijze maak ik namens de gezamenlijke dorps/-en wijkraden van de Gemeente Edam-Volendam, bestaande uit; *dorpsraad Oosthuizen, dorpsraad Middelie, dorpsraad Kwadijk, dorpsraad Beets, dorpsraad Hobrede, dorpsraad Purmer, dorpsraad Schardam, dorpsraad Warder, wijkraad Oude Kom Volendam en de wijkraad Breed Edam*, bezwaar tegen het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Middelie van de Staatssecretaris van Economische zaken en Klimaat en tegen het Winningsplan, gepubliceerd op 11 mei 2023. Onderstaand treft u de (inhoudelijke) argumenten aan waarop dit bezwaar is gebaseerd.

A. Kans op een aardbeving

Het verbaast ons dat de (percentuele) kans op een aardbeving in het Winningsplan Middelie 2023 niet is vermeld. Het winningsplan Middelie 2014 geeft dit wel aan. Namelijk een kans op een aardbeving is 42% met een marge van 8%. Waarom wordt in het voorliggende winningsplan niet aangegeven hoe groot de kans op een aardbeving is. In het betreffende gebied zijn in 1989 en in 2018 aardbevingen geweest. Wij zijn van mening dat de kans op aardbevingen groter wordt in verband met al aanwezige breuklijnen, het opvoeren van de gasproductie en het verlengen van de winningstermijn tot 2039.

Vraag 1: In het Winningsplan 2023 aangeven wat de percentuele kans op een aardbeving is inclusief de marge. Hierbij rekening houden met het opvoeren van de productie en het verlengen van de winningstermijn tot 2039.

In de Seismische Risico Analyse (bijlage B) van het winningsplan (blz. 67) wordt de risicocategorie bepaald voor het Middelie-velde. Hierin wordt uitgegaan van de maximale drukdaling volgens het hoog productiescenario. Het resultaat is een indeling in risicocategorie II, inclusief een uitgebreide monitoring en een managementplan.

Hoe en wanneer de NAM deze uitgebreide monitoring gaat realiseren is niet beschreven, ook ontbreekt het managementplan.

Vraag 2: In het winningsplan 2023 opnemen hoe, wanneer en welke uitgebreide monitoring wordt gerealiseerd.

Vraag 3: In het winningsplan 2023 alsnog een managementplan opnemen, voordat instemming wordt gegeven voor het winningsplan Middelie 2023.

B. Risicofactoren en schade

Het betreffende gebied kenmerkt zich door een slappe (veen) ondergrond en breuklijnen onder het veld. Wij zijn van mening dat bij een aardbeving er een verhoogd risico is op meer schade aan gebouwen op deze slappe bodem dan wanneer gebouwen op een stevigere ondergrond staan.

Onder het Middelieveld bevinden zich diverse breuklijnen (figuur 5.2 Winningsplan Middelie 2023) waardoor ook meer schade kan optreden bij een aardbeving.

Beide factoren kunnen resulteren in -diepe en ongelijkmatige- schade aan kwetsbare gebouwen of waterstaatkundige objecten, die niet altijd zichtbaar zijn. Deze risicofactoren worden onvoldoende inzichtelijk gemaakt in het voorliggende winningsplan.

Vraag 4: Graag inzichtelijk maken wat het effect is van de slappe (veen) ondergrond en het aantal breuklijnen in relatie tot meer schade in het gebied.

Na de aardbeving in 2018 (episch centrum Warder) en de onrust die deze onder de bewoners met zich meebracht is het verzoek gedaan om tiltmeters te plaatsen. Tiltmeters monitoren zowel de horizontale als verticale kantelbeweging van een object en leggen naast deze trillingen ook andere, mogelijke schade brengende bewegingen in de bodem en constructies vast. Hierdoor wordt schade en oorzaak direct aan elkaar gekoppeld. Ook worden door tiltmeters het exacte tijdstip, het ontstaan van een scheur tijdens een aardbeving en de mogelijke schade, nauwkeurig vastgesteld. Dit helpt enorm bij het vaststellen van bewijs van schade door bodembeweging. De huidige wijze van meten legt alleen trillingen vast waarmee op basis van rekenmodellen kan worden gekeken of er schade aan woningen mogelijk is. Deze meetmethode met versnellingsmeters geeft een veel beperkter en onvollediger beeld dan de tiltmeter. Wij vragen een meetnet met dezelfde

kwiteit als in Groningen.

Aangezien het vertrouwen in de overheid ernstig is aangetast en het wantrouwen groot (zoals ook beschreven in het rapport van de Nationale Ombudsman "Verscheurd vertrouwen" is het plaatsen van tiltmeters een belangrijke tegemoetkoming aan de burger.

Vraag 5: Ga over tot het plaatsen van tiltmeters om de relatie tussen oorzaak en exacte schade goed te kunnen monitoren. Intensiveer het aantal versnellingsmeters van 35 per 35km² (huidige situatie) naar 80 (gelijk aan Groningen).

C. Bodemdaling

Het is ons volstrekt onduidelijk wat nu de geschatte bodemdaling is tot 2039. Er worden steeds andere cijfers gebruikt tussen de winningsplannen 2005, 2014 en 2023. Schattingen van minder dan 2 cm tot 8 cm worden gedaan. Onzekerheidspercentages van 20 tot 25% of helemaal geen afwijkingpercentages worden genoemd. Dit leidt alleen maar tot meer verwarring en een onduidelijk beeld van de bodemdaling.

Vraag 6: Geef in het winningsplan 2023 duidelijk inzicht van de bodemdaling in centimeters vanaf 1975 tot 2024 en de periode van 2024 tot 2039, inclusief een afwijkingpercentage. Ga hierbij uit van een hoog productiescenario.

Het meetplan Noord-Holland wordt jaarlijks ter instemming gestuurd aan SodM (Staatstoezicht op de Mijnen) met een analyse van de meetgegevens. Inwoners, bedrijven en belanghebbenden hebben geen inzicht in het meetplan en de analyse. Het is essentieel dat deze gegevens openbaar en publieksvriendelijk zijn.

Vraag 7: De monitoring van de bodemdaling volgens het meetplan Noord-Holland en de analyse van meetgegevens jaarlijks publieksvriendelijk weergeven op de website van de NAM, zodat belanghebbenden hiervan kennis kunnen nemen.

D. Aantonen van schade door een 0-meting

Om de juiste schade in het gebied van de objecten te kunnen aantonen is naar onze mening een 0-meting essentieel.

Vraag 8: Als voorschrift bij het Winningsplan Middelie 2023 een verplichting opnemen om 0-metingen van de gebouwen/objecten in het invloed gebied van het Middelie-veld uit te voeren, zodat een betrouwbaar beeld kan worden gegeven van de schade door een aardbeving. De bewijslast bij schade ligt bij de NAM.

E. Nut en Noodzaak

Een belangrijke vraag die gesteld moet worden is die van nut en noodzaak. Waarom moet de gaswinning tot 2023 worden verhoogd en verlengd? Dat Nederland nog niet aardgas-vrij is snappen wij. Maar een verlenging van een periode naar 2039 komt ons wel erg vreemd over in een tijd dat wij steeds meer gebruik maken duurzame energie en steeds minder van fossiele brandstof. Dat de productiemethodes heden ten dage sterk zijn verbeterd is naar onze mening geen relevant argument. De verhoging van de productie en de verlenging tot 2039 verdient dan ook een veel betere onderbouwing.

De minister heeft in 2018 in een Kamerbrief uitgesproken de gasproductie in de kleine velden gestaag af te bouwen.

"Ik kies voor de kleine velden voor een gestage afbouw, waarbij gas wordt gewonnen zolang en in zoverre gas nog nodig is, en alleen waar dit veilig kan". "Met de afbouw van de vraag naar gas als gevolg van de energietransitie, is ook de winning uit kleine velden in de afbouwfase beland".

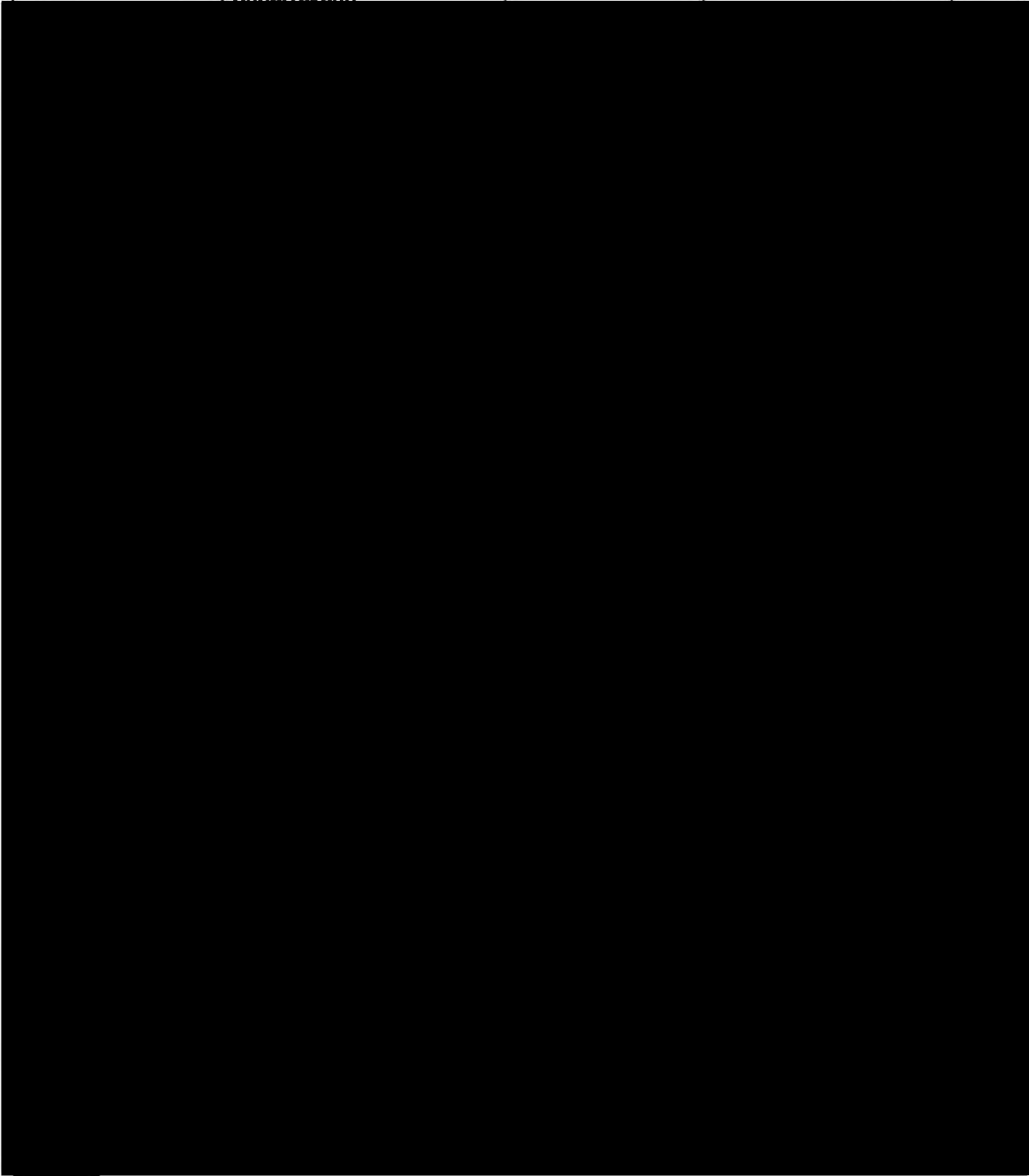
Onduidelijk is waarom deze eerder gedane toezegging nu wordt overruled. Er wordt immers instemming gevraagd voor een hogere gasproductie en een langere gaswinningstermijn.

Vraag 9: Nut en noodzaak van dit winningsplan Middelie aan te tonen, ook in relatie tot de maatschappelijke onrust, de nog onbekende gevolgen voor natuur en milieu/natuur- en milieuaspecten, de toegenomen risico's met mogelijk grotere schade én het eerder genomen besluit om de gaswinning in de kleine velden vanaf 2018 af te bouwen.

Zoals u in onze zienswijze kunt lezen, zijn onze zorgen groot en zijn de inwoners en betrokkenen bezorgd. Wij verwachten van u dat u zich houdt aan eerder gedane toezeggingen. Wij vragen u de besluitvorming op te schorten en eerst antwoord geeft op de in deze zienswijze gestelde vragen. Voorts zijn wij van mening dat de communicatie en informatievoorziening sterk kan worden verbeterd. De op 23 mei 2023 gehouden informatiebijeenkomst in Noordbeemster, georganiseerd door uw Ministerie, heeft helaas de bezorgdheid en onrust onder de bewoners alleen maar doen toenemen.

Hoogachtend, namens de gezamenlijke dorpsraden

NAAM	FUNCTIE (alleen relevant als vanuit een bepaalde functie wordt ondertekend)	ADRES	HANDTEKENING

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, inspraakpunt winningsplan Middellie
Postbus 111
9200 AC Drachten

[REDACTED]

Noordbeemster, 20 juni 2023

Betreft: zienswijze op het gewijzigde winningsplan Middellie

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij maken wij onze zienswijze kenbaar op het winningsplan Middellie

Wij, buren van de locatie aan de [REDACTED]
[REDACTED], vinden dat onze belangen op de volgende punten worden geschaad.

- 1) Wij gaan langer zicht houden op een industriële installatie die niet geheel voldoet aan het bestemmingsplan en zeker niet in een Unesco gebied als de Beemster thuishoort. Door gebruik te maken van een afwijkingsbevoegdheid is de huidige installatie gerealiseerd. Het kan toch niet zijn dat dit nog 6 tot 10 jaar langer getolereerd gaat worden.
- 2) Wij blijven langer geluidsoverlast houden van de recentelijk geplaatste compressor. De compressor maakt een hinderlijk laagfrequent geluid in onze woning. Wij denken dat in de komende jaren alleen maar erger gaat worden door slijtage van de diverse onderdelen. Er kan dan wel gezegd worden dat het geluid binnen de normen valt, toch is het een hinderlijk geluid waar oordopjes helaas niet tegen helpen.
- 3) Zorgen dat er schade gaat ontstaan aan onze woning. Deze zorgen worden alleen maar groter doordat er langer gas gewonnen gaat worden.
- 4) Extra klimaatschade door het langer open houden en meer produceren van het gasveld. Het is ook onbegrijpelijk dat de overheid aan de ene kant het heeft over het versneld van het gas afgaan en versnelde afbouw van winning uit de kleine gasvelden en aan de andere kant dit gasveld langer wil openhouden.

Op basis van bovenstaande argumenten hebben wij bezwaar tegen het gewijzigde winningsplan Middellie en verzoeken wij u met inachtneming van deze zienswijze niet akkoord te gaan met het ontwerp-instemmingsbesluit Middellie. Wij gaan ervan uit dat u ons van de verdere ontwikkelingen op de hoogte houdt.

Hoogachtend.

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Aan: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan gasveld Middellie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Warder, 19 juni 2023

Betreft: zienswijze gaswinning veld Middellie

Geachte mijnheer Vijlbrief,

Via de media en een informatie folder aan ons huisadres heb ik kennis genomen van de plannen van de NAM om de gaswinning uit het veld Middellie te intensiveren. Ik kan wel zeggen dat ik onaangenaam verrast ben!

Aan de ene kant is het logisch dat er energie nodig is gezien de schaarste die is ontstaan door de situatie in de wereld. Aan de andere kant is het investeren in en intensiveren van gaswinning naar mijn mening heel onverstandig, omdat:

- 1) We als samenleving nu toch wel eens moeten begrijpen dat we sneller over moeten op **duurzame** energie. Hoe lelijk het ook is, investeer dan in windmolens of zonnepanelen. Lever deze energie lokaal terug, zo neem je bewoners mee in de energie transitie. Intensiveren van gaswinning is een kortzichtige, en dus achterhaalde, oplossing. In plaats van meer energie te winnen moet de overheid de burger motiveren minder energie te gebruiken! Leg airco's, terras heaters, verwarmde privé zwembaden en allerlei energieverslindende onzin aan banden. Pak het probleem vanaf de wortel aan en doe niet mee aan de symptoombestrijding. Bewust omgaan met energie kan heel veel opleveren!
- 2) De gaswinning omwonenden alleen maar **nadelen** oplevert en geen enkel voordeel! Zo creëert de NAM alleen maar weerstand. We leven niet meer in de jaren '70. Als kind ben ik opgegroeid in Middellie dus ik zag dagelijks 'de vlam' die bij de gaswinning hoort. Heel het land profiteerde van de financiële gevolgen van de gaswinning, natuurlijk vooral uit het Groningerveld. Het kon niet op! Maar met de kennis van nu was men toen toch kortzichtig. Het gas kon wél op en de gaswinning kende veel nadelen. We betalen nu de rekening voor de winst van toen. Het is geen duurzame oplossing, niet voor het milieu maar zeker ook niet voor de portemonnee.
- 3) Er een toenemende kans ontstaat op **schade aan de omgeving** in een groot gebied rond het Middellie veld. Het "rotzooien in de grond" heeft naast bevingen nog veel meer effecten. Het heeft effect op bodemdaling en dit heeft weer groot effect op huizen. Als je kijkt hoe groot de ellende is in Groningen, hoe de gaswinning ook het vertrouwen in de overheid heeft geschaad. De gaswinning heeft een maatschappelijk ontwrichtend effect gehad. De mens moet accepteren dat niet alles straffeloos kan, de ondergrondse dynamiek verstoren heeft gevolgen. Denk aan Groningen maar denk ook aan de mijnbouw in Limburg. Al zijn de mijnen al decennia gesloten, in Limburg hebben inwoners nog steeds schade aan hun woningen. We moeten van deze situaties leren dus laat er geen tweede Groningen ontstaan!

4) Er ontstaat **toenemende kans op het ontstaan van aardbevingen** in de wijde omtrek. Als kind, beleefde ik een beving in Middelle met de kracht van 2,7. Jaren later heb ik in Warder een ongeregistreerde trilling op een woensdagmiddag gevoeld. De vogels vlogen op en de deuren trilden in de kozijnen. Ook in 2018 trilde de bodem in Warder en viel er een schilderijtje spontaan van de muur. Deze beving werd geregistreerd met een kracht van 2,5 en werd volgens het KNMI veroorzaakt door de gaswinning. Tijdens de bewonersbijeenkomst in Noord-Beemster heeft een woordvoerder van de NAM toegezegd dat de winning wordt stopgezet indien er schade ontstaat én indien er een beving met een kracht hoger dan 3,0 optreedt.

Ten eerste de vraag: Moeten we daar op gaan wachten, want ik weet zeker dat zo'n beving er gaat komen.

Ten tweede de vraag: waarom moet je als bewoner eerst wachten op schade? En hebben we niet gezien in Groningen hoe onmogelijk het wordt gemaakt om schade verhaald te krijgen? Het is als individu ook heel moeilijk om niet zichtbare schade, bijvoorbeeld aan de fundering van je huis, in beeld te krijgen zonder dure onderzoeken te moeten laten verrichten. Vooral omdat dit soort schade heel geleidelijk verloopt en we hier in de regio te maken hebben met veengrond, deze zal nog kwetsbaarder zijn dan de Groninger klei. Zo'n gemaakte belofte "dan stoppen we direct", ik durf daar zelf écht niet in te geloven!

Uiteindelijk zijn er heel veel redenen te noemen om tegen te zijn en is er maar één reden die geldt vóór het winnen van gas. Dat is de reden die voor alles meestal leidend is: geld. Korte termijn geld, korte termijn denken, dat moet men zich heel goed realiseren!

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

[Redacted contact information]

Schermerhorn, 16 juni 2023

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Betreft: zienswijzen ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Middelie

Geachte minister,

Wij hebben kennisgenomen van bovengenoemd ontwerp-instemmingsbesluit waarin u de NAM met een gewijzigd winningsplan toestemming wil verlenen voor een langere duur van de gasproductie bij Middelie en tevens een groter productievolume van de zogenaamde voorkomens wil toestaan. Ook hebben wij kennisgenomen van de adviezen van TNO, het Staattoezicht op de Mijnen, het Hoogheemraadschap Hollands Noorder Kwartier en diverse gemeenten.

Wij begrijpen dat de energievoorziening in Nederland met de nodige uitdagingen te kampen heeft. Ingrijpen in de bodem, zoals het geval is met de voorgestelde gaswinning, is echter nooit zonder risico. De Schermer Molens Stichting is de hoeder van zeer bijzonder en uniek erfgoed, te weten 11 historische windwatermolens, 3 strijkmolens en 1 korenmolen in de droogmakerij de Schermer. De molens zijn zichtbare herinneringen aan ons verleden en verlenen identiteit aan ons huidige bestaan. Dit gebied lag ooit 4 tot 6 meter boven zeeniveau en daalde na het ingrijpen van de mens – de ontginning van het veen – naar 4 meter onder zeeniveau. Het ontstane Schermeer werd het rond 1636, net als bijvoorbeeld de Purmer en de Beemster, wederom door ingrijpen van de men en met behulp van 52 molens, weer bewoonbaar én bewerkbaar gemaakt. Deze historie, onze oorsprong, is van groot cultuurhistorische waarde, het verleden is immers de spiegel voor de toekomst.

Het is niet alleen uniek erfgoed, het is ook kwetsbaar erfgoed. De Schermer Molens Stichting beheert en onderhoudt de molens zoveel als mogelijk op de wijze waarop ze gemaakt zijn en laat ze ook als dusdanig functioneren, het zijn niet voor niets rijksmonumenten.

Met het voornomen ontwerp-instemmingsbesluit wordt er ingegrepen in de bodem en dat is nooit zonder risico en kan consequenties hebben voor onder andere kwetsbaar erfgoed. Dat heeft u, hopelijk, uit de wat langere inleiding kunnen opmaken.

Monumenten en in het bijzonder de molens zijn kwetsbaar voor verzakkingen en trillingen. De Schermer en het naastgelegen Schermeiland is een gebied dat met de nodige bodemdaling te maken heeft. Het natuurlijke proces wat de mens in gang heeft gezet bij de ontginning van het veen is niet meer terug te draaien of te stoppen. Hadden we de kennis van nu destijds gehad, dan waren er ongetwijfeld andere keuzes gemaakt. Uw voornemen behelst een doelbewuste ingreep in de bodem met het risico tot gevolg dat een extra bodemdaling plaatsvindt ten opzichte van wat er al speelt. Kennis van bodemdaling hebben we nu wel met de molens als ultiem bewijs. Daarnaast voegen trillingen of zelfs bevingen nog extra risico's toe voor het kwetsbare erfgoed.

Schermer Molens Stichting
Noordervaart 2
1636 VL Schermerhorn
info@museummolens.nl

KvK 11236843

Wij missen in het voornomen besluit de aandacht voor het kwetsbare erfgoed in en rond de winningsgebieden. Er zijn 15 Schermer molens, 15 West-Friese molens, enkele particuliere molens en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier bezit 18 molens, die voor het grootste deel ook in de wingebieden liggen. Dit nog los van ander kwetsbaar rijks- of gemeentelijk erfgoed in het gebied zoals kerken en stolpen. In het besluit is geen inventarisatie opgenomen van het kwetsbare erfgoed en is geen sprake van monitoring van kengetallen die in relatie staan tot deze kwetsbaarheid.

Het beheer en onderhoud van de Schermer molens wordt door vrijwilligers gedaan. Wij zijn afhankelijk van subsidies en schenkingen voor het benodigde budget, zowel voor het regulier onderhoud als voor grotere renovatieprojecten. Verzakkingen en schade aan funderingen zijn een groot risico en vormen een grote kostenpost. Bij voorkeur maken wij met de NAM duidelijke afspraken aan de voorkant over nulmetingen, beheersmaatregelen en schaderegelingen. Immers, mocht de bodemdaling versnellen door de gaswinning en tot schade leiden (die mogelijk nog verder gaat dan uitsluitend funderingsherstel) dan resteert ons als stichting niets anders dan ons te wenden tot de bekende subsidieverstrekkers, waaronder de gemeente Alkmaar en de provincie Noord-Holland, en dat kan niet de bedoeling zijn.

Nergens wordt in de aanvraag, het winningsplan of de adviezen vermeld welke afspraken hierover door u met de NAM zijn gemaakt. Slechts zeer summier wordt in paragraaf 8.7. iets gemeld over de afhandeling van de schade. Er ligt echter geen plan ter voorkoming van schade. Er wordt bijvoorbeeld niet gesproken over een nulmeting, dus de verantwoordelijkheidsvraag blijft al bij voorbaat onbeantwoord.

Gelet op bovenstaande dienen wij de volgende algemene zienswijzen annex vragen in:

1. In het winningsplan wordt uitgegaan van twee scenario's, midden en hoog. Kunt u toelichten waarom er geen scenario laag mogelijk is?
2. Uit het winningsplan wordt niet duidelijk voor welk scenario u kiest en we weten daarmee niet waar we exact op kunnen reageren. Hierover ontvangen we graag duidelijkheid en de benodigde tijd om dan te reageren.
3. We missen een inventarisatie van erfgoederen in het voornomen wingebied die kwetsbaar zijn voor trillingen, bevingen en verzakkingen/bodemdaling. De fundering van molens uit 1636 is wezenlijk anders dan dat van een woning uit 1950. Daar wordt nu geen onderscheid in gemaakt, de gemaakte risico-inschattingen is te generiek.
4. In het winningsplan moet duidelijk worden aangegeven wat gedaan wordt om schade door bodemdaling en bodemtrillingen door de gaswinning te voorkomen. Wat is het plan ter voorkoming van schade?
5. Zonder, op postcodegebied, een goede inventarisatie, bouwkundige nulmetingen, beheersmaatregelen om trillingen en verzakkingen te voorkomen, een monitoringsplan en heldere afspraken over het afhandelen van eventuele schade zal het verhalen van de kosten een ingewikkelde zaak zijn. Dat is in ieder geval onze inschatting, gebaseerd op ervaringen uit het verleden en de huidige zaken die in Groningen spelen. Wij vragen u bij deze om in alle genoemde punten te voorzien voordat u het definitieve besluit neemt.

Wij vertrouwen op een adequate afhandeling van onze zienswijzen en verzoeken. Voor een nadere toelichting kunt u contact opnemen met [REDACTED] of [REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Team Omgevingsteam

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt winningsplan Middellie
 Postbus 111
 9200 AC Drachten

<i>Uw brief van</i>	<i>Uw kenmerk</i>	<i>Behandeld door</i>	<i>Bereikbaar</i>
11 mei 2023	PDGGO-DTDO / V-15190	Omgevingsteam	0299-452452
<i>Registratienummer</i>	<i>Verzenddatum</i>	<i>Bijlage</i>	
1585771	13 juni 2023	Geen	

Onderwerp

Zienswijze van het college van burgemeester en wethouders van Purmerend op het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Middellie

Geachte heer Vijlbrief,

Op 11 mei 2023 hebt u een ontwerp-instemmingsbesluit genomen op het door de NAM ingediende Winningsplan Middellie (hierna: winningsplan). Op 26 januari 2023 hebben wij bij brief met het kenmerk 1580171 al advies uitgebracht over de aanvraag op de actualisatie van het winningsplan. Ons college heeft een negatief advies gegeven ten aanzien van de voorgenomen langere en intensievere gaswinning in het Middellie gasveld en u geadviseerd niet in te stemmen met het voorleggende winningsplan. Ons standpunt met betrekking tot de actualisatie van het winningsplan is ongewijzigd. Via deze brief maken wij onze negatieve zienswijze op het ontwerp-instemmingbesluit kenbaar en onderbouwen wij deze.

Onze zienswijze

Wij hebben kennis genomen van de inhoud van het door u opstelde ontwerp-instemmingsbesluit en het op onderdelen aangepaste winningsplan. Wij hebben vastgesteld dat u ons advies van 26 januari 2023, waarin wij ook zijn ingegaan op de volgende aspecten zoals energietransitie, milieu, veiligheid en gezondheidsaspecten voor onze inwoners, niet hebt overgenomen. Wel hebt u besloten om de intensievere gaswinning niet tot en met 2039, maar tot en met 31 december 2035 te vergunnen op basis van het ingediende winningsplan.

Onze zienswijze heeft betrekking op de volgende onderwerpen:

- Negatieve impact en effecten op de woon- en leefomgeving;
- Langer produceren en hogere productie(capaciteit) in strijd met kabinetstandpunt kleine gasvelden;
- Stikstofdepositie;
- Mogelijke gevolgen voor beschermde status UNESCO Werelderfgoed Droogmakerij de Beemster.

Bezoekadres

Purmersteenweg 42
 1441 DM Purmerend

Postadres

Postbus 15
 1440 AA Purmerend

Telefoon & e-mail

0299 – 452 452
 info@purmerend.nl

Negatieve impact en effecten op de woon- en leefomgeving

Tijdens de door u op 23 mei 2023 georganiseerde informatiemarkt voor inwoners, bedrijven en instellingen, is ons uit signalen van de aanwezigen duidelijk geworden dat er veel zorgen leven over de negatieve gevolgen van de gaswinning op de woon- en leefomgeving van onze inwoners. Onze inwoners voelen zich aangetast in hun woongenot, ervaren een gevoel van onveiligheid, maken zich zorgen over waardedaling van hun woningen, wantrouwen de centrale overheid, zijn boos en voelen zich vooral machteloos. Het gevoel bestaat dat u in de besluitvorming geen rekening houdt met deze aspecten. Wij roepen u dan ook op om zorgvuldig te (blijven) communiceren richting inwoners en andere betrokkenen.

Zoals eerder in ons advies verwoord, delen wij deze zorgen. Uit de stukken blijkt dat als gevolg van de gaswinning er significante bodemdaling optreedt en er een kans op bevingen en schade aan bouwwerken is. Op pagina 16 van het ontwerp-instemmingsbesluit schrijft u dat de verwachte bodemdaling gering is en dat dit naar verwachting niet tot schade aan bebouwing leidt. Op pagina 17 schrijft u echter dat er een kans is op lichte, niet constructieve schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan ten gevolge van gaswinning binnen het gebied van het gasveld uit het winningsplan. Dit is tegenstrijdig. Wat eventuele schade betreft, merkt u op dat de NAM op grond van artikel 6:177 van het BW verplicht is om de schade te vergoeden. Met Groningen in het achterhoofd, weet ook u dat de schadeafhandeling, ondanks de verbeteringen die zijn doorgevoerd, erg moeizaam verloopt. Bovendien wordt de omgeving geconfronteerd met de negatieve gevolgen van de gaswinning (niet alleen fysieke schade, maar vaak ook mentale schade), terwijl er geen baten zijn voor het gebied waar de winning plaatsvindt. Wij zouden graag zien dat u dit onderwerp in uw definitieve besluitvorming betreft.

Langer produceren en hogere productie(capaciteit) in strijd met kabinetstandpunt kleine gasvelden

Zoals wij eerder in ons advies hebben aangegeven, investeren de gemeente Purmerend en haar inwoners, bedrijven en instellingen fors in het thema duurzaamheid, onder andere door het gasloos maken van bestaande wijken. Het voor de lange termijn continueren en de productiecapaciteit te verhogen van het gasveld in Middelie past niet in onze gemeentelijke lijn. In reactie hierop heeft u in het ontwerp-instemmingsbesluit aangegeven dat gas als transitiebrandstof de komende jaren noodzakelijk blijft. U hebt daarbij verwezen naar een drietal kamerstukken. Ook gemeente Purmerend ziet in dat er nu sprake is van een transitieperiode waarbij we steeds minder afhankelijk worden van gas. Naar onze mening is in uw voorgenomen besluit ten aanzien van het winningsplan Middelie het kabinetsstandpunt ten aanzien van kleine gasvelden in Nederland echter onvoldoende betrokken. Het kabinetsstandpunt is verwoord in de brief van 30 mei 2018 van de minister van EZK met kenmerk DGETM-EO / 18031167 aan de Tweede Kamer. In deze brief schrijft de minister het volgende: "Ik kies voor de kleine velden voor een gestage afbouw, waarbij gas wordt gewonnen zolang en in zoverre gas nog nodig is, en alleen waar dit veilig kan."

In de media is een aantal berichten verschenen over een trend die gaande is waaruit blijkt dat bij nieuwe winningsplannen van kleine gasvelden de productie toeneemt dan wel dat de winningsperiode wordt ingekort en zo het tempo wordt opgevoerd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij gasvelden in Noordoost-Nederland en dit blijkt ook zo te zijn voor het gasveld Middelie. Volgens het kabinet zou er sprake moeten zijn van een gestage afbouwfase. Uit het winningsplan en de tabel op pagina 5 van het ontwerp-instemmingsbesluit blijkt echter dat de gaswinning in het Middelie gebied niet alleen wordt gecontinueerd, maar dat de productie de komende jaren toeneemt. Als we naar het totaal volume kijken van de start van de gaswinning in 1975 tot en met 2020 dan is er gemiddeld 160 miljoen Nm³ gas per jaar gewonnen. De verwachte winning na 2020 tot en met in principe 2039 is 351 miljoen Nm³ per jaar en als het jaar 2035 de einddatum is, betreft dit zelfs 444 miljoen Nm³ per jaar. Er is dus sprake van een ruime verdubbeling van de productiecapaciteit voor de komende periode. Dit is in strijd met uw eigen beleid en wij vragen u om motivatie waarom hiervan wordt afgeweken. De verdubbeling van de productiecapaciteit heeft onmiskenbaar gevolgen voor natuur, milieu en kan mogelijk voor aardbevingen zorgen met alle gevolgen van dien.

In de brief van 20 januari 2023 (Kamerstukken II 2023 32849, nr. 214) die u aanhaalt, is te lezen dat "Alleen daar waar de maatschappelijke dialoog heeft plaatsgevonden er mogelijk nog ruimte kan zijn voor uitbreiding of nieuwe gaswinning." Wij zijn benieuwd in hoeverre u van mening bent dat bij het onderhavige winningsplan er een maatschappelijke dialoog heeft plaatsgevonden en zo ja, of deze naar uw oordeel een ontwerp-instemmingsbesluit heeft opgeleverd die de uitbreiding van de gaswinning rechtvaardigt.

Stikstofdepositie

In ons advies hebben wij een opmerking gemaakt over de stikstofdepositie als gevolg van de langere en intensievere gaswinning. Het gaat dan met name om de extra vrachtwagenbewegingen die een verhoging van de winningscapaciteit met zich mee brengen. Ook de gemeente Edam-Volendam heeft hier een opmerking over gemaakt. Op pagina 22 en 25 van uw ontwerp-instemmingsbesluit hebt u aangegeven dat de vervoersbewegingen en de stikstofuitstoot als gevolg daarvan zijn beoordeeld in de omgevingsvergunning voor de mijnbouwinrichting. De door u bedoelde omgevingsvergunningen dateren van 13 augustus 2012 en 31 augustus 2015. Nu de gaswinning met het nieuwe winningsplan wordt geïntensiveerd en de duur hiervan wordt verlengd, is sprake van een gewijzigde situatie ten opzichte van de situatie ten tijde van de omgevingsvergunningen uit 2012 en 2015. Op grond van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Er is sprake van een (gewijzigd) project. Voor de gebruiksfase dient dus door de NAM een nieuwe stikstofbeoordeling gemaakt te worden en afhankelijk van de uitkomsten daarvan dient al dan niet een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden wat de depositie van stikstof op stikstofgevoelige Natura-2000 gebieden betreft. Wij vertrouwen erop dat u dit in uw besluitvorming meeneemt dan wel de NAM hierop wijst.

Mogelijke gevolgen voor beschermde status UNESCO Werelderfgoed Droogmakerij de Beemster

In het ontwerp-instemmingsbesluit bent u naar onze mening summier ingegaan op de gevolgen van de gaswinning op het UNESCO Werelderfgoed Droogmakerij de Beemster en UNESCO Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam. U hebt aangegeven dat hier geen extra maatregelen genomen hoeven te worden. Alle bouwkundige ingrepen die nodig zijn voor uitbreiding van de activiteiten, evenals de potentiële risico's, moeten bekeken worden op de impact hiervan op de UNESCO status. Uit de stukken blijkt niet dat u hieraan heeft getoetst. We zien een onderbouwing op dit punt graag tegemoet.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Purmerend,
de secretaris, de burgemeester

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt winningsplan Middelie

Postbus 111

9200 AC Drachten.

Geachte mevrouw/mijnheer,

Als bewoner boven het winningsgebied en direct belanghebbende in Noordbeemster maak ik bezwaar in het kader van de inspraak procedure Winningsplan Middelie.

Het versneld winnen van relatief kleine gasvelden zoals in het plan Middelie geeft extra risico's. Bij eerdere winning uit dit veld, zelfs toen er nog geen sprake was van versnelde winning hebben zich aardschokken voorgedaan.

Naast deze risico's tijdens winning moet ook worden gevreesd voor bodemdaling onder het winningsgebied wat aanzienlijke gevolgen kan hebben voor de oppervlakte waterhuishouding van de droogmakerij Beemster die met zijn vele waterpeilen zeer complex is. Daarnaast kan dit gevolgen hebben door verandering van grondwaterstromen waardoor de verzilting kan toenemen. Ook bodemdaling zal de verziltingsdruk verder verhogen. De maatschappelijke kosten die deze en mogelijke andere gevolgen zouden moeten compenseren zijn onduidelijk ook is onduidelijk wie deze kosten voor haar rekening neemt, of dat deze via waterschapsbelasting of WOZ belasting zullen worden afgewenteld op de bewoners van het gebied. Met de kennis die we nu hebben, acht ik het niet voldoende om een zeer ongewenste bodemtechnisch complexe situatie te creëren die decennia en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij mogelijk in het niet valt. Het is mij geheel onduidelijk hoe de afweging is gemaakt tussen de maatschappelijke kosten en baten.

Het is onduidelijk wie de bewijslast moet leveren bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een ordentelijke borgstelling moeten worden gevormd met een schadefonds waaruit de komende decennia de kosten voor schade en extra lasten kunnen worden vergoed. Juist omdat er nu veel kennis is over mogelijke schade van bodemdaling en aardschokken kan een behoorlijk winningsplan niet zonder een fatsoenlijke financiële borgstelling.

Ik acht het dan ook onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerp-instemmingsbesluit. Ik ben van mening dat de concessie niet verder moet worden uitgebreid en dat deze in 2029 moet stoppen, zoals eerder is besloten.

Hoogachtend,

[Redacted]

[Redacted]

Handtekening:

[Redacted]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Middelie, 17 juni 2023

betreft : zienswijze gaswinning Middelie

Geachte Mijnheer Veltbrief,

Graag maak ik gebruik van het recht om een zienswijze in te dienen over het gewijzigde winningsplan Middelie.

Sinds 1976 woon ik in Middelie op het adres [REDACTED]. Mijn huis is gebouwd in 1880 en bevindt zich grotendeels nog in originele staat. Helaas is er bij de bouw van het huis geen goede fundering aangebracht, hetgeen in die tijd heel gebruikelijk was.

Vanaf 1976 zijn er al scheuren in de muren⁰⁰³⁶ ontstaan en is er sprake van verzakking.

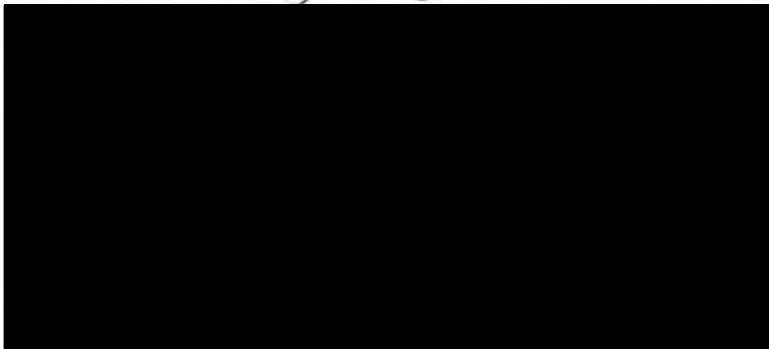
Mogelijke oorzaken:

- gaswinning, met als gevolg bodemdaling en aardbevingen.
- bodemdaling door verlagen grondwaterpeil
- zwaar verkeer
- ouderdom huis

Zeer waarschijnlijk is de gaswinning één van de oorzaken. Niet alleen mijn huis verzakt maar ook meerdere andere huizen en gebouwen in Middelie en omgeving. Deze feiten zijn uiteraard bij u bekend en het lijkt mij dan ook heel onverstandig om de NAM toestemming te geven voor het gewijzigde winningsplan.

Op een debacle zoals in de provincie Groningen zit immers niemand te wachten.

Vriendelijke groet,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraak punt winningsplan Middelle
Postbus 111
9200 AC Drachten

Warder, 18 juni 2023

Betreft: Zienswijze ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Middelle met de datum 11-05-2023 en uw overheidsidentificatienummer 00000001003214369000

Geachte mevrouw, heer,

Middels dit schrijven maken wij onze zienswijze kenbaar betreffende het ontwerp instemmingsbesluit Winningsplan Middelle met de datum 11-05-2023 en overheidsidentificatienummer 00000001003214369000 dat ter inzage ligt tot 21-06-2023.

Uit het ontwerpbesluit blijkt dat u een besluit wil nemen om gas te winnen en het gaswinnen te intensiveren voor een periode van ongeveer twaalf jaar (tot 31-12-2035). Dit besluit wordt onvoldoende gemotiveerd in uw ontwerpbesluit en is niet in lijn met het kleine velden beleid in de energietransitie en brengt veiligheidsrisico's met zich mee. Wij vragen u derhalve het ontwerp instemmingsbesluit winningsplan te vernietigen.

In strijd met kleine veldenbeleid

Aangezien we er in Nederland naar streven minder fossiele brandstoffen te gebruiken en de uitstoot van CO₂ te verminderen, waarbij de uitstoot in 2030 met 49% verminderd moet zijn, zijn wij van mening dat het ontwerpbesluit niet past bij de landelijke doelstellingen. Het beleid van de overheid is om de gasvelden in Groningen te sluiten en ook de kleinere gasvelden zoals Middelle, Rustenburg en Westbeemster. Dit terwijl in het ter inzage gelegde ontwerpbesluit, u uitgaat dat er nieuwe putten geboord mogen worden terwijl dit weinig concreet wordt gemaakt. Ook hebben onafhankelijk deskundige hier niet op geadviseerd. Het ontwerpbesluit staat daarmee haaks op het landelijk beleid en het gemeentelijk beleid en is onvoldoende gemotiveerd. Daarbij komt dat door een toename van gaswinnen de veiligheidsrisico's toenemen en eigenaren van de grond en opstallen een groot risico op schade lopen.

In de brief van 30 mei 2018 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft de Minister van Economische Zaken en Klimaat het beleid inzake gaswinning uit kleine velden kenbaar gemaakt. Dit beleid komt er kortweg op neer dat de gaswinning in bestaande kleine gasvelden wordt afgebouwd en er geen nieuwe kleine gasvelden opgespoord en geopend worden voor winning. In het ontwerpbesluit Winningsplan Middelle is juist sprake van een aanzienlijke toename van gaswinnen. Volgens het kleine velden beleid leidt de vermindering van de productie in Groningen niet tot een toename bij de kleine velden. Daar wordt in algemene zin in onze gemeente en dus ook specifiek ten aanzien van het winningsplan Middelle niet aan voldaan. U handelt dus in strijd met het kleine veldenbeleid. Indien u van mening bent dat daarvan geen sprake is dan ontvangen wij van u graag een cijfermatige onderbouwing waaruit blijkt er geen sprake is van een toename aan gaswinning in onze gemeente op dit moment en in de (nabije) toekomst.

In strijd met de Wet Natuurbescherming, Mijnbouwwet artikel 34 en 36, stikstofdepositie (AERIUS-berekening) en M.e.r-richtlijn

De gasvelden Middelle, Rustenburg en Westbeemster liggen onder en nabij kwetsbare klei- en veengebieden. Bij eerdere gaswinning zoals in Oldelamer is door lekkende pijpen een aanzienlijke bodemverontreiniging veroorzaakt door chemicaliën die gepaard gaan met de gaswinning. De verontreiniging zal zich verder verspreiden in het grondwater.

Gaswinning gaat gepaard met vele transporten, affakkelen van gas en gebruik van motoren en/of generatoren die op fossiele brandstoffen draaien. De transporten zien met name op het vervoer van afvalwater, chemicaliën e.d. Gezien de nabijheid van Natura 2000-gebieden is aldus sprake van stikstofdepositie op deze gebieden. Daartoe kan niet worden verwezen naar vergunningen die benodigd zijn van andere bestuursorganen, aangezien effectbeoordeling uitdrukkelijk onderdeel uitmaakt van het Winningsplan en in die effectbeoordeling uitdrukkelijk wordt verwezen naar de Wet Natuurbescherming en daarbij slechts invloed van bodemdaling op natuurgebieden en natuurwaarden wordt beschreven.

De aardgaswinning zal invloed hebben op de bodem in het gebied. Dit blijkt ook uit het volgende bodemrapport dat destijds is opgesteld met betrekking tot gaswinning in Oppenhuizen: https://cms.fnp.frl/cms/bijlagen_fnp_sudwestfryslan/Bylage_1_Rapport_boaiembeweging_troch_gaswinning_Toppenhuzen.pdf

De situatie in Middelie, Rustenburg en Westbeemster is vergelijkbaar met de situatie in Oppenhuizen, omdat ook hier sprake is van een klei- en veenweidegebied en de ondergrond vergelijkbaar is. Uit dit rapport blijkt dat de aardgaswinning wel degelijk negatieve gevolgen heeft. Er is onvoldoende rekening gehouden met de kans op bodemdaling en aardtrillingen. Ook op basis van dit rapport trekken wij de conclusie dat het ontwerp instemmingsbesluit winningsplan vernietigd dient te worden en het gaswinnen zal moeten stoppen.

Wij zijn daarnaast van mening dat er ten onrechte geen milieueffectrapport is opgesteld. Een verplichting om een milieueffectrapport op te stellen volgt onzes inziens rechtstreeks uit de M.e.r-richtlijn (Hof van Justitie van 7 januari 2014 in zaak C-201/02, Wells, ECLI:EU:2004:12.).

Door deskundigen is aangetoond en aanvaard dat deze vormen van gaswinning een negatief effect hebben op de bodem en daarmee op de leefomgeving van zowel mens als dier.

Bij een dergelijke ingrijpende beslissing dient uitgebreid onderzoek plaats te vinden op basis van actuele gegevens gebruikmakend van de nieuwste techniek. Hierbij is dus uiterste zorgvuldigheid geboden. In dit geval is het onderzoek volstrekt onvoldoende geweest.

Het is niet redelijk om mogelijke schade in verband met de gaswinning voor rekening en risico van omwonenden te laten. Het ontbreken van deugdelijk onderzoek naar de gevolgen van de gaswinning voor de omgeving is een ernstige ommissie. Hierin schiet het besluit dan ook tekort.

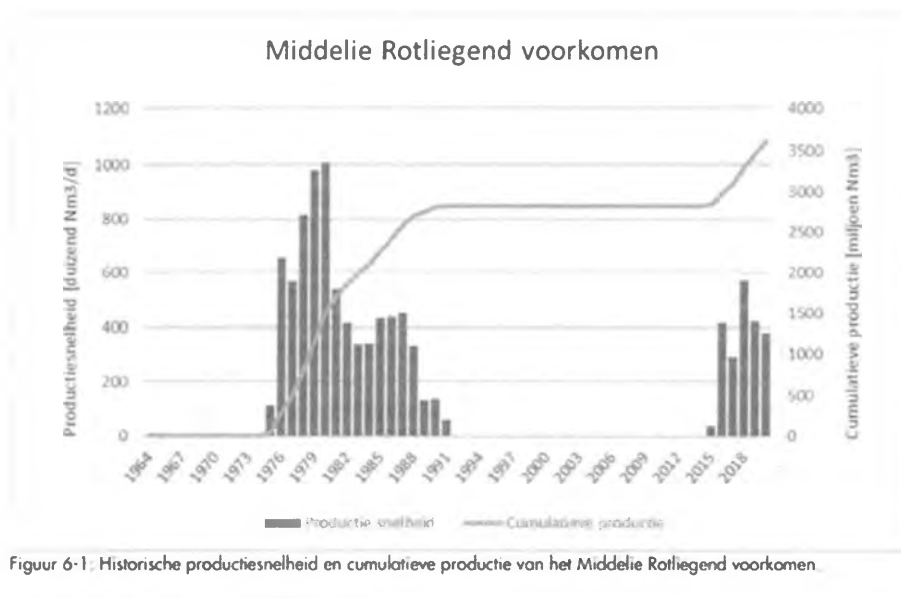
Toename veiligheidsrisico's door versneld en meer gaswinnen

In de aanvraag van de NAM worden kleinere hoeveelheden verspreid over een langere periode genoemd, dan u opneemt in uw ontwerpbesluit. De NAM geeft in de aanvraag aan dat men verwacht dat de huidige gasputten in 2039, dus over zestien jaar, uitgeput zijn. De productie zal daarmee, kijkend naar de hoeveelheden die u in uw besluit noemt en ervan uitgaande dat u besluit dat men eind 2035 moet stoppen met gaswinnen, maar liefst vier keer hoger worden. Het winnen van de hoeveelheid gas over een kortere periode zoals vermeld in het ontwerpbesluit wordt onvoldoende onderbouwd en gemotiveerd.

De NAM heeft tot 2020 in totaal 13.895 Nm³ miljoen gas gewonnen over een periode van circa 48 jaar. Dit is overigens lastig te herleiden uit de tabel in het ontwerpbesluit en deze tabel komt bovendien niet overeen met de informatie uit het rapport van de NAM (zij de bijlage bij de aanvraag). Nu is het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat voornemens toestemming te verlenen om binnen twaalf jaar 13.895 Nm³ miljoen gas te winnen. Het gaat dus om meer en tevens snellere gaswinning waardoor versnelling van de bodemdaling/aardtrillingen in gang gezet worden. Het is niet gemotiveerd of deze versnelling voor bodemdaling/trillingen logaritmisch of geleidelijk gaat. Bovendien worden de gevolgen hiervan niet inzichtelijk gemaakt.

Er wordt nog steeds gas gewonnen zonder dat de NAM het aangevraagde instemmingsbesluit van u heeft ontvangen. Ook blijkt de depletiecompressor eind 2021 al in bedrijf genomen te zijn. Dit maakt het mogelijk om sneller en meer gas te winnen. Wij hebben grote zorgen over de mogelijke gevolgen omdat in de aanvraag van de NAM staat dat er grote onzekerheden zijn die verschillende impact op de voorspellingen hebben en de uiteindelijke bodemdaling niet te voorspellen is. Daarnaast wordt aangegeven dat er onzekerheden zijn voor wat betreft de impact van het aansluiten van de depletiecompressor en de putten bij het verhogen van de snelheid van het winnen van het gas.

Bij een versnelling/verhoging van de productie zullen er wederom, en nu ook meer, aardtrillingen optreden (aardbevingen in 1989 en 2018 in Warder). Dit is niet wenselijk (zie onderstaande foto). U als vergunningverlener heeft een taak om dit te voorkomen. Dit kan door het opvragen van een technische onderbouwing hoe de gaswinning met de minste trillingen en bodemdaling het beste kan plaatsvinden gebruik makend van de best beschikbare technieken en werkmethode (langzaam met rustperiodes), zodat er geen schade en bodem trillingen zullen optreden.

In 2018 is er al een aardbeving geweest in Warder met schade tot gevolg. De woningen in dit gebied zijn niet aardbevingsbestendig gebouwd en er is niet gebouwd met de te verwachte grondzettingen op verschillende grondniveaus.

Het Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier adviseert om aardbevingen te voorkomen om de gaswinning te verminderen of zelfs te staken totdat zich een ontlading heeft voorgedaan.

Graag zouden wij van u vernemen waarom het geheel beoordeeld is op een tijdelijke richtlijn van de SODM uit 2016. Als inwoner van dit gebied mogen wij verwachten dat na de bevingen in 2018 er in 2023 een vastgestelde richtlijn Seismische Risico Analyse is, waarop deze aanvraag beoordeeld kan worden. Het meten van de bodemdaling eens in de vijf jaar volstaat niet en de huidige technieken maken het mogelijk om de bodemdaling continu te monitoren en direct te acteren indien nodig.

In het rapport van de NAM staat dat het gebied Cat. II Middelie Zechstein een hogere kans op beven heeft. De breukvlakken worden aangegeven in een overzicht op pagina 52 (in het rapport van de NAM), echter geeft dit ons geen duidelijk indicatie welk gebied dit specifiek is. Wij vernemen dan ook graag welk gebied dit is en verzoeken u inwoners in dit gebied en wonend op en bij de breuklijnen actief te informeren over de veiligheidsrisico's en handelwijze in geval van een beving.

Geen transparantie ontwerpbesluit

Het ontwerpbesluit is niet transparant omdat niet opgenomen is vanaf welke datum het besluit in werking dient te treden in relatie tot het eerder genomen besluit om gaswinning bij de gasvelden Middelie, Rustenburg en Westbeemster toe te staan. Eigenaren van grond en opstallen hebben hierdoor onvoldoende zicht op het verloop van het overgaan van eerder genomen besluiten. Ook is niet helder of en wanneer er al dan niet gehandhaafd of gedoogd wordt middels een gedoogbeslissing waardoor de toezichthoudende instanties niet handhavend kunnen optreden en het bevoegd gezag de verantwoordelijkheid van de NAM overneemt.

Het overgangstraject naar dit ontwerpbesluit geeft ons als belanghebbende onvoldoende inzicht en rechtszekerheid in uw besluitvorming. Graag zien wij dit dan ook beter gemotiveerd en overwogen in u ontwerpbesluit.

In uw besluit is niet aangegeven hoeveel gas er tot 11-05-2023 is gewonnen en over hoeveel jaar en hoeveel gas er nog gewonnen gaat worden na 31-12-2035. Kunt u toelichten waarom u uitgaat van waardes die tweeënehalf jaar oud zijn? Heeft men nu geen vergunning meer om het gas nu te winnen? Middels dit schrijven vragen wij de stukken op van eerder genomen besluiten en beslissingen waaruit blijkt tot welke einddatum men gas mocht winnen uit de gasvelden Middelie, Rustenburg en Westbeemster en het besluit om toe te staan om de depletiecompressor in gebruik te nemen en fracking (hydraulische stimulatie) toe te staan.

Cumulatie van de totale bodemdaling

Uit uw besluit blijkt dat diverse partijen zoals 3 geometrische project Yeager Energy, HCV en SVP of WKO bronnen allemaal werkzaamheden verrichten in de grond en er niet een integraal advies wordt gegeven wat dit feitelijk gaat betekenen voor de bodemdaling en grondtrillingen en welke risico's en hinder dit zal geven voor de eigenaar/bewoners. Kijkend naar de activiteiten van de partijen die bezig zijn in de bodem en met het grondwater is het van belang helder te hebben welke invloed deze afzonderlijke activiteiten op elkaar hebben en wat de verwachting is voor cumulatie van de bodemdaling. Dit vanwege de veiligheidsrisico's die dit met zich meebrengt en de grotere kans op schade aan land en opstallen. Vanwege de betrokkenheid van deze partijen vraagt dit onzes inziens om integrale coördinatie op een vastgestelde visie. Hiervoor dient beleid, inclusief veiligheids- en compensatiemaatregelen, opgesteld te worden.

In uw besluit is niet opgenomen wat deze bodemdaling op de cumulatie van de totale bodemdaling bedraagt en wat de totale maximale bodem cumulatie mag zijn per jaar. Gaarne zien wij in uw ontwerpbesluit opgenomen welk beleid u hanteert betreffende het maximale toelaatbare cumulatie voor de bodemdaling per jaar per adres/gebied en welke bijdrage de gaswinning hierin heeft en maximaal mag hebben. Meegenomen dient te worden dat we te maken hebben met een veranderend klimaat en omstandigheden. De regering wil het waterpeil buiten stedelijk verhogen terwijl er een cumulatie van de bodemdaling optreedt door zeer veel verschillende partijen die in de grond bezig zijn met goedkeuring/toestemming of zonder toestemming van de diverse bevoegde gezagen. De zeespiegel stijgt en er valt meer regen in korte tijd waarbij elke mm zakking van de grond moet worden voorkomen om nog enigszins droge voeten te houden.

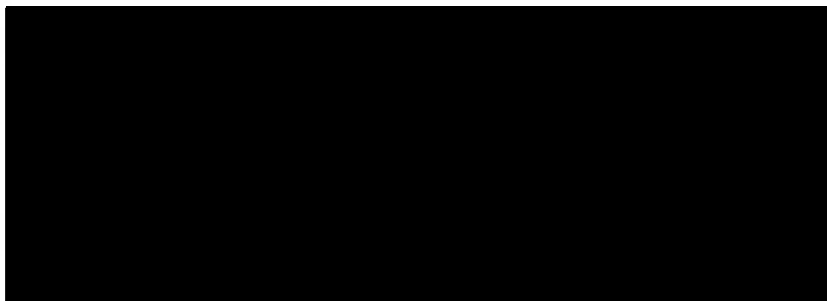
Gaarne worden wij als eigenaar/belanghebbende ook geïnformeerd over de bodemdalingsmeting met een analyse, conclusie (hoe dit zich verhoudt met het geprognoseerde), de voorgestelde beheersmaatregelen en compensatiemaatregelen voor de eigenaren/belanghebbende na de meting. Net als de provincie, gemeente en het hoogheemraadschap.

Wij als eigenaren zijn het niet eens met het besluit gezien de toename van de veiligheidsrisico's en het feit dat er op dit moment geen aanvullende voorschriften zijn opgenomen in het ontwerpbesluit voor compensatie naar de eigenaren van de gebouwen, bouwwerken, kabels en leidingen, bomen en de grond. Hiermee wordt het redelijkheidsbeginsel geschaad.

Zou u in afwijking van onze zienswijze toch instemmen met de gaswinning, dan verzoeken wij u aanvullende voorschriften en extra voorwaarden op te nemen ten aanzien van veiligheid, compensatie en aansprakelijkheid. Zo lijkt ons niet meer dan redelijk dat de woningen en opstallen eerst aardbeving en zetting bestendig worden gemaakt door de NAM en de grond met de te verwachten zetting wordt opgehoogd door de NAM voordat u over gaat tot het toestaan van de winning met dit besluit.

Wij hopen u met onze zienswijze van dienst te zijn in het zoeken naar een weloverwogen en juist besluit.

Hoogachtend,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt winningsplan Middellie

Postbus 111

9200 AC Drachten

Oosthuizen, 18 juni 2023

Betreft: bezwaar tegen gaswinningsplan Middellie

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met deze brief wil ik mijn bezwaar kenbaar maken tegen het gaswinningsplan Middellie, dat zich uitstrekt onder de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard.

Wij vinden het onbegrijpelijk en on-uitlegbaar dat, terwijl de gemeenten in Nederland hard werken aan het aardgasvrij maken van hun gebied, u doorgaat met het winnen van aardgas. Purmerend heeft al hele buurten succesvol overgezet op stadsverwarming, in goed overleg met de bewoners en tegen hoge kosten. Het is voor ons en vele anderen moeilijk te begrijpen waarom het Rijk nu deze stap neemt. Het lijkt niet-uitlegbaar en geeft een verkeerd signaal af naar inwoners; 'We hoeven nog niet van het gas af, want er wordt immers winning geïntensiveerd en verlengt in de kleinere gasvelden'. **De klimaatdoelen zullen zo niet versneld worden gehaald, er zal vertraging optreden. Ondergetekende, Nina Damen, is werkzaam bij een Noord-Hollandse gemeente in de energietransitie en we moeten vanuit de gemeente en provincie volop de beschikbaar gestelde middelen van het Rijk besteden aan isolatie om woningen aardgasvrij 'ready' te krijgen. Hoe tegenstrijdig is dit met het voornemen van het Ministerie van EZK??**

Er zijn zowel risico's op korte termijn als op lange termijn verbonden aan de gaswinning in gasveld Middellie. Kleine aardbevingen hebben de afgelopen jaren al laten zien welke gevolgen dit kan hebben voor het landschap en de infrastructuur boven en naast het winningsgebied. Deze schokken nemen gemiddeld toe naarmate de tegendruk verder afneemt, waardoor steeds meer energie vrijkomt. Dit baart mij en veel andere bewoners grote zorgen. **Wij eisen dan ook een onafhankelijk tweede onderzoek, i.p.v. één onderzoek in opdracht van NAM.**

Daarnaast is het gebied gekenmerkt door breuken, waardoor het ongeschikt is voor het verlenen van deze concessie en het winnen van meer gas met een grotere capaciteit. Naarmate de gaswinning toeneemt, zal de druk in het veld dalen, wat leidt tot een verhoogd risico op aardbevingen en gevaarlijke trillingen. Aangezien dit geen breukvrij gebied is, is de kans op dergelijke gebeurtenissen aanzienlijk groter, en daarom moet het voorzorgprincipe worden toegepast. Wij zijn van mening dat de

concessie niet verder moet worden uitgebreid en dat deze in 2029 moet stoppen, zoals eerder is overeengekomen.

Bovendien constateren wij, dat er geen maatschappelijke kosten-batenanalyse is toegepast in uw winningsplan. U vertrouwt op andere sturende en corrigerende principes, waarbij Staattoezicht op de Mijnen een rol speelt. Met de kennis die we nu hebben, achten wij het niet voldoende om een zeer ongewenste bodemtechnisch complexe situatie te creëren die decennia en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij in het niet valt. Wij hebben het gevoel dat er geen afweging is gemaakt tussen de maatschappelijke kosten en baten.

Verder is het onduidelijk wie de bewijslast moet dragen bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een schadefonds moeten zijn waaruit de komende decennia de kosten voor schade kunnen worden vergoed. Het ontbreken van dit fonds in uw plan draagt niet bij aan de betrouwbaarheid en voorziening van de gevolgen van uw planvoorbereiding. **Het geeft weinig vertrouwen met de schadeafhandeling van Groningen in ieders hoofd.**

Wij achten het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerpinstemmingsbesluit., zoals ook de betrokken gemeenten hun zorgen hebben getoond en nader onderzoek wensen. Indien dit winningsplan toch wordt voortgezet, achten wij onze belangen geschaad en zullen wij eventuele schade die hiervan het gevolg is indienen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoogachtend,

[Redacted signature block]

[Redacted signature block]

[Redacted signature block]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt Winningsplan Middellie

Postbus 111

9200 AC Drachten

Onderwerp: Zienswijze Winningsplan/ontwerp-instemmingsbesluit Middellie1

Datum: 17 juni 2023

Afzender: [REDACTED]

Geachte lezer van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,

Wij maken als belanghebbend inwoner en eigenaar van het pand aan het [REDACTED] met deze brief primair bezwaar tegen het goedkeuren van de "aanvraag instemming bestemmingplan Middellie" van maart 2023. Mocht het bezwaar in deze fase (nog) niet mogelijk zijn dient u onze brief secundair lezen als zienswijze.

Wij maken bezwaar (secundair zienswijze) om de volgende redenen.

1. Gebruik LNG in plaats van aardgas

Dit voorkomt eventuele schade als bodemdaling, aardbevingen, schaden aan opstallen en niet te vergeten menselijk leed.

2. Toename risico's op aardbevingen

De problematiek van gaswinning is slecht voor bewoners en bedrijven. De gevolgen van gaswinning voor de aarde en aardkorst, bodemverzakking als gevolg van gaswinning zijn niet goed en volledig te voorspellen. De aardbevingen in Kwadijk en Warder (recent) zijn daarvan voorbeelden. Groningen is een nog duidelijker voorbeeld, maar een andere regio.

3. Bewijslast schadevergoeding

In uw Ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Middellie wordt alvast een voorschot genomen voor de bewijslast voor schadevergoeding. Die zou bij de bewoners en eigenaren van de panden liggen. Die wordt zeer lastig omdat het Ministerie als vooringenomen standpunt al aangeeft dat er veel oorzaken kunnen zijn dat opstallen cosmetische of erger constructieve schades kunnen opgelopen. En als er toch schade is komt er discussie wie ervoor opdraait. We hebben inmiddels in Nederland kunnen ervaren hoe de verantwoordelijke bedrijven zoals NAM, Shell / Exxon en het Ministerie zelf in de praktijk omgaan met grote en kleine schades aan woningen en bedrijven die

door gaswinning ontstaan zijn. Onredelijk en niet billijk. Groningen plukt er nog de wrange vruchten van.

4. Waardedaling woningen en panden door gaswinning

Door de extra gaswinning is de bebouwing in het wingebied minder aantrekkelijk. Wie koopt er een huis op een plaats die mogelijk verzakt. Om die reden stijgen de huizenprijzen naar verwachting minder snel dan in de omliggende gemeenten. Eventuele waardedaling en/of verminderde waardestijging willen wij vergoed zien indien de winning doorgaat van 2025.

5. aanvullende eisen mocht er toch langer en extra gas gewonnen worden na 2025; wij stellen in dat geval 3 onherroepelijke voorwaarden:

1: een door de aardgaswinnende partij georganiseerde en volledig vergoede 0-meting van de staat van alle opstallen in het gehele wingebied en 5 kilometer eromheen en secundair, mochten wij niet voor allen mogen spreken, dan toch zeker voor ons pand, Kruiswoud 25 1474 JE Oosthuizen.

2: ieder jaar een herhaling van onder stap 1 genoemd onderzoek voor in ieder geval 35 jaar

3: Bij scheurvorming of andere geconstateerde cosmetische of constructieve schade aan de opstallen -onafhankelijk van de vraag of die vanuit de gaswinning afkomstig is- volledig herstel van de schade binnen 6 maanden en schadeloosstelling van eventuele bijkomende kosten.

Tot zover,

Met vriendelijke groet,

19 juni 2023

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 111
9200AC Drachten

L.s.,

Hierbij dienen wij bezwaar in bij de verlenging en verhoging van de gasproductie vanuit het gasveld Middellie.

Wij wonen in Middellie, en merken nu reeds een versnelde bodemdaling.

Afgelopen 4 jaren zijn er meters grond van ons terrein verdwenen.

Dat u geen nulmeting wilt laten plaatsvinden, en u hierbij verschuilt achter het feit dat wij in een veen- weidegebied wonen, vinden wij zeer ongepast..

De bodemdaling wordt ons inziens ernstig versneld door de gaswinning.

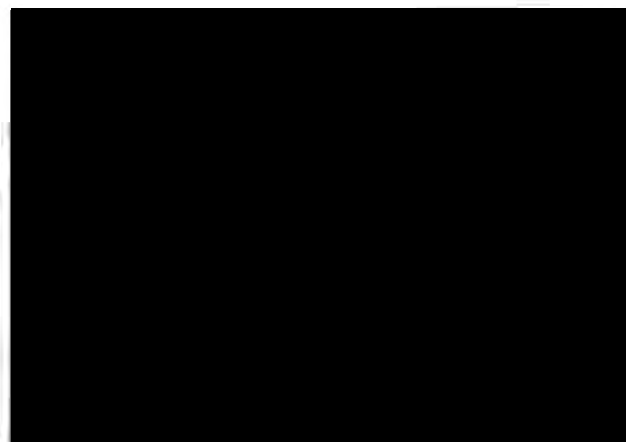
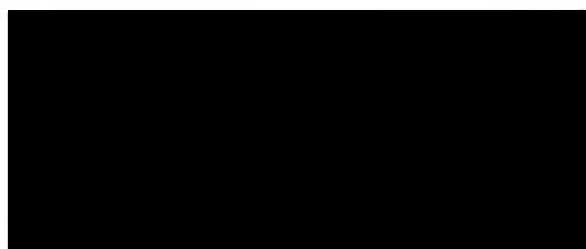
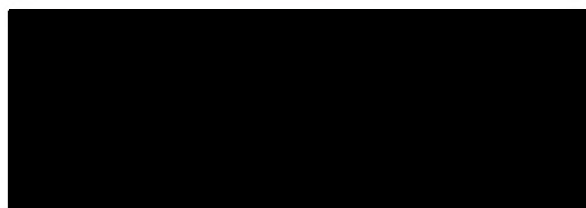
In onze berekening gaat er de komende 10 jaar meer gas gewonnen worden dan de afgelopen 40 jaar..

Verder maken wij ons nu al ernstig zorgen over eventuele schadeafwikkelingen.

Wat dit betreft staan de NAM en onze overheid niet zo gunstig beke

In de hoop dat u zich meer zult bekommeren en aan trekken van bezorgde burgers,

Zijn wij in afwachting,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt winningsplan Middelie
 Postbus 111
 9200 AC Drachten

Westbeemster, 16 juni 2023

Betreft: Zienswijze Winningsplan Middelie

Geachte heer Vijlbrief,

Hierbij onze zienswijze over het Winningsplan Middelie betreffende de gasvelden Middelie, Rustenburg en Westbeemster. We zijn als inwoner van Westbeemster erg bezorgd over het voorgelegde winningsplan. Dat lichten we hieronder toe.

Informatie over het Winningsplan

- Kennisgeving ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Middelie van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat in de Staatscourant en het ontwerpbesluit gericht aan de NAM beide van 11 mei 2023.
- Winningsplan en de Notitie aanvulling winningsplan Middelie NAM van 30 november 2022
- Advies Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) van 30 november 2022
- Advies TNO van 6 oktober 2022
- Advies Technische Commissie Bodembeweging (Tcbb) van 2 maart 2023
- Zienswijzes van de wettelijke adviseurs van januari tot met maart 2023.

Winning uit gasvelden Middelie, Rustenburg en Westbeemster

- Middelie-gasveld: De Nederlandse Aardolie Maatschappij (hierna: NAM) heeft het Middelie-gasveld (Zechstein en Rotliegend) in 1964 aangeboord en van 1975 tot 1991 gas gewonnen. Na een stop door een overmatige waterproductie, zijn beide gasbronnen vanaf 2007 herontwikkeld.
- Rustenburg-gasveld: Het Rustenburg Rotliegend gasveld is in 1981 aangetoond, en in 2009 in productie genomen met de Westbeemster-2 (WBMS-2) put die geboord is vanaf de Westbeemster-1 locatie. Het Rustenburg Zechstein gasveld is in 1976 aangetoond en nog niet ontwikkeld. De ontwikkeling is in het winningsplan vermeld in het 'hoog scenario', door een nieuw te boren put.
- Westbeemster-gasveld: Het Westbeemster Rotliegend gasveld is in 1993 aangeboord en is in 2007 in productie genomen met de Westbeemster-2 (WBMS-2) put.

In het winningsplan beschrijft de NAM dat er 14 putten zijn geboord op vijf plekken, waarvan er nog zeven werken. Tot 2021 is 7.222 nm³ geproduceerd. De NAM verwacht dat er 3.884 nm³ ('midden scenario') tot 6.673 nm³ tot 2039 ('hoog scenario') geproduceerd zal worden met de gaswinning. Dat betreft als maximale gaswinning 13.895 nm³. Tot 2039 is er dus sprake van een toename van het productievolume.

Middelie Rotliegend, Westbeemster Rotliegend, Rustenburg Rotliegend vallen in Seismisch Risico Categorie II.

Middelie Zechstein en Rustenburg Zechstein vallen in Seismisch Risico Categorie I.

Advies SodM, TNO

SodM, TNO en Tcbb concludeerden dat instemming kan worden verleend voor continuering en verhoging van de winningscapaciteit. Er zouden geen noemenswaardige effecten optreden op de omgeving, het milieu, de natuur, de infrastructuur en risico's voor omwonenden. Ook achtte men dat de bodemdaling in lijn zou zijn met eerdere verwachtingen. Ook de bodembeweging met bevingen zouden binnen de onzekerheidsmarges vallen.

Bodemdaling

Het is onvoldoende duidelijk welke bodemdaling er is ontstaan door de gaswinning vanaf de nulmeting in 2007 tot 2017, welke er plaatsvond tot nu, en welke nog te verwachten is tot 2039.

Het is onduidelijk hoe gemeten is (waterpassen), en of metingen vergelijkbaar zijn.

Er zijn grote verschillen in meetpunten in 2017. Op sommige plekken in de Beemster wordt zelfs 3.6 cm daling gemeten. Er zou een meetonzekerheid van 8 mm per meetpunt zijn met een minimale onzekerheid voor de meting van 2 cm in totaal. Hoe zal dit dan zijn met de toekomstige voorspelling van de daling?

In 2020 lijkt door de gaswinning op plekken in Westbeemster, Noordbeemster, Middenbeemster en Zuidoostbeemster al een bodemdaling tot ongeveer van 2 cm te hebben plaatsgevonden.

Uit de tekst valt op te maken dat de totale bodemdaling in 2050 inclusief de reeds uitgevoerde winning, ingeschat wordt op maximaal 8 cm. Dit betekent nog een daling van 6 cm!

Met de eerder genoemde onzekerheid van metingen en schattingen kan dat nog meer zijn.

U stelt als staatsecretaris dat "doordat bij een te verwachten totale samengestelde bodemdaling van maximaal 8 cm door gaswinning in het gebied redelijkerwijs geen schade is te verwachten, hoeven hier geen extra maatregelen te worden genomen".

Dit betwijfelen wij zeer gezien de grote onzekerheid van de metingen en schattingen.

Aardbevingen en trillingen

De Rotliegend gasvelden van Middellie, Westbeemster en Rustenburg vallen volgens de uitgevoerde 'Seismic Risk Analysis' in de risicocategorie II.

Er zijn bevingen geweest in de Beemster in 1989 en 2018 van 2.5 en 2.7 op de Schaal van Richter, waarschijnlijk door het Middellie Rotliegend gasveld. Dat heeft tot grote onrust geleid onder de bewoners. Het blijkt dat het Middellie Rotliegend gasveld op basis van de risicoanalyse en de DHAIS (kans op mogelijk optreden van beving tijdens productie) een 'bevend veld' is. De Rotliegend gasvelden van Westbeemster en Rustenburg hebben een DHAIS bevingskans van 26%.

De kansen op bevingen worden gecorreleerd aan de zwaarte van de bevingen. Er wordt niet beschreven wat een veelheid aan kleine aardbevingen tot gevolg heeft, zoals in Groningen het geval was en is. In het advies van SOdM wordt gesteld 'dat schade zich kan voordoen aan bebouwing en infrastructuur veroorzaakt door mogelijke geïnduceerde bodemtrillingen als het gevolg van de aangevraagde en historische gaswinning'.

De risico inschattingen over de kans op aardbevingen leiden er volgens de NAM alleen toe dat de 'seismiciteit wordt gemonitord'. Er wordt niet beschreven wat de bevingen voor gevolgen hebben voor het verminderen of stoppen van de gaswinningsactiviteiten.

Onze zorgen als Beemsterinwoners

Wij hebben ernstige zorgen over de volgende onderwerpen:

Allereerst de bodemdalingen in de Beemster, de nog te verwachten bodemdalingen met de onzekerheidsmarges en de redelijke kans op aardbevingen door de gaswinning.

Ten tweede zijn veel woningen en boerderijen die kenmerkend zijn voor het Werelderfgoed Beemster, uitsluitend op de klei gebouwd zonder heistrukturen. Deze zullen door de dalingen verzakken en scheuren en schade oplopen. Bevingen of trillingen zullen dat verergeren. Dat geldt ook voor de wegen en infrastructuur, waaronder ook eventuele schade aan waterkeringen, sluizen en gemalen. Dit alles levert risico's en financiële schade op voor de bewoners.

Ten derde schiet de zorg-, bewijs en informatieplicht van de NAM en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat tekort voor ons als inwoners van de Beemster. Er is nog veel onduidelijk over de bodemdalingen en kans op aardbevingen. Daarbij wordt bureaucratisch gemeld dat 'mochten omwonenden eventueel schade ondervinden, zij dat kunnen melden bij de Commissie Mijnbouwschade' volgens de daarvoor geldende procedures. Daar schiet de zorgplicht voor de burger tekort en wordt de bewijsplicht hoog. Een 'Groningen scenario' ligt in het verschiep op deze manier.

Ten vierde zijn wij zeer gehecht aan het behoud en beschermen van het oorspronkelijke landschap als een van de kernwaarden van het Werelderfgoed en die volgens het UNESCO behouden moet blijven. Dat geldt ook voor het Werelderfgoed de Stelling van Amsterdam.

Reactie Staatssecretaris op adviezen

U stelt als staatssecretaris dat "doordat bij een te verwachten totale samengestelde bodemdaling van maximaal 8 cm door gaswinning in het gebied redelijkerwijs geen schade is te verwachten, hoeven hier geen extra maatregelen te worden genomen". Dit wagen wij zeer te betwijfelen gezien de onzekerheid van de metingen en schattingen.

U stelt als staatssecretaris dat het belang van de veiligheid voor omwonenden niet in het geding zou zijn door de kans op aardbevingen. Dat wagen wij te betwijfelen, omdat er geen berekening of voorspelling aan ten grondslag ligt.

U stelt als staatssecretaris dat schadeafhandeling voor eventuele gedupeerden 'op een laagdrempelige, transparante, deskundige en onafhankelijke wijze' plaats zou moeten vinden. En: 'om het makkelijker te maken voor de schademelder, neemt de commissie in de praktijk de bewijslast over, en het advies van de commissie over oorzaak, causaal verband, hoogte en verdeling van de schade is bindend voor de mijnbouwonderneming (NAM).

Dat roept veel vragen op, het gaat om individuele klachten over schade en niet om het schadeoverzicht over het gebied en eventuele waardedalingen van gebouwen.

Elders stelt u ook dat schade aan een oorzakelijk verband tussen schade aan een woning en een door mijnbouw veroorzaakte bodemtrilling moeilijk is aan te tonen. Dat is zorgelijk. U noemt dat het plaatsen van voldoende geofoons in combinatie met versnellingsmeters daarvoor nodig zijn.

U stelt als staatssecretaris over het advies van de Mijnraad voor het oprichten van een nog op te richten "commissie voor afhandeling van schade door bodemdaling als gevolg van aardgaswinning" over te laten aan decentrale overheden en de NAM om hier afspraken over te maken. U vergeet hierbij de positie van de burger in de samenstelling van deze commissie.

Duidelijkheid nodig voor Beemster inwoners

Gezien het bovenstaande adviseren wij u als staatssecretaris en de NAM de onderstaande aspecten veel beter te laten uitwerken en zwaar te laten meewegen in uw besluit inzake de gaswinning.

Bodemdalingen

1. Organiseer betere metingen van bodemdalingen op de verschillende locaties, met betere voorspellingen.
2. Zorg voor betere communicatie naar burgers over bodemdalingen.
3. Zorg voor een financiële risicoanalyse voor burgers voor het verzakken van hun woningen en boerderijen en infrastructuur. Maak duidelijk of en hoe dat leidt tot verminderen of stoppen van de gaswinning. Dit is immers het leerproces van de gaswinning uit Groningen.
4. Betrek burgers in een op te richten commissie voor afhandeling van schade door bodemdaling als gevolg van aardgaswinning, zodat de zorgplicht voor burgers wordt geregeld en de bewijsplicht voor de individuele burger wordt verminderd.

Aardbevingen

1. Organiseer een actieve en minder vrijblijvende monitoring van de kans op aardbevingen. Maak duidelijk wanneer wat leidt tot verminderen van of het stoppen met de gaswinning.
2. Maak duidelijk wat veel 'kleine' aardbevingen tot gevolg kunnen hebben voor woningen en gebouwen (conform Groningen) en wanneer wat leidt tot verminderen of stoppen met de gaswinning.
3. Zorg voor het plaatsen van voldoende geofoons in combinatie met versnellingsmeters in de verschillende gebieden in de Beemster zodat oorzakelijke schade aan woningen door gaswinning beter is aan te tonen.
4. Zorg voor een financiële risicoanalyse van de bevingen voor burgers in verband met de schade aan woningen, boerderijen en infrastructuur. Communiceer dat duidelijk aan inwoners. Wees duidelijk of

en hoe dat leidt tot verminderen van of stoppen met de gaswinning. Opnieuw is Groningen een voorbeeld.

5. Betrek burgers in een op te richten commissie voor afhandeling van schade door aardbevingen en trillingen als gevolg van aardgaswinning, zodat de zorgplicht voor burgers wordt geregeld en de bewijsplicht over schade voor de individuele burger wordt verminderd.

Landschap, Milieu en Werelderfgoed

1. Maak duidelijk welke bouwkundige bouwwerken, gasputten, en installaties nodig zijn en of dat wel mogelijk is met het oorspronkelijke landschap van het Werelderfgoed.

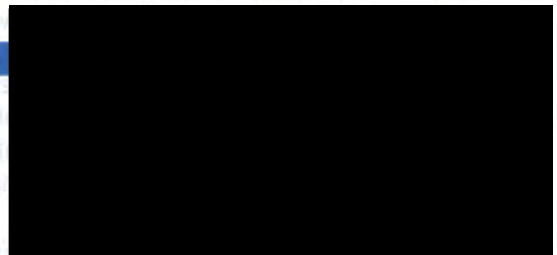
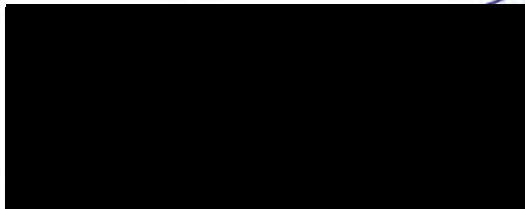
2. Wees duidelijk over de gevolgen van de bodemdaling in het veenweidegebied bij Middelie. Immers, bodemdaling daar zal leiden tot veenoxidatie en onomkeerbare inklinking met uitstoting van broeikasgassen en CO₂.

3. Maak duidelijk wat de frequentie is van tankwagens die het productiewater en condensaat vanuit de winlocatie moeten afvoeren naar elders, en wat dit voor milieugevolgen heeft.

Wij verwachten van u als overheid dat u uw zorgplicht conform bovengenoemde punten nakomt.

We vernemen graag wat uw verdere stappen zijn.

Hoogachtend,

Aanbevelingen

1. Uitgever een actieve en minder vrijblijvende monitoring van de kans op aardbevingen. Maak duidelijk wanneer wat leidt tot verminderen van of het stoppen met de gaswinning.
2. Maak duidelijk wat veel 'kleine' aardbevingen tot gevolg kunnen hebben voor woningen en gebouwen (corform Groningen) en wanneer wat leidt tot verminderen of stoppen met de gaswinning.
3. Zorg voor het plaatsen van voldoende geodons in combinatie met versnellingsmeters in de verschillende gebieden in de Beemter, zodat oorzakelijke schade aan woningen door gaswinning beter is aan te tonen.
4. Zorg voor een financiële analyse van de bevingen voor burgers in verband met de schade aan woningen, boerderijen en infrastructuur. Communiceer dit duidelijk aan inwoners. Wees duidelijk of boerderijen en infrastructuur. Maak duidelijk of en hoe dat leidt tot verminderen of stoppen van de gaswinning. Dit is immers het proces van de gaswinning uit Groningen.
5. Zorg voor een financiële analyse van de schade door bodemdaling als gevolg van aardgaswinning, zodat de zorgplicht voor burgers wordt geregeld en de bewijsplicht voor de individuele burger wordt verminderd.

Bodemdalingen

1. Uitgever betere methode van bodemdalingen op de verschillende locaties, met betere voorbeelden.
2. Zorg voor betere communicatie naar burgers over bodemdalingen.
3. Zorg voor een financiële analyse van de schade door bodemdalingen aan woningen en boerderijen en infrastructuur. Maak duidelijk of en hoe dat leidt tot verminderen of stoppen van de gaswinning. Dit is immers het proces van de gaswinning uit Groningen.
4. Betrek burgers in een op te richten commissie voor afhandeling van schade door bodemdaling als gevolg van aardgaswinning, zodat de zorgplicht voor burgers wordt geregeld en de bewijsplicht voor de individuele burger wordt verminderd.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt winningsplan Middelie

Postbus 111

9200 AC Drachten

Onderwerp: Zienswijze Winningsplan/ontwerp-instemmingsbesluit Middelie

Datum: 19 juni 2023

Afzender:

Geacht Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,

Wij maken bezwaar tegen de voorgenomen continuering en zelfs versnelling van de gaswinning in het Gasveld Middelie. Volgens ons is gaswinning in dit gebied niet veilig zeker gezien zeer lage ligging van het gebied ingeklemd tussen de door klimaatverandering stijgende Noordzee en het door Rijkswaterstaat ook pas nog verhoogde Markermeer.

Afgezien van de kans op de bekende schade aan gebouwen levert het gevaar van extra bodemdaling en aardbevingen zoals o.a. in 2018 nog bij Warder (6.6 onder NAP) gecombineerd met de door verdroging zomers steeds kwetsbaarder wordende dijken ook grote risico's op dijkdoorbraken en overstromingen op.

30 mei in 2018 zei toenmalig minister Eric Wiebes al in een schrijven van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat:

'Ik kies voor de kleine velden voor een gestage afbouw, waarbij gas wordt gewonnen zolang en in zoverre gas nog nodig is, en alleen waar dit veilig kan. Waar dit niet kan, wil ik stoppen.'

Het kan hier niet veilig dus stop!

Door verduurzaming is steeds minder gas nodig want we doen allemaal ons best om zoveel mogelijk te isoleren, zonnepanelen op het dak te leggen en waar mogelijk warmtepompen te installeren en natuurlijk ook elektrisch te rijden. Het kost ons een godsvermogen allemaal en het is niet voor iedereen mogelijk maar je doet je best.

Als dank daarvoor krijg je dan niet die in het vooruitzicht gestelde gestage afbouw maar juist een toestemming voor versnelling en jaren extra gaswinning op een plek die gezien de ligging misschien wel het minst veilig is in heel Nederland.

Middelie 19-06-2023

Zie bijlage met extra gegevens hierover

Half mei werd bekend dat het ministerie van Economische Zaken een instemmingsbesluit heeft afgegeven voor de continuering én versnelling van gasboringen in Gasveld Middelie. Dit ondanks protesten van gemeenten en provincie.

We hebben er al slapeloze nachten van, de verlenging en versnelling van de gaswinning bij het Gasveld Middelie. Hoewel we er in het verleden al meerdere aardbevingen door hebben meegemaakt en men in Nederland de gaswinning al jaren aan het afbouwen is vinden de NAM en de overheid het nodig om ons op te zadelen met onnodige risico's.

De gaswinning uit het Middelieveld zou in 2029 stoppen

De gaswinning in Nederland, ook uit de kleinere velden, zou worden afgebouwd

Ivm de energietransitie zal steeds minder gas worden gebruikt dus waarom verlengen?

De inwoners, gemeente, hoogheemraadschap en provincie zijn bezorgd en maken allen bezwaar, niemand wil dit

Er is kans op extra bodemdaling van de omgeving i.v.m. met onderzoek naar aardwarmte in hetzelfde gebied

Door drukvermindering in het leger rakende gasveld wordt het risico op bodemdaling en aardbevingen steeds groter

En als er achteraf al schade vergoed wordt dan is het natuurlijk te laat om een hoop ellende te voorkomen

Maar toch...

Dat Simon Vroemen, directeur Olie en Gasproductie en ontwikkeling van de NAM de risico's klein vindt komt op mij een beetje over als "wij van WC eend adviseren WC eend". Natuurlijk doet hij dat want het is zijn werk, hij wil het gas winnen/geld verdienen en zijn huis staat hier waarschijnlijk niet. Dat het Ministerie van Economische Zaken een instemmingsbesluit heeft afgegeven voor de jarenlange continuering én zelfs versnelling van de gaswinning verbaast ons ook niet echt, want sinds Groningen weten we allemaal wel hoe het werkt... het is allemaal commercie

Gecomprimeerd dus:

Door gaswinning NAM: kans op aardbevingen neemt toe
 Door gaswinning NAM: extra bodemdaling (mogelijk nog meer door warmtewinningsonderzoek)
 Door Rijkswaterstaat: het waterpeil in het Markermeer stijgt 5 centimeter
 Door klimaatverandering (mede door NAM): de zeespiegel blijft stijgen door opwarming van de aarde
 Door klimaatopwarming (mede door NAM): de Markermeerdijken verzwakken zomers door verdroging
 Het episch centrum van 2018 ligt bij Noord Hollands laagste punt, 6,6 meter onder NAP pal naast de Markermeerdijk

Ziehier de grootste overstromingsramp uit de Nederlandse geschiedenis in wording... zo ongeveer heel Noord Holland verdwijnt voorgoed onder de golven, er is geen weg terug want alles ligt ver onder NAP en zeker ook onder de toekomstige zeespiegel. Mooi scenario voor een rampenfilm maar veel te voorspelbaar, een klein kind kan het zien aankomen. Maar niet de NAM en het Ministerie van Economische Zaken, die liggen niet wakker van een kleine kans.

We wonen ruim 5 meter onder NAP in Middelie op het Middelie gasveld en uit ons keukenraam zien we de Markermeerdijk.

Onze historische stolp is 137 jaar oud en breekbaar maar staat toch nog stevig ondanks de duidelijk voelbare eerdere gaswinningsaardbevingen hier. We liggen 's nachts soms wakker van de onnodige risico's die men durft te nemen "ach, de kans is klein/het zal waarschijnlijk allemaal wel goed gaan". Het brengt natuurlijk wel veel geld op voor de NAM maar niet voor ons. Voor ons zijn alleen de "kleine" risico's en de zorgen.

Dus zoals toenmalig minister Eric Wiebes van Economische Zaken en Klimaat 30 mei in 2018 al zei:

'Ik kies voor de kleine velden voor een gestage afbouw, waarbij gas wordt gewonnen zolang en in zoverre gas nog nodig is, en alleen waar dit veilig kan. Waar dit niet kan, wil ik stoppen.

In de vijf jaar sinds 2018 zijn we natuurlijk al een stuk opgeschoten met de verduurzaming/energietransitie en door Groningen ook veel wijzer geworden over tegenvallende risico's en de problemen die de gaswinning kan veroorzaken.

Het is voor de hand liggend dat door de lage ligging van het winningsgebied Middellie en de steeds hogere waterstanden eromheen gecombineerd met de door de toenemend droge zomers zeer kwetsbare dijken aardbevingen en bodemdaling juist hier zeer gevaarlijk kunnen zijn. **Het is dus duidelijk geen gebied waar gaswinning veilig kan.** Tijd om te stoppen dus en zeker niet om extra te verlengen en versnellen!

Nog wat leuke foto's en info:

Een fragiel dijkje met Laag-Hollands polderlandschap bij Warder met het (toen nog niet verhoogde) Markermeer

Episch centrum 2018 bij Warder hier wil je geen dijkdoorbraak... 6,6 meter onder NAP (Laag-Holland.com)
Het meertje op de voorgrond is een van de vele braakjes langs de dijk, restanten van oude dijkdoorbraken

Google maps bij gemaal Warder (ook nog voor verhoging Markermeer)

nhnieuws.nl

<https://www.nhnieuws.nl> > nieuws > schade-aan-dijken ...

Schade aan dijken door droogte, waterschap stuurt twintig ...

2 aug 2022 — Door de **droogte** van de afgelopen tijd lopen sommige **dijken** schade op. Twintig medewerkers verkennen 59 kilometer aan **dijken** om elke scheur ...

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Oosthuizen, 18 juni 2023

Betreft: zienswijze op ontwerp-instemmingsbesluit gewijzigd winningsplan Middelie.

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij wil ik een zienswijze indienen op het ontwerp instemmingsbesluit gewijzigde winningsplan Middelie.

De zienswijze richt zich op de onderstaande zaken:

In het document 'Aanvraag instemming winningsplan Middelie' wordt ingegaan op de eventuele effecten van de winning. In dit document wordt mijns inziens onvoldoende ingegaan op de effecten van de 'versnelde' winningshoeveelheid in het Middelie veld ten opzichte van de historische winhoeveelheid in hetzelfde veld.

Zorgpunten hierbij zijn:

- Historische effecten van de winning op de omgeving worden niet beschouwd, met uitzondering van de geregistreerde aardbevingen. Er wordt niet gekeken naar cumulatieve effecten in de zin van bodemdaling, aardbevingen, zettingen, verschuivingen die in de loop van de jaren hebben plaatsgevonden als gevolg van de winning en door het voortzetten van de winning onvoldoende in beeld zijn. Het kan zijn dat sommige opgetreden effecten zich op een kantelpunt bevinden, wat nu niet is beschouwd.
- Tot 2039 is men voornemens bijna net zoveel te winnen in 18 jaar dan in de 48 jaar ervoor. De rapportage gaat niet in op wat dit voor gevolgen heeft. Nergens in de rapportage wordt ingegaan op deze versnelde onttrekking van gas. Bij de gaswinning in Groningen is wel degelijk geconstateerd dat gedurende grote winhoeveelheden ook meer en zwaardere aardbevingen optreden. Dat in deze rapportage hier geen aandacht voor is, of dat men hierover geen uitspraken over durft te doen, is vrij discutabel. De aardbeving in Warder in 2018 lijkt namelijk een directe relatie te hebben met de verhoogde winhoeveelheid uit het Middelie Rotliegend veld. De hoeveelheid in 2018 was bijna 2x zoveel als de jaren ervoor. De effecten van de versnelde winhoeveelheid ten opzichte van de historische winhoeveelheid naar de omgeving op het gebied van bodemdaling, zetting, verschuivingen, aardbevingen zouden nader moeten worden onderzocht.
- De effecten op de Natura2000 gebieden en overige natuur in de omgeving worden wel heel gemakkelijk afgedaan. Wat is het effect van de extra vervoersbewegingen.
- Wat is het effect van de extra verkeersbewegingen op de verkeersveiligheid en het aantal verkeersintensiteit op de wegen/bebouwing/overig vervoer? Zijn de wegen wel geschikt voor dit vervoer?

- Gezien de ervaringen in Groningen lijkt het wenselijk openheid te geven in de winhoeveelheden en meetresultaten die worden gedaan. Te denken valt aan een jaarlijkse rapportage beschikbaar te stellen via een website of de omgeving hierin te betrekken.
- Wordt verder nog een hernieuwde nulmetingen gedaan bij bebouwing ivm scheurvorming/vervorming?
- Wordt er een stopregeling gemaakt als de effecten naar de omgeving te groot zijn, dat de winning wordt stopgezet danwel wordt afgebouwd?

Hopende hiermee mijn zorgen voldoende onderbouwd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Middelie, 11 juni 2023

Geachte mijnheer/mevrouw.

Dank voor de mogelijkheid om kennis te nemen over het ontwerp-instemmingsbesluit met betrekking tot wijziging van het gaswinningsplan Middelie.

Het is ons bekend dat het plan een wijziging betreft van het besluit uit 1974 en dat er sinds 1975 gas uit het veld Middelie wordt gewonnen.

Bij het ministerie is het bekend dat de provincie Noord Holland gevoelig is voor bodemtrillingen c.q. aardbevingen. Kennelijk leven wij in een kwetsbaar deel van Nederland. In het gebied Zeevang/Middelie//Warder zijn twee aardbevingen geweest. Beide zijn deze toegeschreven aan de gaswinning.

Echter, het lijkt er nu op dat er bij het huidige gaswinningvolume weer een evenwicht is bereikt. Immers, de laatste jaren zijn er – voor zover wij weten – geen bevingen van betekenis geweest. Gezien de voorgeschiedenis is het evenwicht wel wankel. Naar onze mening brengt een verhoging van het productievolume een niet verwaarloosbaar risico met zich mee dat dit evenwicht weer wordt verstoord.

Dat verbeterde productiemethoden het mogelijk maken de productie te verhogen is vanuit technische overwegingen fraai. Dit komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in de adviezen van zowel TNO als het SodM. Deze lijken echter niets te maken te hebben met het kunnen voorkomen van bevingen en de gevolgen daarvan.

De zorg om ongewenste effecten wel te voorkomen komt duidelijk tot uitdrukking in de adviezen van regionale instanties. Meerdere instanties hebben juist aangegeven in te zetten op een energietransitie die het omgekeerde effect van een gasproductieverhoging zal bewerkstelligen (provincie NH; de gemeentes Edam-Volendam, Purmerend en Koggeland). Er wordt zelfs gepleit voor een versnelde afbouw van de huidige gaswinning.

Het advies van het HHNK bevat een belangrijke opmerking, namelijk: er wordt geen overzicht gegeven van effecten die ten gevolge van bodemdaling kunnen optreden. Dit behoort wel vooraf te worden gedaan, en niet als er b.v. al schade is opgetreden. Het instemmingsvoorstel is kennelijk incompleet.

In de eindbeoordeling van het winningsplan wordt duidelijk gesteld dat er bodemtrillingen kunnen optreden. Over mogelijke gevolgen wordt ook hier niets gezegd. Het realiseren van een geavanceerd monitoringsnetwerk mag vanuit technisch opzicht indrukwekkend zijn, het vermindert de kans op geïnduceerde bevingen niet!

Het risico op dergelijke bevingen wordt klein geacht. Ook al is de kans hierop misschien klein: een kleine kans is wel een reële kans. De gevolgen hiervan als deze optreden kunnen enorm zijn. Een aanzienlijke verhoging van het productievolume in Groningen en de gevolgen hiervan bij Huizinge en omgeving, hebben dit duidelijk aangetoond.

Geen van de regionale adviezen die u mocht ontvangen bevat een positief geluid dat betrekking heeft op een eventuele toename van de gasproductie.

Het is hier niet de plaats deze in detail afzonderlijk te behandelen. Wel worden er veel punten van grote zorg genoemd die vermeden kunnen worden als de gasproductie niet zal toenemen. Dat betekent dat het ontwerpinstemmingsbesluit in de provincie NH maatschappelijk niet wordt gedragen. Dat is wel het geval als het een verbetering en versnelling van de energietransitie betreft. Veel particulieren, bedrijven en gemeenten investeren al op een indrukwekkende manier om warmte- en zonenergie te benutten. Naar onze mening moet dit vanuit het ministerie juist extra ondersteund worden en bovendien gepaard gaan met de afbouw van de gaswinning in een kwetsbaar gebied. Dit laatste zou bovendien in lijn zijn met de brief die de minister op 30 mei 2018 aan de kamer heeft gestuurd, waarin gemeld wordt dat er een versnelde afbouw van gaswinning uit kleine gasvelden moet plaatsvinden.

Gezien de voorgaande overwegingen lijkt het mij onjuist om met dit ontwerpinstemmingsbesluit in te stemmen.

[Redacted signature area]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

betreft: bezwaarschrift ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Middelie

Purmerend, 20 juni 2023

Geachte heer Vijlbrief,

Hierbij geven wij onze zienswijze op het ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Middelie, zoals gepubliceerd in de Staatscourant 2023, nummer 13625. Bovengenoemd besluit geeft aan de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) de mogelijkheid om de productie van aardgas uit de gasvelden Middelie, Rustenburg en Westbeemster te verhogen en eventueel ook in dit gebied nieuwe boringen naar aardgas te doen.

Naar onze mening is het verhogen van de aardgasproductie uit het gasveld Middelie in strijd met de wetenschappelijke inzichten uit het laatste VN klimaatrapport en ook in strijd met de wens van de Minister voor Klimaat om het gebruik van fossiele brandstoffen zo snel mogelijk af te bouwen.

Het laatste VN klimaatrapport (AR6 Synthesis Report: Climate Change 2023 — IPCC) was heel duidelijk en gaf een dringende laatste waarschuwing: STOP zo snel mogelijk met het gebruik van fossiele brandstoffen. Alleen dan kan de opwarming van de aarde nog beperkt worden.

Zelfs uw minister voor Klimaat schreef dit in zijn Kamerbrief van 11 april 2023: "Het is volgens het IPCC noodzakelijk om de (nog steeds stijgende) mondiale broeikasgasemissies vóór 2025 te laten pieken en al in 2030 tot een flinke reductie ten opzichte van het huidige uitstootniveau te komen om het temperatuurdoel in zicht te houden." (bron: Kamerbrief Publicatie IPCC-rapport 'AR6 Synthesis Report: Climate Change 2023)

Daar komt nog bij dat het gasveld Middelie naast en onder Natura 2000 gebieden ligt. Gezien de stikstofcrisis en de watercrisis, die eraan zit te komen, is het daarom cruciaal om de situatie in de naastgelegen N2000-gebieden bij de besluitvorming te betrekken.

Aangezien de gaswinning al voor 2000 is gestart, wordt door EZK/NAM steevast gesteld dat de vergunningen allang onherroepelijk zijn. In dat geval verwijzen wij naar arresten van het Europese Hof van Justitie waarin is bepaald dat als er sprake is van nalatigheid dat er alsnog uitgebreid onderzoek moet worden gedaan naar de nadelige effecten van de gaswinning vanaf het begin.

Tot slot bieden wij u een alternatief aan inzake de besluitvorming in deze kwestie, namelijk het instellen van een burgerberaad.

In plaats van de te verwachten langdurige & kostbare bezwaarprocedures en de onvermijdelijke zitting bij de Raad van State stellen wij voor, dat uw ministerie de besluitvorming over het gasveld Middelie laat doen door een burgerberaad. Dit sluit aan bij de wens van uw eigen Minister voor Klimaat om voor klimaat- en energievraagstukken een burgerberaad in te stellen.

Wij hopen dat u snel actie onderneemt. Door de gasboringen in Middelie hebben er al 2 aardbevingen plaatsgevonden (in Purmerend en Warder) en zoals we allen weten, zullen er nog vele aardbevingen volgen, zelfs als er per direct wordt gestopt met gaswinning op deze plek. Dat wilt u toch niet op uw geweten hebben, nemen wij aan.

Laten we ons met z'n allen inzetten om een herhaling van het debacle in Groningen te voorkomen.

Met vriendelijke groet,

Extinction Rebellion Zaanstreek Waterland.

Contactpersoon:

Beleidschrift "Winningsplan Middelzee"

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inpraakpunt winningsplan Middelzee
 Postbus 111
 9200 AC Drachten

Ursen 16/06/2023

Geachte heer / geachte mevrouw,

Wij hebben kennis genomen van het "ontwerp winningsbesluit" zoals gepubliceerd in de Staatscourant van 11 mei 2023.

In dit ontwerp besluit wordt ook de gaswinning in het gasveld Rustenburg (Gemeente Vezemland) besproken.

Aan gezien wij woonachtig zijn in Ursen, gelegen op gasveld Rustenburg, zijn wij als belanghebbende geïnteresseerd in het optreden van trillingen en bevuren als gevolg van gaswinning in genoemd gebied, als mede verpanding van door winning- veroorzaakte schade door de overheid.

In het geredigeerde document van het Ministerie, d.d. 11 mei 2023, staat aan het slot van paragraaf 5.3 de volgende mededeling:

"De staatssecretaris constateert dat SodM en Tcbto het aanneemelijk vinden dat het risico op schade als gevolg van de eventueel door gaswinning veroorzaakte bodemtrillingen beperkt is. Daarom onderschrijven SodM en Tcbto de conclusie van HAM. Gelet hierop is de staatssecretaris van mening dat het belang van de veiligheid voor

Omwonenden niet in het recht is."

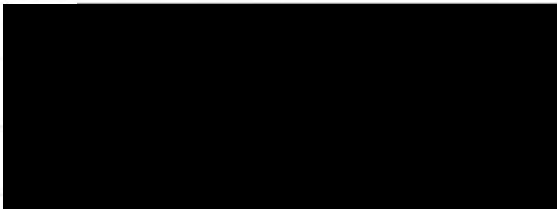
Dere constatering is volledig gebaseerd op statistische aannames en kan derhalve geen basis vormen voor het uitsluiten van schade aan ons huis ten gevolge van grondtrillingen dan wel aardberingen. Dit impliceert tevens dat een mogelijke schadeclaim enerzijds op driftsand is gebouwd.

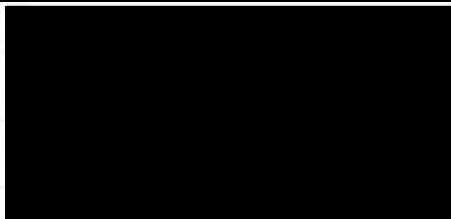
Kortom, deze onzekerheden die niet door de huidige staatssecretaris, of zijn opvolger in lopende kabinetten, kunnen worden weggeworpen, zijn voor ons reden om bezwaar tegen verlenging van de winningconcessie voor het veld Rustenburg aan te tekenen.

Jaarbaart zijn wij van mening dat uitbreiding van de concessie voor de gaswinning zoals bovengenoemd in strijd is met het besluit van de regering om het gebruik van fossiele brandstoffen zeer fors te reduceren.

Erop vertrouwend dat ons bezwaar in de eindoverwinning zal worden meegenomen, verblijven wij,

Hoogachtend,

& [REDACTED]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middellie
Postbus 111
9200 AC Drachten.

15 juni 2023

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met deze brief wil ik mijn bezwaar kenbaar maken tegen het winningsplan Middellie, dat zich uitstrekt onder de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard.

Ik vind het onbegrijpelijk en onuitlegbaar dat terwijl de gemeenten hard werken aan het aardgasvrij maken van hun gebied, u doorgaat met het winnen van aardgas. Purmerend heeft al hele buurten succesvol overgezet op stadsverwarming, in goed overleg met de bewoners en tegen hoge kosten. Het is voor mij en vele anderen moeilijk te begrijpen waarom het Rijk nu deze stap neemt. Het lijkt niet-uitlegbaar.

Er zijn zowel risico's op korte termijn als op lange termijn verbonden aan de gaswinning. Kleine aardbevingen hebben de afgelopen jaren al laten zien welke gevolgen dit kan hebben voor het landschap en de infrastructuur boven en naast het winningsgebied. Deze schokken nemen gemiddeld toe naarmate de tegendruk verder afneemt, waardoor steeds meer energie vrijkomt. Dit baart mij en veel andere bewoners grote zorgen. Ik vraag me af wie profiteert van de winsten en wie uiteindelijk opdraait voor de kosten. Dat mijn huis, een monumentale boerderij, aan het verzakken is en ernstige scheuren vertoont, lijkt niemand te deren.

Daarnaast is het gebied gekenmerkt door breuken, waardoor het ongeschikt is voor het verlenen van deze concessie en het winnen van meer gas met een grotere capaciteit. Naarmate de gaswinning toeneemt, zal de druk in het veld dalen, wat leidt tot een verhoogd risico op aardbevingen en gevaarlijke trillingen. Aangezien dit geen breukvrij gebied is, is de kans op dergelijke gebeurtenissen aanzienlijk groter, en daarom moet het voorzorgsprincipe worden toegepast. Ik ben van mening dat de concessie niet verder moet worden uitgebreid en dat deze in 2029 moet stoppen, zoals eerder is overeengekomen.

Bovendien constateer ik dat er geen maatschappelijke kosten-batenanalyse is toegepast in uw winningsplan. U vertrouwt op andere sturende en corrigerende

& [REDACTED]
principes, waarbij Staatstoezicht op de Mijnen een rol speelt. Met de kennis die we nu hebben, acht ik het niet voldoende om een zeer ongewenste bodemtechnisch complexe situatie te creëren die decennialang en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij in het niet valt. Nu ik er voor gezorgd heb niet meer van aardgas afhankelijk te zijn, moet ik met lede ogen toezien hoe het winnen gewoon doorgaat. Hoe de scheuren in muren en vloeren zich verdiepen. Ik woon in het risicogebied, kijk zelfs uit op de werkzaamheden in de Westbeemster. Daar zou alleen een klein gebouwtje overblijven, ter grootte van een fietsenschuurtje!!

Verder is het onduidelijk wie de bewijslast moet dragen bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een schadefonds moeten zijn waaruit de komende decennia de kosten voor schade kunnen worden vergoed. Het ontbreken van dit fonds in uw plan draagt niet bij aan de betrouwbaarheid en voorziening van de gevolgen van uw planvoorbereiding.

Ik acht het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerp-instemmingsbesluit. Indien dit winningsplan toch wordt voortgezet, acht ik mijn belangen geschaad en zal ik eventuele schade die hiervan het gevolg is indienen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoogachtend,

Naam: [REDACTED]

Adres: [REDACTED]
[REDACTED]

Handtekening: [REDACTED]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Middellie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Onderwerp: Zienswijze Winningsplan/ontwerp-instemmingsbesluit Middellie¹

Datum: 12 juni 2023

Afzender: Dorpsraad Kwadijk, [REDACTED]

Geacht Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,

De dorpsraadsleden en inwoners van Kwadijk maken met deze brief bezwaar tegen het goedkeuren van de "aanvraag instemming bestemmingplan Middellie" van maart 2023. Kwadijk ligt hemelsbreed ongeveer 8 km van de gasproductieput NAM Middellie in Noordbeemster en ongeveer 5 km van de thans gesloten gasproductieput aan in Middellie.

Een bekend spreekwoord bij uw voornemen om het aardgasveld Middellie langer open te houden en met name een drievoudige productieverhoging van gaswinning in de komende jaren tot 2035 betreft is "*beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald*".

Wij maken bezwaar om de volgende redenen.

1. Gebruik LNG in plaats van aardgas

Wij weten dat Nederland nog (aard)gas nodig heeft, dat de bodemdalingen en aardbevingen door mijnbouw in Nederland veel schade heeft veroorzaakt en nog zal veroorzaken. Er is een alternatief voor handen, in de vorm van **LNG** waarin al fors geïnvesteerd is en dat goed bruikbaar is. In dit verband oppert de Mijnraad om een onderzoeksrapport op te stellen over de CO₂-uitstoot van de voorgenomen gaswinning Middellie ten opzichte van geïmporteerd gas inclusief transport van **LNG**. Deze suggestie doet voorkomen dat het op basis van CO₂-uitstoot aantoonbaar te maken is dat gaswinning Middellie prevaleert. In dit onderzoeksrapport wordt naar onze mening dan geen rekening gehouden met de onbekende factoren zoals meer bodemdaling, aardbevingen, schade aan opstallen en niet te vergeten menselijk leed.

2. Toename risico's op aardbevingen

De problematiek van mijnbouw in Nederland, of het nu gaat over gaswinning, zoutwinning of in het verleden gedolven kolen waar recent na 50 jaar nog melding is gemaakt van bodemverzakkingen, is desastreus voor bewoners en bedrijven. Ondanks de parate kennis van de NAM, TNO, SodM en het Ministerie blijkt deze kennis onvoldoende te zijn. De gedragingen van moeder aarde als gevolg van mijnbouw zijn niet te voorspellen. Deze adviezen die in het winningsplan worden beschreven, zijn volgens ons niet correct onderbouwd en duiden op verwachtingen, niet op feiten en de realiteit van nu. Er worden wel diverse meetmethodes voorgesteld of ingezet om de bodemgedragingen te kunnen meten, echter bij

¹ <https://mijnbouwvergunningen.nl/attachment/entity/6de548b1-f7dc-4e62-b8fe-911b50ef72e4>

calamiteiten is het "kalf inmiddels verdronken" en hebben de bewoners en bedrijven het nakijken. Daarbij merken wij op dat in het winningsplan te makkelijk voorbijgegaan wordt aan aardbevingen in het aardgasveld Middelie, Kwadijk (op 1-12-1989 magnitude 2,7) en Middelie (op 4-06-2018 magnitude 2,5). Beide aardbevingen hebben buiten het gekaderde aardgasveld plaats gevonden, zie afbeelding hiernaast. Kwadijk ligt dus

zeker binnen de invloedssfeer van het aardgasveld Middelie en is in het verleden zelfs epicentrum geweest van de grootste van de twee aardbevingen. In dit kader verwijzen wij ook naar het schrijven van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier aan het Ministerie d.d. 23-01-2023 registratienummer 230017850 voor de beschreven onderwerpen effecten "aardbevingen", "bodemdaling" en "grondwater". Het interview van 5 juni 2023 in NRC met Jan de Jong (oud-toezichthouder gaswinning Groningen) stemt tot nog meer ongerustheid. Het blijkt dat, hoewel de gaswinning in Groningen sterk verlaagd is, de bodem niet tot rust komt. Sterker nog, er gebeuren dingen die niemand had kunnen voorspellen. Wat betekent dit voor de gevolgen van verdere gaswinning in het veld van Middelie?

We hebben inmiddels in Nederland kunnen ervaren hoe de verantwoordelijke mijnbouwbedrijven zoals NAM, Shell / Exxon en het Ministerie omgaan met grote en kleine schades aan woningen en bedrijven die door mijnbouw ontstaan zijn. Dit is bedroevend en sleept zich, met veel menselijk leed, jaren voort. Hierbij verwijzen we naar bijvoorbeeld naar de recente bevindingen van de parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen.

3. Bewijslast schadevergoeding

Ook in uw Ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Middelie wordt alvast een voorschot genomen voor de bewijslast voor schadevergoeding. Die wordt zeer lastig omdat het Ministerie al aangeeft dat er veel oorzaken kunnen zijn dat opstallen cosmetische of, erger, constructieve schade kunnen opgelopen.

Om onze gedachten daarover te laten gaan, het volgende. In Kwadijk staan het merendeel van de woningen op heipalen (houten en betonnen), zowel op de 1e zandlaag (op ca. 14 meter diepte) als op de 2^e zandlaag (op ca. 20 meter onder NAP). Als het over corrosie van veengrond gaat, bevindt zich dat in ons gebied in de bovenste grondlaag onder het maaiveld. Doordat de woningen op heipalen gefundeerd zijn heeft het inklinken van de grond in de eerste grondlaag geen invloed op de woningen. Anders is dat voor gaswinning, die op ca. 2.500 meter plaatsvindt. Door het winnen van gas kunnen of zullen de grondlagen inzakken wat gronddaling en erger nog aardbevingen in de aardlagen kunnen ontstaan. De gevolgen hoeven wij u niet uit te leggen gezien de veelvuldige actuele problematiek hierover. Het winningsplan blijft hierin oppervlakkig en geeft slechts verwachtingen. De realiteit van nu was toen kennelijk niet te overzien!

De te verwachten extra gronddaling door gaswinningen in het gebied Zeevang, waar Kwadijk een onderdeel van is, is dan ook ongewenst. Het is een optelsom van te verwachten gronddalingen met alle realistische gevolgen van dien.

4. Waardedaling woningen en panden door gaswinning

Ook meent het Ministerie de uitspraak te kunnen doen, dat het niet aannemelijk is dat opstallen in en rondom dit wingebed waardedaling door gaswinning zullen ondervinden. Het Ministerie meent dat er meerdere economische omstandigheden kunnen zijn die de waarde van de opstallen kunnen beïnvloeden. Het is net als bij gronddalingen en aardbevingen dat het Ministerie de burgers niet erg serieus neemt en de calamiteit op de betreffende burger en bedrijven afwentelt. Bij het Ministerie en mijnbouwbedrijven prevaleren politieke en economische belangen boven het belang van burgers en hun welzijn

Het is evident dat door de plannen met een significante productieverhoging van aardgas (gemiddeld 256 miljoen Nm³ in 15 jaar tijd (2021-2035), i.p.v. 101 miljoen Nm³ per jaar in 45 jaar tijd (1975-2020), = 253% productieverhoging per jaar, zie tabel hieronder) in het Middelveld, wel degelijk een aanzienlijke waardedaling van woningen en bedrijven met zich mee zal brengen. Deze productiestijging, die gedurende deze periode als doel gesteld wordt, boezemt angst en negatief sentiment in.

- **Gasveld:**

Omschrijving	1975-2020	2020-2035	Totaal 2035
Middelie Rotliegend	3.604 Miljoen Nm ³	2.721 Miljoen Nm ³	6.325 Miljoen Nm ³
Middelie Zechstein	942 Miljoen Nm ³	1.128 Miljoen Nm ³	2.070 Miljoen Nm ³
Totaal	4.546 Miljoen Nm ³	3.849 Miljoen Nm ³	8.395 Miljoen Nm ³
Productie gem. per jaar	101 Miljoen Nm ³	256 Miljoen Nm ³	

Wij vragen dan ook om de uitspraak van het Ministerie dan wel de Staatssecretaris, dat er geen waardevermindering van onroerend goed ten gevolge van gaswinning en met name de aanzienlijke productieverhoging daarvan, te onderbouwen. Dit door bijvoorbeeld een drietal onafhankelijke regionale makelaar-taxateurs deze onderbouwing door een taxatie in opdracht van het Ministerie te laten vervaardigen. Wij verzoeken deze onderbouwing dan in drie scenario's uit te werken:

Gasveld Middelie voor de periode volgens tabeldatum, 2020-2035.

1: sluit per 2025 met een gaswinningscapaciteit van 101 Miljoen Nm³ p/jaar.

2: sluit per 2035 met een gaswinningscapaciteit van 101 Miljoen Nm³ p/jaar.

3: sluit per 2035 met een gaswinningscapaciteit van 256 Miljoen Nm³ p/jaar.

5. Samenvatting

De samenvatting van bovenstaande bezwaren op het voorgenomen besluit van het Ministerie² in de gaswinning Middelie is:

- Gebruik LNG in plaats van aardgas;
- Er ontstaat een onacceptabel risico op aardbevingen;
- De bewijslast voor schadevergoeding is niet doordacht ingericht
- De waardedaling van woningen en panden is niet onderkend en onderbouwd.

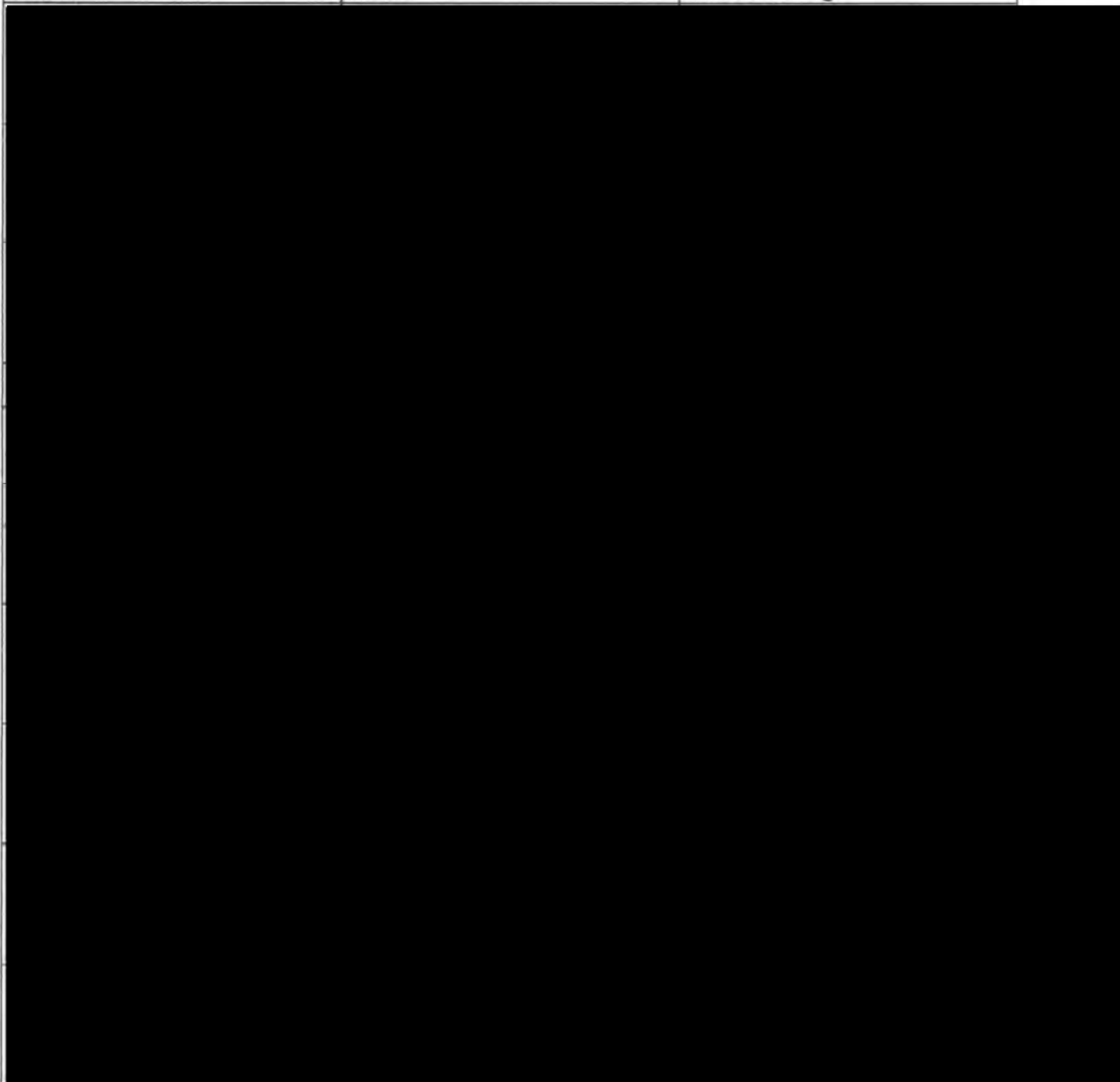
² Informatiebron: <https://mijnbouwvergunningen.nl/cms/view/09237686-d275-4362-8eb9-6d89de04e147/middelie>

Postadres Dorpsraad Kwadijk:

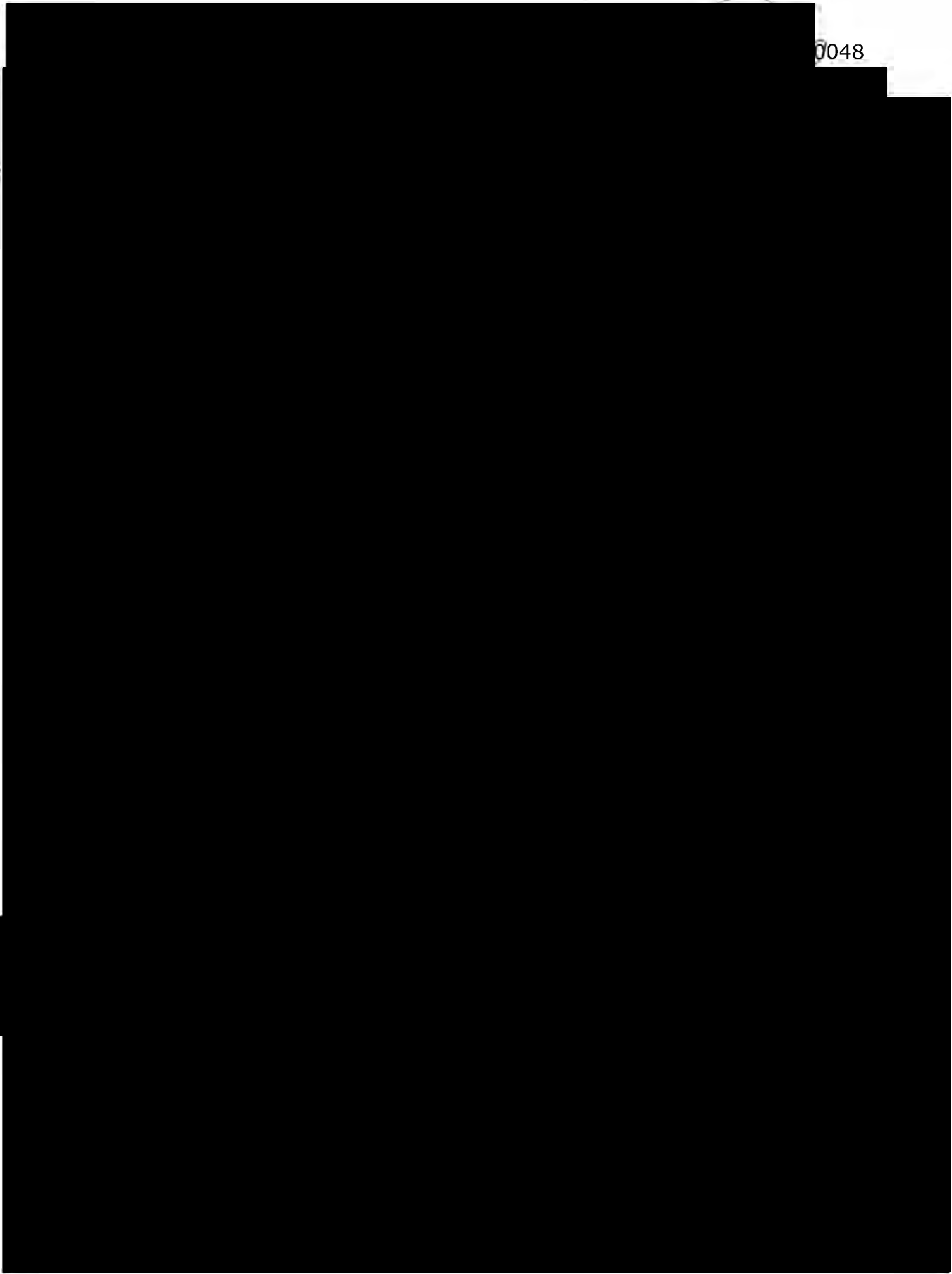

- **Ondergetekenden hebben ten stelligste bezwaar dat de aardgasproductie, van het aardgasveld Middellie verhoogd wordt.**
- **Ondergetekenden hebben bezwaar om het aardgasveld, Middellie met de huidige gaswinningscapaciteit, langer dan 2025 in productie te houden.**

Naam:	Adres:	Handtekening:

Z.O.Z.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt winningsplan Middellie

Postbus 111

9200 AC Drachten.

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met deze brief wil ik mijn bezwaar kenbaar maken tegen het winningsplan Middellie, dat zich uitstrekt onder de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Kogonland, Alkmaar en Dijk en Waard.

Ik vind het onbegrijpelijk en on-uitlegbaar dat terwijl de gemeenten hard werken aan het aardgasvrij maken van hun gebied, u doorgaat met het winnen van aardgas. Purmerend heeft al hele buurten succesvol overgezet op stadsverwarming, in goed overleg met de bewoners en tegen hoge kosten. Het is voor ons en vele anderen moeilijk te begrijpen waarom het Rijk nu deze stap neemt. Het lijkt niet-uitlegbaar. Want hoe kan de overheid aan de ene kant zich conformeren aan 'Parijs' en aan de andere kant dit verdrag te voeten treden door juist méér fossiele brandstof te gaan aanboren? Welk voorbeeld geef je de burgers? Dat het klimaatneutraal maken van hun woningen eigenlijk ook niet hoeft?

Er zijn zowel risico's op korte termijn als op lange termijn verbonden aan de gaswinning. Kleine aardbevingen hebben de afgelopen jaren al laten zien welke gevolgen dit kan hebben voor het landschap en de infrastructuur boven en naast het winningsgebied. Deze schokken nemen gemiddeld toe naarmate de tegendruk verder afneemt, waardoor steeds meer energie vrijkomt. Dit baart ons en veel andere bewoners grote zorgen. Ik vraag me af wie profiteert van de winsten en wie uiteindelijk opdraait voor de kosten.

Daarnaast is het gebied gekenmerkt door breuken, waardoor het ongeschikt is voor het verlenen van deze concessie en het winnen van meer gas met een grotere capaciteit. Naarmate de gaswinning toeneemt, zal de druk in het veld dalen, wat leidt tot een verhoogd risico op aardbevingen en gevaarlijke trillingen. Aangezien dit geen breukvrij gebied is, is de kans op dergelijke gebeurtenissen aanzienlijk groter, en daarom moet het voorzorgprincipe worden toegepast. Ik ben van mening dat de concessie niet verder moet worden uitgebreid en dat deze in 2029 moet stoppen, zoals eerder is overeengekomen.

Bovendien constateren wij dat er geen maatschappelijke kosten-batenanalyse is toegepast in uw winningsplan. U vertrouwt op andere sturende en corrigerende principes, waarbij Staattoezicht op de Mijnen een rol speelt. Met de kennis die we nu hebben, acht ik het niet voldoende om een zeer ongewenste bodemtechnisch complexe situatie te creëren die decennia en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij in het niet valt. Ik heb het gevoel dat er geen afweging is gemaakt tussen de maatschappelijke kosten en baten.

Verder is het onduidelijk wie de bewijslast moet dragen bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een schadefonds moeten zijn waaruit de komende decennia de kosten voor schade kunnen worden vergoed. Het ontbreken van dit fonds in uw plan draagt niet bij aan de betrouwbaarheid en voorziening van de gevolgen van uw planvoorbereiding.

Wij achten het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerpinstemmingsbesluit. Indien dit winningsplan toch wordt voortgezet, acht ik onze belangen geschaad en zullen wij eventuele schade die hiervan het gevolg is, indienen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoogachtend,

Naam:

Adres:

Handtekening:

AANGETEKEND

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

ARAG SE Nederland

Postbus 231
3830 AE Leusde
Kastanjelaan
3833 AN Leusde
T (033) 434234
F (033) 434230
www.arag.r

Datum	21 juni 2023	Behandeld door	[REDACTED]
Ons kenmerk	01158680	Telefoonnummer	[REDACTED]
Uw kenmerk	Winningsplan Middelie	Faxnummer	[REDACTED]
Onderwerp	Zienschijze	E-mail	[REDACTED]

Hooggeachte Minister,

Tot mij wendde zich mevrouw [REDACTED], wonende aan [REDACTED] [REDACTED] (hierna: mevrouw [REDACTED]) met het verzoek haar bij te staan in het navolgende.

Zienschijze ontwerp-instemmingsbesluit Middelie

Mevrouw [REDACTED] heeft kennis genomen van de bekendmaking van het ontwerp-instemmingsbesluit Middelie, inhoudende een wijziging van het gaswinningsplan Middelie (*bijlage 1*).

Standpunt mevrouw Vötsch

Mevrouw [REDACTED] kan zich met de voorgenomen besluitvorming niet verenigen. Met de voorgenomen besluitvorming is onvoldoende rekening gehouden met de belangen van omwonenden, waartoe mevrouw [REDACTED] behoort. Mevrouw [REDACTED] zal daarom ook gevolgen ondervinden bij daadwerkelijke wijziging van het gaswinningsplan.

Motivering van de zienschijze

Deze zienschijze dient mede om de daarvoor geldende termijn veilig te stellen. Mevrouw [REDACTED] wordt graag in de gelegenheid gesteld haar zienschijze nader aan te vullen. De aan de zienschijze ten grondslag liggende motivering zal u daarom zo spoedig mogelijk worden toegezonden. Ik verzoek u mij daarvoor een termijn te geven.

Hetgeen verzocht wordt

Mevrouw [REDACTED] verzoekt u haar belangen zorgvuldig en behoorlijk af te wegen en deze mee te nemen in de uiteindelijke besluitvorming, met dien verstande dat aan de wensen van mevrouw [REDACTED] tegemoet wordt komen.

Pagina

2 van 2

Onderwerp

Zienswijze

In afwachting van uw nadere berichten tekent,
met vriendelijke groet,

Bijlage:

- 1) Bekendmaking ontwerp-instemmingsbesluit.

Bijlage 1

Kennisgeving ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Middelie, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

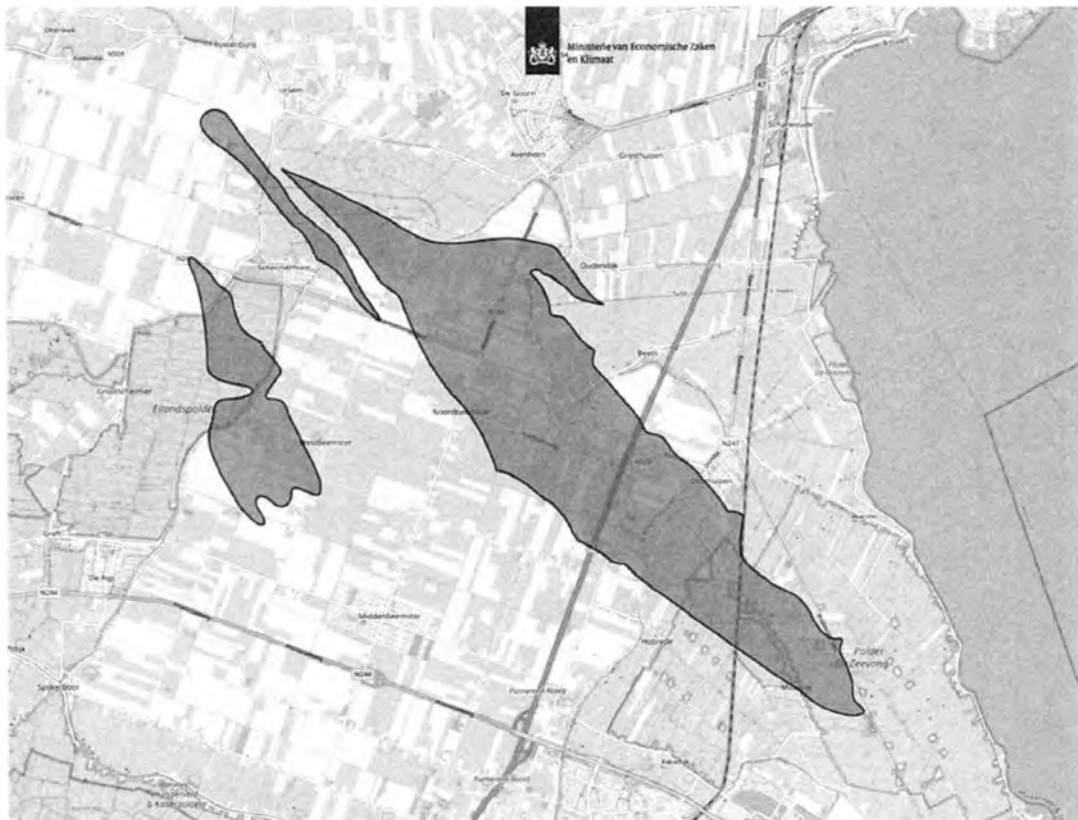
De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat heeft een ontwerp-instemmingsbesluit opgesteld voor het gewijzigde winningsplan Middelie. Van 11 mei 2023 tot en met 22 juni 2023 ligt dit ontwerpbesluit samen met het winningsplan en alle bijbehorende documenten ter inzage. Iedereen kan hierop reageren met een zienswijze. In deze kennisgeving leest u meer.

Winningsplan Middelie

De Nederlandse Aardolie Maatschappij (hierna: NAM) wint sinds 1975 gas uit het gasveld Middelie. De NAM heeft de staatssecretaris gevraagd om akkoord te gaan met het gewijzigd winningsplan Middelie. De staatssecretaris heeft dit verzoek in behandeling genomen en een ontwerp-instemmingsbesluit opgesteld.

Met het gewijzigde winningsplan Middelie beschrijft NAM de winning uit de gasvelden Middelie, Rustenburg en Westbeemster en wat hieraan verandert. NAM geeft in het winningsplan aan dat de gasvelden een groter productievolume hebben en heeft een looptijd tot en met 2035.

De gasvelden liggen in de provincie Noord-Holland, in de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard en in het verzorgingsgebied van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt van 11 mei 2023 tot en met 22 juni 2023 het ontwerp-instemmingsbesluit en de bijbehorende documenten inzien op www.mijnbouwvergunningen.nl/Middelie. Het is ook mogelijk om een papieren versie van het ontwerp-instemmingsbesluit te lezen. U kunt hiervoor contact opnemen met medewer-

kers van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. De contactgegevens vindt u onderaan deze kennisgeving.

Reageren op het ontwerp-instemmingsbesluit?

U kunt tot en met 22 juni 2023 reageren op het ontwerp-instemmingsbesluit door een zienswijze in te dienen. In uw zienswijze kunt u ingaan op alle onderdelen van het ontwerp-instemmingsbesluit, het winningsplan en de bijbehorende documenten. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerp-instemmingsbesluit?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Geef in uw zienswijze duidelijk aan op welke onderdelen u reageert en onderbouw uw zienswijze met argumenten.

Het is goed om te weten dat (in ieder geval) personen of instanties die gebruik hebben gemaakt van hun inspraakrecht en op het definitieve besluit een zienswijze hebben ingediend, later tegen het definitieve besluit beroep kunnen instellen bij de Raad van State.

Hoe kunt u reageren?

U kunt uw zienswijze schriftelijk indienen door een brief te sturen naar:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middellie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Uw brief kan alleen als zienswijze in behandeling worden genomen als u ondertekent met uw naam en adres. Dit geldt ook voor eventuele medeondertekenaars.

Wat zijn de vervolgstappen?

Alle zienswijzen en reacties worden betrokken bij het definitieve besluit. In een Nota van Antwoord wordt opgenomen of en op welke manier de zienswijzen en reacties in het definitieve besluit zijn verwerkt. Het definitieve besluit wordt te zijner tijd aangekondigd in de Staatscourant en in huis-aan-huisbladen. Als u een geldige zienswijze heeft ingediend krijgt u persoonlijk een brief van het ministerie met informatie over de publicatie van het definitieve besluit en hoe u eventueel beroep kunt instellen.

Wilt u meer weten?

Voor meer informatie over de procedure van het winningsplan verwijzen wij u door naar de projectpagina www.mijnbouwvergunningen.nl/middellie. Indien u nog overige vragen heeft kunt u op werkdagen tussen 09:00 uur en 12:00 uur contact opnemen met Martijn Claasen (tel. 070-379 61 32 / e-mail m.claasen@minezk.nl)

AANGETEKEND

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Stichting Behoud Waterland
Overlekergrouw 3
1151 CX Broek in Waterland

Broek in Waterland, 21 juni 2023

Betr: Zienswijze tegen ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Middelie

Wij, de Stichting Behoud Waterland, hebben kennisgenomen van bovengenoemd ontwerp en hebben ten aanzien daarvan de volgende opmerkingen.

De Stichting Behoud Waterland heeft o.a. ten doel 'het behoud en herstel van de functies van het natuurlijk milieu en het landelijk karakter van Waterland alsmede het bevorderen van een zo gunstig mogelijk leefklimaat'. We komen dus op voor de groene kwaliteiten en de leefomgeving. We verwijzen verder naar onze website www.stichtingbehoudwaterland.nl. Zeevang en de Beemster maken deel uit van ons werkgebied.

Het ontwerp voorziet in de verhoging van de gaswinning en de verlenging van de duur daarvan. Deze gaswinning gaat ten koste van het natuurlijk milieu en het cultuurlandschap. Risicoanalyses, technieken en monitorsystemen mogen theoretisch de kans op schade tot iets onbeduidends maken, maar de kans op (aanzienlijke) schade bestaat. Verder gaan dat soort analyses er meestal vanuit dat er geen fouten worden gemaakt, iets wat nimmer valt te garanderen. Niet ingrijpen is altijd beter. Bovendien is de verhoging van de gaswinning en verlenging van de duur daarvan in strijd met het rijksbeleid voor de afbouw van gaswinning uit kleine gasvelden, zoals aangekondigd in de brief van de minister van EZK aan de Tweede Kamer van 30 mei 2018, kenmerk DGETM-EO/18031167.

Ook in voornoemde brief van de minister wordt onderkend dat gaswinning altijd risico's meebrengt. Mensen zijn daarover terecht bezorgd. Vertrouwen in een goede schadeafhandeling is er niet, mede gezien de ervaring daarmee opgedaan in Groningen. Import van gas in Nederland is mogelijk duurder. Maar dat is volgens ons geen rechtvaardiging voor de verhoging van de productie en ondersteunt de energietransitie niet.

Wij verzoeken u dan ook de aanvraag van NAM af te wijzen.

Met vriendelijke groet,
Stichting Behoud Waterland

Volendam 20-6-2023

Aan het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Gaswinning Middelie,

De gas winning bij Middelie houd mij flink bezig. Op 5 juni 2018 was er een waarneembare beving te voelen in het plaatsje Warder tussen Edam/Volendam en Hoorn.

Nu het gas veld langer open blijft (tot 2035) voorzie ik dat er een 2^e Groningen aan komt. Meer aardbevingen met alle gevolgen van dien.

Waar kan je heen met schade? Wordt net als in Groningen alles gedaan om geen of moeilijk schade te melden? Er is geen tot slecht onderzoek gedaan en dat vind ik net als vele andere inwoners van de gemeente Edam Volendam een beangstigde en slechte zaak. Hoe gaat de overheid met schade om? Maar vooral in welk tijd bestek gaat de overheid bij schade handelen? Hoe gaat de overheid handelen? Hoe wordt de WOZ van de woningen in de toekomst bepaald? Kortom heel veel terechte en beangstigde vragen waar tot op heden geen antwoord op komt.

De 2^e kamer is slecht tot amper geïnformeerd en de gemeenteraad weet al helemaal niets of zij doen of ze niet weten.

Ik maak me zorgen en hoop via deze weg de overheid tot een ander inzicht te laten komen en nog eens goed na te denken over de gaswinning in Middelie.

Stop de gas winning!

Met vriendelijke groet

A black rectangular redaction box covering the signature of the sender.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt Winningsplan Middelie

Postbus 111

9200 AC Drachten

21-6-2023

Geachte heer/ mevrouw,

In navolging op het ontwerp-instemmingsbesluit dienen wij vanuit de Dorpsraad Grootshermer, namens alle inwoners in de het dorp Grootshermer de navolgende zienswijze in.

Ten eerste moet ons van het hart dat in het dorp met grote schrik is gereageerd op de intensivering van de gaswinning in het Eilandspoldergebied. Omdat in Groningen de gaswinning wordt gestaakt, door de enorme problemen die door de gaswinning zijn ontstaan, wordt er op een andere plek geïntensiveerd. En intensivering in de hoeveelheid gas die zal worden gewonnen en de snelheid waarmee dit zal gaan gebeuren. Wij begrijpen dat ondanks de intensivering er sprake is van een relatief kleinere hoeveelheid vergeleken met de winning in Groningen. Maar ook maar een klein beetje van de problemen waar Groningen mee te maken heeft is iets waar wij in ons dorp niet op zitten te wachten.

De Eilandspolder, waar ons dorp in gelegen is, betreft een hoogwaardig Natura 2000 gebied. Waarbij de belangrijkste twee bedreigingen voor het gebied zijn stikstof en bodemdaling. En het is juist het tweede element waar met de gaswinning een extra impuls aan wordt gegeven. Bij een zo kwetsbaar gebied, wat van groot belang is voor de weidevogelpopulatie, wordt in het winningsplan erg makkelijk omgegaan met de negatieve consequenties van de gaswinning. Er vind bijvoorbeeld geen vorm van natuurcompensatie plaats, in de Adviesronde zijn de belangrijkste eigenaren in het gebied (Staatsbosbeheer en landschap Noord Holland) alsmede de natuurorganisaties die in het gebied actief zijn niet betrokken en wordt feitelijk alleen geconstateerd dat de winning extra bodemdaling zal veroorzaken.

Er is aangegeven dat de bodemdaling wordt gemonitord. Verder wordt in de toelichting uitgegaan van een bodemdaling van 1 centimeter in het oostelijke deel van de Eilandspolder. Terwijl in uw zelfde winningsplan afbeeldingen worden getoond waarbij de maximale bodemdaling voor een groot deel van het gebied juist meer dan 2 centimeter bedraagt (totaal tot 2050). Juist in zo een kwetsbaar gebied is 2 centimeter veel ook omdat de daling niet over het gehele gebied plaatsvindt en het waterpeil zich wel in het gehele gebied op één niveau bevindt. Te makkelijk wordt verklaard dat dit gunstig is mits het Hoogheemraadschap de huidige peilen handhaaft. Te verwachten is alleen dat dit niet gebeurt en bij verlaging van het peil zal in plaats van vernatting juist verdere verdroging plaatsvinden in delen van de Eilandspolder.

Verder wordt er naar ons inziens veel te eenvoudig nagedacht over de risico's van bevingen. Wij denken dat Groningen heeft geleerd dat de bevingen zich pas in ergste vormen voordoen als de winning al langere tijd gaande is. Alleen te wijzen naar de grootste bevingen die tot nu toe hebben plaatsgevonden (2,5 en 2,7 op de schaal van richter) lijkt ons volstrekt onjuist. Je mag juist verwachten dat de bevingen met versnelde winning en extra bodemdaling zwaarder zullen worden. Zeker gezien de ondergrond en de aanwezige breuklijnen. Ook hier geldt weer dat een beperkte toelichting wordt gegeven en vervolgens wordt aangegeven dat er gemonitord zal worden. En wat nu

als er grote schade ontstaat, wordt de winning dan stopgezet of gaan we dan een traject in dat net zo verloopt als in Groningen is gebeurd? In het seismisch risicobeheersplan wordt aangegeven dat de winning (tijdelijk) wordt stopgezet zodra een beving zich voordoet die zwaarder is dan 3,0, waar we overigens met de 2,7 al niet ver vanaf zitten. Wij willen verder meegeven dat een groot deel van de bebouwing in Grootshermer meer dan 100 jaar oud is en ook vaak alleen op staal is gefundeerd. De schadeafhandeling die momenteel in Groningen plaats vindt geeft ons absoluut geen vertrouwen in de toekomst.

Wij kunnen alleen concluderen dat wij het winningsplan onvoldoende vinden, er is geen goede onderbouwing of er wordt erg makkelijk over consequenties nagedacht. En de consequenties van de winning zijn nadien nooit meer terug te draaien, verlies van de natuur of natuurwaarden in het Natura 2000 zijn wat dat betreft in deze vorm voor eeuwig. Het is daarom dat wij vanuit de dorpsraad namens de bewoners in het dorp duidelijk tegen intensivering van de gaswinning zijn en eigenlijk vinden dat naar analogie van Groningen ook de gaswinning in veld Middellie moet worden stopgezet.

In afwachting van uw reactie,

Namens de Dorpsraad Grootshermer,

21 juni 2023
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt Winningsplan Middellie
 Postbus 111
 9200 AC Drachten

Onderwerp: Zienswijze Winningsplan/ontwerp-Instemmingsbesluit Middellie

Geacht Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,
 Met deze zienswijze maak ik bezwaar tegen het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Middellie van de Staatssecretaris van Economische zaken en Klimaat en tegen het Winningsplan, gepubliceerd op 11 mei 2023.

Onderstaand treft u de (Inhoudelijke) argumenten aan waarop dit bezwaar is gebaseerd.

A. Kans op een aardbeving

Het verbaast ons dat de (percentuele) kans op een aardbeving in het Winningsplan Middellie 2023 niet is vermeld. Het winningsplan Middellie 2014 geeft dit wel aan. Namelijk een kans op een aardbeving is 42% met een marge van 8%. Waarom wordt in het voorliggende winningsplan niet aangegeven hoe groot de kans op een aardbeving is. In het betreffende gebied zijn in 1989 en in 2018 aardbevingen geweest. Wij zijn van mening dat de kans op aardbevingen groter wordt in verband met al aanwezige breuklijnen, het opvoeren van de gasproductie en het verlengen van de winningstermijn tot 2039.

Vraag 1: In het Winningsplan 2023 aangeven wat de percentuele kans op een aardbeving is inclusief de marge. Hierbij rekening houden met het opvoeren van de productie en het verlengen van de winningstermijn tot 2039.

In de Seismische Risico Analyse (bijlage B) van het winningsplan (blz. 67) wordt de risicocategorie bepaald voor het Middellie-veld. Hierin wordt uitgegaan van de maximale drukdaling volgens het hoog productiescenario. Het resultaat is een indeling in risicocategorie 11, inclusief een uitgebreide monitoring en een managementplan. Hoe en wanneer de NAM deze uitgebreide monitoring gaat realiseren is niet beschreven, ook ontbreekt het managementplan.

Vraag 2: In het winningsplan 2023 opnemen hoe, wanneer en welke uitgebreide monitoring wordt gerealiseerd.

Vraag 3: In het winningsplan 2023 alsnog een managementplan opnemen, voordat instemming wordt gegeven voor het winningsplan Middellie 2023.

B. Risicofactoren en schade

Het betreffende gebied kenmerkt zich door een slappe (veen) ondergrond en breuklijnen onder het veld. Wij zijn van mening dat bij een aardbeving er een verhoogd risico is op meer schade aan gebouwen op deze slappe bodem dan wanneer gebouwen op een stevigere ondergrond staan.

Onder het Middellieveld bevinden zich diverse breuklijnen (figuur 5.2 Winningsplan Middellie 2023) waardoor ook meer schade kan optreden bij een aardbeving.

Beide factoren kunnen resulteren in -diepe en ongelijkmatige- schade aan kwetsbare gebouwen of waterstaatkundige objecten, die niet altijd zichtbaar zijn. Deze risicofactoren worden onvoldoende inzichtelijk gemaakt in het voorliggende winningsplan.

Vraag 4: Graag inzichtelijk maken wat het effect is van de slappe (veen) ondergrond en het aantal breuklijnen in relatie tot meer schade in het gebied.

Na de aardbeving in 2018 (episch centrum Warder) en de onrust die deze onder de

bewoners met zich meebracht is het verzoek gedaan om tiltmeters te plaatsen. Tiltmeters monitoren zowel de horizontale als verticale kantelbeweging van een object en leggen naast deze trillingen ook andere, mogelijke schade brengende bewegingen in de bodem en constructies vast. Hierdoor wordt schade en oorzaak direct aan elkaar gekoppeld. Ook worden door tiltmeters het exacte tijdstip, het ontstaan van een scheur tijdens een aardbeving en de mogelijke schade, nauwkeurig vastgesteld. Dit helpt enorm bij het vaststellen van bewijs van schade door bodembeweging. De huidige wijze van meten legt alleen trillingen vast waarmee op basis van rekenmodellen kan worden gekeken of er schade aan woningen mogelijk is. Deze meetmethode met versnellingsmeters geeft een veel beperkter en onvollediger beeld dan de tiltmeter. Wij vragen een meetnet met dezelfde kwaliteit als in Groningen.

Aangezien het vertrouwen in de overheid ernstig is aangetast en het wantrouwen groot (zoals ook beschreven in het rapport van de Nationale Ombudsman "Verscheurd vertrouwen" is het plaatsen van tiltmeters een belangrijke tegemoetkoming aan de burger. Vraag 5: Ga over tot het plaatsen van tiltmeters om de relatie tussen oorzaak en exacte schade goed te kunnen monitoren. Intensiveer het aantal versnellingsmeters van 35 per 35km² (huidige situatie) naar 80 (gelijk aan Groningen).

C. Bodemdaling

Het is ons volstrekt onduidelijk wat nu de geschatte bodemdaling is tot 2039. Er worden steeds andere cijfers gebruikt tussen de winningsplannen 2005, 2014 en 2023. Schattingen van minder dan 2 cm tot 8 cm worden gedaan. Onzekerheidspercentages van 20 tot 25% of helemaal geen afwijkingspercentage worden genoemd. Dit leidt alleen maar tot meer verwarring en een onduidelijk beeld van de bodemdaling.

Vraag 6: Geef in het winningsplan 2023 duidelijk inzicht van de bodemdaling in centimeters vanaf 1975 tot 2024 en de periode van 2024 tot 2039, inclusief een afwijkingspercentage. Ga hierbij uit van een hoog productiescenario.

Het meetplan Noord-Holland wordt jaarlijks ter instemming gestuurd aan SodM (Staatstoezicht op de Mijnen) met een analyse van de meetgegevens. Inwoners, bedrijven en belanghebbenden hebben geen inzicht in het meetplan en de analyse. Het is essentieel dat deze gegevens openbaar en publieksvriendelijk zijn.

Vraag 7: De monitoring van de bodemdaling volgens het meetplan Noord-Holland en de analyse van meetgegevens jaarlijks publieksvriendelijk weergegeven op de website van de NAM, zodat belanghebbenden hiervan kennis kunnen nemen.

D. Aantonen van schade door een o-meting

Om de juiste schade in het gebied van de objecten te kunnen aantonen is naar onze mening een 0-meting essentieel.

Vraag 8: Als voorschrift bij het Winningsplan Middelie 2023 een verplichting opnemen om a-metingen van de gebouwen/objecten in het invloed gebied van het Middelie-veld uit te voeren, zodat een betrouwbaar beeld kan worden gegeven van de schade door een aardbeving. De bewijslast bij schade ligt bij de NAM.

E. Nut en Noodzaak

Een belangrijke vraag die gesteld moet worden is die van nut en noodzaak. Waarom moet de gaswinning tot 2023 worden verhoogd en verlengd? Dat Nederland nog niet aardgas-vrij is snappen wij. Maar een verlenging van een periode naar 2039 komt ons wel erg vreemd over in een tijd dat wij steeds meer gebruik maken duurzame energie en steeds minder van fossiele brandstof. Dat de productiemethodes heden ten dage sterk zijn verbeterd is naar onze mening geen relevant argument. De verhoging van de productie en de verlenging tot 2039 verdient dan ook een veel betere onderbouwing.

De minister heeft in 2018 in een Kamerbrief uitgesproken de gasproductie in de kleine velden gestaag af te bouwen.

nik kies voor de kleine velden voor een gestage afbouw, waarbij gas wordt gewonnen zolang en in zoverre gas nog nodig is, en alleen waar dit veilig kan"~ "Met de afbouw van de vraag naar gas als gevolg van de energietransitie, is ook de winning uit kleine velden in de afbouwfase beland"~

Onduidelijk is waarom deze eerder gedane toezegging nu wordt overruled. Er wordt immers instemming gevraagd voor een hogere gasproductie en een langere gaswinningstermijn.

Vraag 9: Nut en noodzaak van dit winningsplan Middelie aan te tonen, ook in relatie tot de maatschappelijke onrust, de nog onbekende gevolgen voor natuur en milieu/natuur- en milieu aspecten, de toegenomen risico's met mogelijk grotere schade én het eerder genomen besluit om de gaswinning in de kleine velden vanaf 2018 af te bouwen.

Zoals u in onze zienswijze kunt lezen, zijn onze zorgen groot en zijn de inwoners en betrokkenen bezorgd. Wij verwachten van u dat u zich houdt aan eerder gedane toezeggingen. Wij vragen u de besluitvorming op te schorten en eerst antwoord geeft op de in deze zienswijze gestelde vragen. Voorts zijn wij van mening dat de communicatie en informatievoorziening sterk kan worden verbeterd.

Hoogachtend,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
inspraakpunt Winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Betreft: Gaswinning Middelie

Noordbeemster, 11 juni 2023

Geachte verantwoordelijkheidsbekleders van de NAM e.a.,

Doormiddel van deze brief willen wij bezwaar maken tegen het voornemen om in het gasveld Middelie de productie te verlengen en de productie door middel van extra gasputten te verhogen.

Wij menen en constateren reeds schade te ondervinden aan ons pand te [REDACTED] betreffende een boerderij onder monumentale zorg. Ook de proefboringen in de jaren 70 hebben geen goed gedaan, waarbij thans ons hele perceel voor is gebruikt.

Wij maken ons zeer ongerust over de verdere voortgang van de gaswinning Middelie en de onverschillige opstelling van de NAM. Het gehele voortraject welke reeds heeft plaatsgevonden is schreinerend en kenmerkend hoe serieus burgers en bewoners worden genomen in deze. Om maar te noemen dat folders ten behoeve van informatie voorziening omtrent Gaswinning Middelie zeer beperkt zijn verspreid, en voor bewoners recht boven het gasveld veelal niet zijn afgegeven, een informatie avond welke thans voor 4 verschillende gemeenten op een enkele avond wordt georganiseerd in een veel te kleine ontvangstruimte, beperkte aanloop en parkeermogelijkheden en een zeer rumoerige setting lijken de indruk te wekken dat men opzettelijk de informatievoorziening wenst te bemoeilijken. Wij kunnen ons niet van de indruk onttrekken dat de economische belangen ten behoeve van gaswinning veelal zwaarder wegen dan het gemoed en veiligheid van inwoners.

Verdere gaswinning in het gasveld Middelie leidt onherroepelijk tot extra bodemdaling, waarbij het beperkte aantal bevingen wat tot op heden is gemeten geen graadmeter naar de toekomst toe. Toekomstige schade hiermee niet is uit te sluiten en naar ons idee zelfs onvermijdelijk bij een dergelijke bodemverstoring. Het voorbeeld van afhandeling Gasveld Groningen is daarbij zeer verontrustend.

De Beemster is een werelderfgoed waar wij trots op zijn en waarbij eventuele vervolgschade van gaswinning onomkeerbaar is.

Mochten wij verder niets horen, hebben wij het voornemen contact op te nemen met het Unesco.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt winningsplan Middelie

Postbus 111

9200 AC Drachten.

Zuidoostbeemster, 18 juni 2023

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met deze brief wil ik mijn bezwaar kenbaar maken tegen het winningsplan Middelie, dat zich uitstrekt onder de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard.

Er zijn zowel risico's op korte termijn als op lange termijn verbonden aan de gaswinning. Kleine aardbevingen hebben de afgelopen jaren al laten zien welke gevolgen dit kan hebben voor het landschap en de infrastructuur boven en naast het winningsgebied. Deze schokken nemen gemiddeld toe naarmate de tegendruk verder afneemt, waardoor steeds meer energie vrijkomt. Dit baart mij en veel andere bewoners grote zorgen. Ik vraag me af wie profiteert van de winsten en wie uiteindelijk opdraait voor de kosten.

Daarnaast is het gebied gekenmerkt door breuken, waardoor het ongeschikt is voor het verlenen van deze concessie en het winnen van meer gas met een grotere capaciteit. Naarmate de gaswinning toeneemt, zal de druk in het veld dalen, wat leidt tot een verhoogd risico op aardbevingen en gevaarlijke trillingen. Aangezien dit geen breukvrij gebied is, is de kans op dergelijke gebeurtenissen aanzienlijk groter, en daarom moet het voorzorgprincipe worden toegepast. Ik ben van mening dat de concessie niet verder moet worden uitgebreid en dat deze in 2029 moet stoppen, zoals eerder is overeengekomen.

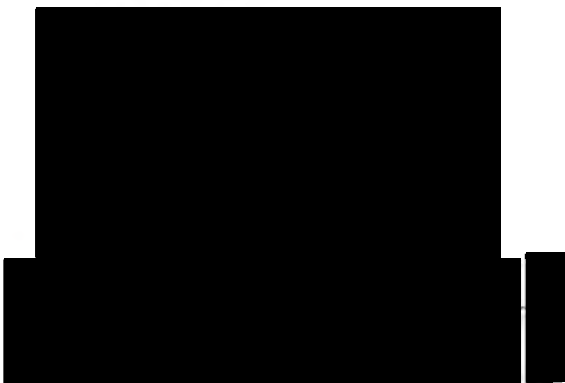
Bovendien constateer ik dat er geen maatschappelijke kosten-batenanalyse is toegepast in uw winningsplan. U vertrouwt op andere sturende en corrigerende principes, waarbij Staattoezicht op de Mijnen een rol speelt. Met de kennis die we nu hebben, acht ik het niet voldoende om een zeer ongewenste bodemtechnisch complexe situatie te creëren die decennia en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij in het niet valt. Ik heb het gevoel dat er geen afweging is gemaakt tussen de maatschappelijke kosten en baten.

Verder is het onduidelijk wie de bewijslast moet dragen bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een schadefonds moeten zijn waaruit de komende decennia de kosten voor schade kunnen worden vergoed. Het ontbreken van dit fonds in uw plan draagt niet bij aan de betrouwbaarheid en voorziening van de gevolgen van uw planvoorbereiding.

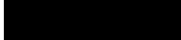
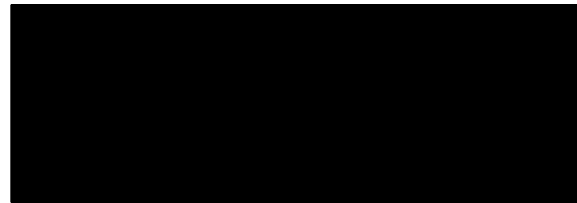
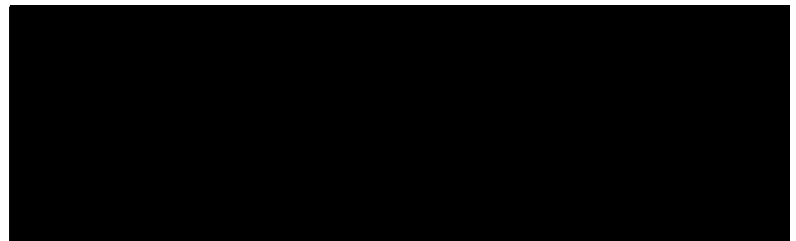
Neem daarbij de ervaringen vanuit Groningen en Drenthe met de afhandeling van schade dan moet dit vooraf goed geregeld zijn. Of nog beter moet je de concessie gewoon niet aangaan wetende wat dit kan betekenen voor een gebied als schade ontstaat.

Ik acht het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerp-instemmingsbesluit. Indien dit winningsplan toch wordt voortgezet, acht ik mijn belangen geschaad en zal ik eventuele schade die hiervan het gevolg is indienen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoogachtend,

A large black rectangular redaction box covering the signature area on the left side of the document.

Handtekening:

A small black rectangular redaction box covering the name of the signatory.A black rectangular redaction box covering a block of text on the right side of the document.A large black rectangular redaction box covering a significant portion of the right side of the document.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Westbeemster 20-06-2023

Inspraakpunt winningsplan Middelie

Postbus 111

9200 AC Drachten.

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met deze brief willen wij ons bezwaar kenbaar maken tegen het winningsplan Middelie, dat zich uitstrekt onder de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard.

Wij zijn [REDACTED], wonen aan de [REDACTED] en wonen boven op de gasbel. Wij hebben een Veehouderij met loopstal en schuur. Onder de loopstal bevindt zich de mestkelder. Sinds de jaren 60, in de vorige eeuw, is onze familie met veel plezier in de Beemster komen wonen. Onder de boerderij, de loopstal met mestkelder en de schuur is niet geheid, wat bij de bouw in 1871 en later heel gewoon was op kleigrond.

Met bovenstaand in gedachten is het in 2023 niet meer uit te leggen dat met alle ellende in de provincie Groningen, en de naïeve opstelling van de leiders in ons land, wij u kunnen verzekeren dat het vertrouwen volledig weg is. De uitleg dat de bodemdaling van tot nu max. 4 centimeter in de periode tot 2035 naar gemiddeld 8 cm is opgeschaald doet bij het overgrote deel van de bewoners het ergste vrezen en het draagvlak is tot ver onder 0 gedaald.

Het is voor ons en vele anderen moeilijk te begrijpen waarom het Rijk nu deze stap neemt. Het is niet-uitlegbaar en nog erger geworden door de **gebrekkige** inloopbijeenkomst in Noordbeemster georganiseerd door de NAM op dinsdag 23 mei 2023. Het vertrouwen is mede daardoor nog verder gedaald.

Er zijn zowel risico's op korte termijn als op lange termijn verbonden aan de gaswinning. Kleine aardschokken hebben de afgelopen jaren al laten zien welke gevolgen dit kan hebben voor het landschap en de infrastructuur boven en naast het winningsgebied. Deze schokken nemen gemiddeld toe naarmate de tegendruk verder afneemt, waardoor steeds meer energie vrijkomt. Dit baart ons en veel andere bewoners grote zorgen. Wij vragen ons af wie er uiteindelijk profiteert van de winsten en wie voor de kosten opdraait.

Daarnaast is het gebied gekenmerkt door diep liggende breuken, waardoor het ongeschikt is voor het verlenen van deze concessie en het winnen van meer gas met een grotere capaciteit. Naarmate de gaswinning toeneemt, zal de druk in het veld dalen, wat leidt tot een verhoogd risico op aardbevingen en gevaarlijke trillingen. Aangezien dit geen breukvrij gebied is, is de kans op dergelijke gebeurtenissen aanzienlijk groter, en daarom moet het voorzorgprincipe worden toegepast.

Wij, en met mij het overgrote deel van de bewoners in het gebied zijn van mening dat de concessie niet verder moet worden uitgebreid.

Bovendien constateeren wij dat er geen maatschappelijke kosten-batenanalyse is toegepast in uw winningsplan. U vertrouwt op andere sturende en corrigerende principes, waarbij Staattoezicht op de Mijnen een rol speelt. Met de kennis die we nu hebben, achten wij het niet voldoende om een zeer ongewenste bodemtechnisch complexe situatie te creëren die decennia en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij in het niet valt. Wij hebben het gevoel dat er geen afweging is gemaakt tussen de maatschappelijke kosten en baten.

Verder is het onduidelijk wie de bewijslast moet dragen bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een schadefonds moeten zijn waaruit de komende decennia de kosten voor schade kunnen worden vergoed. Het ontbreken van dit fonds in uw plan draagt niet bij aan de betrouwbaarheid en voorziening van de gevolgen van uw planvoorbereiding. Dit blijkt mede onderbouwd door op verzoeken tot 0 metingen deze werden en nu opnieuw worden "weggewoven" als niet relevant. Intussen zitten wij, eigenaren van met name niet onderheide gebouwen in totale onzekerheid bij schade.

Wij, en met mij velen, achten het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerp-instemmingsbesluit. Indien dit winningsplan toch wordt voortgezet, achten wij, en met mij vele anderen onze belangen geschaad en zullen met mij vele anderen eventuele schade die hiervan het gevolg zijn indienen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoogachtend,

Naam: [REDACTED]

[REDACTED]

A.H.M. Oud-Koppes

[REDACTED]

Adres: [REDACTED]

Gaarne ontvangstbevestiging van dit schrijven.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middellie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Oosthuizen, 20 juni 2023

Betreft: zienswijze [REDACTED] ten aanzien van het Winningsplan Middellie

Geachte Dames, Heren,

Langs deze weg doen wij u onze zienswijze ten aanzien van het Winningsplan Middellie toekomen. Het ontwerp besluit (Middellie geredigeerd.pdf, gedateerd 11 mei 2023) gelezen hebbende, voelen wij ons genoodzaakt in deze onze zorgen te delen.

Het ontwerp besluit gaat onzes inziens te gemakkelijk voorbij aan de risico's voor in- en omwonenden van het wingebed. De afgelopen jaren zien we zowel bij ons als bij gemeente genoten scheuren in pleisterwerk en muren ontstaan en zijn deuren lang niet altijd even goed meer te openen. Er is dus al sprake van verzakkingen, waarbij natuurlijk niet is aangetoond dat dit door de huidige mate van gaswinning is veroorzaakt. Echter, meer winnen in kortere tijd zal de situatie hier in ieder geval niet beter maken. De maatschappelijke onrust die daarover ontstaat/is ontstaan wordt wel benoemt in het Winningsplan, maar achteloos ter zijde geschoven; gaswinning gaat boven bewoners. Terwijl artikel 13 sub d van de Mijnbouw wet hier een prima handvat biedt om met beperkingen in de vergunning te komen, wordt de vergunning in dit Wijzigingsplan om onbegrijpelijke redenen juist uitgebreid.

Nut en noodzaak van de gaswinning lijkt bovendien achterhaald, nu Europa en Nederland zo drukdoende zijn met de energietransitie; meer gas winnen is een signaal dat slecht valt uit te leggen naar milieu en toekomstige generaties. Ook dit argument wordt zonder veel weerwoord ter zijde geschoven.

Tot slot van deze zienswijze, in het Winningsplan wordt ook stilgestaan bij de verplichtingen van de NAM (en in de keten, haar al even "betrouwbare" – buitenlandse - aandeelhouders, SHELL Plc en Exxon Mobil Corp.) ex BW 6:177; het herstellen van aangerichte schade. Wij hebben allen in het nieuws kunnen zien en lezen wat voor de NAM en haar aandeelhouders het grootste belang is in de kwijting van deze verplichting: zo min mogelijk vergoeden, en dat zo laat mogelijk, gecombineerd met zoveel mogelijk bureaucratische rompslomp. Deze houding van de NAM en haar aandeelhouders lijkt dan ook een prima aangrijpingspunt voor het toepassen van artikel 9 lid 1 sub c:

"9. Onverminderd de artikelen 7 en 8 kan een vergunning slechts geheel of gedeeltelijk worden geweigerd:

- (a) (...);
- (b) (...);

(c) op grond van het gebrek aan efficiëntie en verantwoordelijkheidszin, daaronder mede verstaan maatschappelijke verantwoordelijkheidszin, waarvan de aanvrager blijkt heeft gegeven bij activiteiten als bedoeld in de artikelen 6, eerste lid, en 25, eerste lid, onder een eerdere vergunning, (...)"

Het zal u dan ook niet verbazen dat wij tegen uitbreiding van de vergunning zijn en tegen dit Wijzigingsplan. Wij zien bovendien in de Mijnbouw wet voldoende aanknopingspunten voor de vergunningverlener om de NAM hier geen uitbreiding te geven Wij geven de staatssecretaris en de SodM dan ook in overweging de gasboringen in Middenbeemster niet te intensiveren, maar juist te laten staken.

Hoogachtend

AANTEKENEN

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Middellie
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

Middellie, 20 juni 2023

Betreft: Zienswijze winningsplan / ontwerp-instemmingsbesluit Middellie

Geacht Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,

Hierbij willen wij, [REDACTED],
wonende te [REDACTED] aan het adres [REDACTED], onze zienswijze kenbaar
maken tegen het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Middellie van de Staatssecretaris
van Economische Zaken en Klimaat en tegen het Winningsplan, gepubliceerd op 11 mei
2023.

Onderstaand treft u de (inhoudelijke) argumenten die de zienswijze nader ondersteunen /
onderbouwen.

A. Kans op een aardbeving

Het verbaast ons dat de (percentuele) kans op een aardbeving in het Winningsplan Middellie
2023 niet is vermeld. Het Winningsplan Middellie 2014 geeft dit wel aan. Namelijk een kans
op een aardbeving is 42% met een marge van 8%. Waarom wordt dit in het voorliggende
winningsplan niet aangegeven hoe groot de kans op een aardbeving is? In het betreffende
gebied zijn in 1989 en in 2018 aardbevingen geweest. Wij zijn van mening dat de kans op
aardbevingen groter wordt in verband met de al aanwezige breuklijnen, het opvoeren van de
gasproductie en het verlengen van de winningstermijn tot 2039.

Vraag / verzoek 1: In het Winningsplan 2023 aangeven wat de percentuele kans op een
aardbeving is inclusief de marge. Hierbij rekening houden met het opvoeren van de productie
en het verlengen van de winningstermijn tot 2039.

In de Seismische Risico Analyse (bijlage B) van het Winningsplan (blz. 67) wordt de risicocategorie bepaald voor het Middellie-veld. Hierin wordt uitgegaan van de maximale drukdaling volgens het hoog productiescenario.

Het resultaat is een indeling in risicocategorie II, inclusief een uitgebreide monitoring en een managementplan.

Hoe en wanneer de NAM deze uitgebreide monitoring gaat realiseren is niet beschreven, ook ontbreekt het managementplan.

Vraag / verzoek 2: In het Winningsplan 2023 opnemen hoe, wanneer en welke uitgebreide monitoring wordt gerealiseerd.

Vraag / verzoek 3: In het Winningsplan 2023 alsnog een managementplan opnemen, voordat instemming wordt gegeven voor het winningsplan Middellie 2023.

B. Risicofactoren en schade

Het betreffende gebied kenmerkt zich door een slappe (veen) ondergrond en breuklijnen onder het veld. Wij zijn van mening dat bij een aardbeving er een verhoogd risico is op meer schade aan gebouwen op deze slappen bodem dan wanneer gebouwen op een stevigere ondergrond staan.

Onder het Middellieveld bevinden zich diverse breuklijnen (figuur 5.2 Winningsplan Middellie 2023) waardoor ook meer schade kan optreden bij een aardbeving.

Beide factoren kunnen resulteren in – diepe en ongelijkmatige – schade aan kwetsbare gebouwen of waterstaatkundige objecten, die niet altijd zichtbaar zijn. Deze risicofactoren worden onvoldoende inzichtelijk gemaakt in het voorliggende winningsplan.

Vraag / verzoek 4: Graag inzichtelijk maken wat het effect is van de slappe (veen) ondergrond en het aantal breuklijnen in relatie tot meer schade in het gebied.

Na een aardbeving in 2018 (episch centrum Warder) en de onrust die deze onder de bewoners met zich meebracht, is het verzoek gedaan om tiltmeters te plaatsen. Tiltmeters monitoren zowel de horizontale als de verticale kantelbeweging van een object en leggen naast deze trillingen ook andere, mogelijks schade brengende bewegingen in de bodem en constructie vast.

Hierdoor wordt de schade en oorzaak direct aan elkaar gekoppeld. Ook worden door tiltmeters het exacte tijdstip, het ontstaan van een scheur tijdens een aardbeving en de mogelijke schade, nauwkeurig vastgesteld. Dit helpt enorm bij het vaststellen van bewijs van schade door bodembeweging. De huidige wijze van meten legt alleen trillingen vast waarmee op basis van rekenmodellen kan worden gekeken of er schade aan woningen mogelijk is. Deze meetmethode met versnellingsmeters geeft een veel beperkter en onvollediger beeld dan de tiltmeter. Wij vragen een meetnet met dezelfde kwaliteit als in Groningen.

Aangezien het vertrouwen in de overheid ernstig is aangetast en het wantrouwen groot (zoals ook beschreven in het rapport van de Nationale Ombudsman “Verscheurd vertrouwen”, is het plaatsen van tiltmeters een belangrijke tegemoetkoming aan de burger.

Vraag / verzoek 5: Ga over tot het plaatsen van tiltmeters om de relatie tussen oorzaak en exacte schade goed te kunnen monitoren. Intensiveer het aantal versnellingsmeters van 35 per 35 km² (huidige situatie) naar 80 (gelijk aan Groningen).

C. Bodemdaling

Het is ons volstrekt onduidelijk wat nu de geschatte bodemdaling is tot 2039. Er worden steeds andere cijfers gebruikt tussen de winningsplannen 2005, 2014 en 2023. Schattingen van minder dan 2 tot 8 cm worden gedaan. Onzekerheidspercentages van 20 tot 25% of helemaal geen afwijkingpercentages worden genoemd. Dit leidt alleen maar tot meer verwarring en een onduidelijk beeld van de bodemdaling.

Vraag / verzoek 6: Geef in het winningsplan 2023 duidelijk inzicht van de bodemdaling in centimeters vanaf 1975 tot 2024 en de periode van 2024 tot 2039, inclusief een afwijkingpercentage. Ga hierbij uit van een hoog productiescenario.

Het meetplan Noord-Holland wordt jaarlijks ter instemming gestuurd aan SodM (Staatstoezicht op de Mijnen) met een analyse van de meetgegevens. Inwoners, bedrijven en belanghebbenden hebben geen inzicht in het meetplan en de analyse. Het is essentieel dat deze gegevens openbaar en publieksvriendelijk zijn.

Vraag / verzoek 7: De monitoring van de bodemdaling volgens het meetplan Noord-Holland en de analyse van meetgegevens jaarlijks publieksvriendelijk weergeven op de website van de NAM, zodat belanghebbenden hiervan kennis kunnen nemen.

D. Aantonen van schade door een 0-meting

Om de juiste schade in het gebied van de objecten te kunnen aantonen, is naar onze mening een 0-meting essentieel.

Vraag / verzoek 8: als voorschrift bij het Winningsplan Middelie 2023 een verplichting opnemen om 0-metingen van de gebouwen / objecten in het invloed gebied van het Middelie-veld uit te voeren, zodat een betrouwbaar beeld kan worden gegeven van de schade door een aardbeving. De bewijslast van schade ligt bij de NAM.

E. Nut en Noodzaak

Een belangrijke vraag die gesteld moet worden is die van nut en noodzaak. Waarom moet de gaswinning tot 2023 worden verhoogd en verlengd? Dat Nederland nog niet aardgas-vrij is, snappen wij. Maar een verlenging van een periode naar 2023 komt ons wel erg vreemd over in een tijd dat wij steeds meer gebruik maken van duurzame energie en steeds minder van fossiele brandstof.

Dat de productiemethodes heden ten dage sterk zijn verbeterd, is naar onze mening geen relevant argument. De verhoging van de productie en de verlenging tot 2039 verdient dan ook een veel betere onderbouwing.

De minister heeft in 2018 in een Kamerbrief uitgesproken de gasproductie in de kleine velden gestaag af te bouwen.

“Ik kies voor de kleine velden voor een gestage afbouw, waarbij gas wordt gewonnen zolang en in zoverre gas nodig is, en alleen waar dit veilig kan”. “Met de afbouw van de vraag naar gas als gevolg van de energietransitie, is ook de winning uit kleine velden in de afbouwfase beland”.

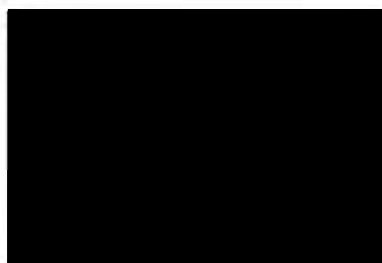
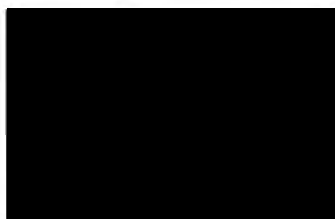
Onduidelijk is waarom deze eerder gedane toezegging nu wordt overruled. Er wordt immers instemming gevraagd voor een hogere gasproductie en een langere gaswinningstermijn.

Vraag / verzoek 9: Nut en noodzaak van dit winningsplan Middelie aan te tonen, ook in relatie tot de maatschappelijke onrust, de nog onbekende gevolgen voor natuur en milieu/natuur- en milieuaspecten, de toegenomen risico's met mogelijk grotere schade én het eerder genomen besluit om de gaswinning in de kleine velden vanaf 2018 af te bouwen.

Zoals u in onze zienswijze kunt lezen, zijn onze zorgen groot en zijn wij als inwoners en betrokkenen bezorgd. Wij verwachten van u dat u zich primair houdt aan eerder gedane toezeggingen. Subsidiar vragen wij u in elk geval om de besluitvorming op te schorten en eerst antwoord te geven op de in deze zienswijze gestelde vragen / verzoeken. Ten slotte zijn wij van mening dat de communicatie en informatievoorziening sterk kan worden verbeterd. De op 23 mei jl. gehouden informatiebijeenkomst in Noordbeemster, georganiseerd door uw Ministerie, heeft helaas de bezorgdheid en onrust onder ons als bewoners en betrokkenen alleen maar doen toenemen.

In het vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en in afwachting van uw bericht, tekenen wij,

Hoogachtend

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt Winningsplan Middellie

Postbus 111

9200 AC Drachten

[REDACTED]
[REDACTED]
Middellie 20 juni 2023

Betreft: Zienswijze Winningsplan/ontwerp-instemmingsbesluit Middellie

Geachte Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,

Met deze zienswijze maak ik namens de [REDACTED] en kinderen wonende te [REDACTED] bezwaar tegen het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Middellie van de Staatssecretaris van Economische zaken en Klimaat en tegen het Winningsplan, gepubliceerd op 11 mei 2023. Onderstaand treft u de (inhoudelijke) argumenten aan waarop dit bezwaar is gebaseerd.

A. Kans op een aardbeving

Het verbaast ons dat de (percentuele) kans op een aardbeving in het Winningsplan Middellie 2023 niet is vermeld. Het winningsplan Middellie 2014 geeft dit wel aan. Namelijk een kans op een aardbeving is 42% met een marge van 8%. Waarom wordt in het voorliggende winningsplan niet aangegeven hoe groot de kans op een aardbeving is. In het betreffende gebied zijn in 1989 en in 2018 aardbevingen geweest. Wij zijn van mening dat de kans op aardbevingen groter wordt in verband met al aanwezige breuklijnen, het opvoeren van de gasproductie en het verlengen van de winningstermijn tot 2039.

Vraag 1: In het Winningsplan 2023 aangeven wat de percentuele kans op een aardbeving is inclusief de marge. Hierbij rekening houden met het opvoeren van de productie en het verlengen van de winningstermijn tot 2039.

In de Seismische Risico Analyse (bijlage B) van het winningsplan (blz. 67) wordt de risicocategorie bepaald voor het Middellie-vetd. Hierin wordt uitgegaan van de maximale drukdaling volgens het hoog productiescenario. Het resultaat is een indeling in risicocategorie II, inclusief een uitgebreide monitoring en een managementplan.

Hoe en wanneer de NAM deze uitgebreide monitoring gaat realiseren is niet beschreven, ook ontbreekt het managementplan.

Vraag 2: In het winningsplan 2023 opnemen hoe, wanneer en welke uitgebreide monitoring wordt gerealiseerd.

Vraag 3: In het winningsplan 2023 alsnog een managementplan opnemen, voordat instemming wordt gegeven voor het winningsplan Middelie 2023.

B. Risicofactoren en schade

Het betreffende gebied kenmerkt zich door een slappe (veen) ondergrond en breuklijnen onder het veld. Wij zijn van mening dat bij een aardbeving er een verhoogd risico is op meer schade aan gebouwen op deze slappe bodem dan wanneer gebouwen op een stevigere ondergrond staan.

Onder het Middelieveld bevinden zich diverse breuklijnen (figuur 5.2 Winningsplan Middelie 2023) waardoor ook meer schade kan optreden bij een aardbeving.

Beide factoren kunnen resulteren in -diepe en ongelijkmatige- schade aan kwetsbare gebouwen of waterstaatkundige objecten, die niet altijd zichtbaar zijn. Deze risicofactoren worden onvoldoende inzichtelijk gemaakt in het voorliggende winningsplan.

Vraag 4: Graag inzichtelijk maken wat het effect is van de slappe (veen) ondergrond en het aantal breuklijnen in relatie tot meer schade in het gebied.

Na de aardbeving in 2018 (episch centrum Warder) en de onrust die deze onder de bewoners met zich meebracht is het verzoek gedaan om tiltmeters te plaatsen. Tiltmeters monitoren zowel de horizontale als verticale kantelbeweging van een object en leggen naast deze trillingen ook andere, mogelijke schade brengende bewegingen in de bodem en constructies vast. Hierdoor wordt schade en oorzaak direct aan elkaar gekoppeld. Ook worden door tiltmeters het exacte tijdstip, het ontstaan van een scheur tijdens een aardbeving en de mogelijke schade, nauwkeurig vastgesteld. Dit helpt enorm bij het vaststellen van bewijs van schade door bodembeweging. De huidige wijze van meten legt alleen trillingen vast waarmee op basis van rekenmodellen kan worden gekeken of er schade aan woningen mogelijk is. Deze meetmethode met versnellingsmeters geeft een veel beperkter en onvollediger beeld dan de tiltmeter. Wij vragen een meetnet met dezelfde kwaliteit als in Groningen.

Aangezien het vertrouwen in de overheid ernstig is aangetast en het wantrouwen groot (zoals ook beschreven in het rapport van de Nationale Ombudsman "Verscheurd vertrouwen" is het plaatsen van tiltmeters een belangrijke tegemoetkoming aan de burger.

Vraag 5: Ga over tot het plaatsen van tiltmeters om de relatie tussen oorzaak en exacte schade goed te kunnen monitoren. Intensiveer het aantal versnellingsmeters van 35 per 35km² (huidige situatie) naar 80 (gelijk aan Groningen).

C. Bodemdaling

Het is ons volstrekt onduidelijk wat nu de geschatte bodemdaling is tot 2039. Er worden steeds andere cijfers gebruikt tussen de winningsplannen 2005, 2014 en 2023. Schattingen van minder dan 2 cm tot 8 cm worden gedaan. Onzekerheidspercentages van 20 tot 25% of helemaal geen afwijkingpercentage worden genoemd. Dit leidt alleen maar tot meer verwarring en een onduidelijk beeld van de bodemdaling.

Vraag 6: Geef in het winningsplan 2023 duidelijk inzicht van de bodemdaling in centimeters vanaf 1975 tot 2024 en de periode van 2024 tot 2039, inclusief een afwijkingpercentage. Ga hierbij uit van een hoog productiescenario.

Het meetplan Noord-Holland wordt jaarlijks ter instemming gestuurd aan SodM

(Staatstoezicht op de Mijnen) met een analyse van de meetgegevens. Inwoners, bedrijven en belanghebbenden hebben geen inzicht in het meetplan en de analyse. Het is essentieel dat deze gegevens openbaar en publieksvriendelijk zijn.

Vraag 7: De monitoring van de bodemdaling volgens het meetplan Noord-Holland en de analyse van meetgegevens jaarlijks publieksvriendelijk weergeven op de website van de NAM, zodat belanghebbenden hiervan kennis kunnen nemen.

D. Aantonen van schade door een 0-meting

Om de juiste schade in het gebied van de objecten te kunnen aantonen is naar onze mening een 0-meting essentieel.

Vraag 8: Als voorschrift bij het Winningsplan Middellie 2023 een verplichting opnemen om 0-metingen van de gebouwen/objecten in het invloed gebied van het Middellie-veld uit te voeren, zodat een betrouwbaar beeld kan worden gegeven van de schade door een aardbeving. De bewijslast bij schade ligt bij de NAM.

E. Nut en Noodzaak

Een belangrijke vraag die gesteld moet worden is die van nut en noodzaak. Waarom moet de gaswinning tot 2023 worden verhoogd en verlengd? Dat Nederland nog niet aardgas-vrij is snappen wij. Maar een verlenging van een periode naar 2039 komt ons wet erg vreemd over in een tijd dat wij steeds meer gebruik maken duurzame energie en steeds minder van fossiele brandstof. Dat de productiemethodes heden ten dage sterk zijn verbeterd is naar onze mening geen relevant argument. De verhoging van de productie en de verlenging tot 2039 verdient dan ook een veel betere onderbouwing.

De minister heeft in 2018 in een Kamerbrief uitgesproken de gasproductie in de kleine velden gestaag af te bouwen.

"Ik kies voor de kleine velden voor een gestage afbouw, waarbij gas wordt gewonnen zolang en in zoverre gas nog nodig is, en alleen waar dit veilig kan". "Met de afbouw van de vraag naar gas als gevolg van de energietransitie, is ook de winning uit kleine velden in de afbouwfase beland".

Onduidelijk is waarom deze eerder gedane toezegging nu wordt overruled. Er wordt immers instemming gevraagd voor een hogere gasproductie en een langere gaswinningstermijn.

Vraag 9: Nut en noodzaak van dit winningsplan Middellie aan te tonen, ook in relatie tot de maatschappelijke onrust, de nog onbekende gevolgen voor natuur en milieu/natuur- en milieuaspecten, de toegenomen risico's met mogelijk grotere schade én het eerder genomen besluit om de gaswinning in de kleine velden vanaf 2018 af te bouwen.

Zoals u in onze zienswijze kunt lezen, zijn onze zorgen groot en zijn de inwoners en betrokkenen in Middellie bezorgd. Wij verwachten van u dat u zich houdt aan eerder gedane toezeggingen. Wij vragen u de besluitvorming op te schorten en eerst antwoord geeft op de in deze zienswijze gestelde vragen. Voorts zijn wij van mening dat de communicatie en informatievoorziening sterk kan worden verbeterd. De op 23 mei 2023 gehouden informatiebijeenkomst in Noordbeemster, georganiseerd door uw Ministerie, heeft helaas de bezorgdheid en onrust onder de bewoners alleen maar doen toenemen.

Graag ontvangen wij van u een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Handtekening:

Naam: [redacted] & kinderen

[redacted]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt winningsplan Middellie
 Postbus 111
 9200 AC DRACHTEN

Onderwerp

Zienswijze op het ontwerpbesluit geactualiseerd winningsplan Middellie

Uw kenmerk

V-15190

Ons kenmerk

Bijlagen

Uw brief van

11 mei 2023

Behandeld door

[REDACTED]

Datum

20 juni 2023

Geachte heer, mevrouw,

Voor de actualisatie van het winningsplan Middellie, ingediend door de NAM, heeft de Staatssecretaris op 11 mei jl. een ontwerp instemmingsbesluit genomen.

Uit het ontwerpbesluit volgt dat de staatssecretaris het met SodM en NAM eens is dat minder dan 6 cm bodemdaling, inclusief onzekerheidsmarge geen significant veiligheidsrisico of schade zal veroorzaken.

Wij vragen u specifiek aandacht te besteden aan het cultuurhistorisch erfgoed in en nabij het gaswinningsgebied. Bodemdaling in een omgeving waar zich rijks-, provinciale en gemeentelijke monumenten en andere cultuurhistorische waardevolle objecten bevinden vormt een risico voor deze bouwwerken. Niet uitgesloten kan worden dat bodemdaling als gevolg van gaswinning een extra risico vormt omdat dit erfgoed in een tijd is gerealiseerd waarin andere bouwkundige en constructieve eisen werden gesteld aan een bouwwerk.

Voor het monitoren van bodemdaling is in het ontwerpbesluit een voorschrift opgenomen voor het aanbieden van een register van bodemdalingmetingen aan provincie, hoogheemraadschap en betreffende gemeenten in Noord-Holland. Dit voorschrift is door de staatssecretaris opgenomen zodat deze overheden op basis daarvan met de NAM de eventueel benodigde beheersmaatregelen kunnen overeenkomen.

Wij verzoeken u hierbij op te nemen dat deze beheersmaatregelen ook worden afgestemd met de staatssecretaris en dat, ingeval van een bodemdaling, de NAM verplicht kan worden tot het treffen van maatregelen.

Communicatie over, de gevolgen van, het gaswinningsplan blijft voor Alkmaar van belang. Het is voor een goede communicatie naar bewoners en gemeente van belang dat de NAM ook in de regio Alkmaar actief is over alle ontwikkelingen rondom gaswinning, bodemdaling, bodemtrilling en schadeafhandeling. In het ontwerpbesluit benoemt de staatssecretaris naar aanleiding van een bodemtrilling

Bezoekadres

Mallegatsplein 10
 1815 AG Alkmaar

postadres

Postbus 53
 1800 BC Alkmaar

bank

NL78BNGH0285000179

website

www.alkmaar.nl

telefoon

14 072

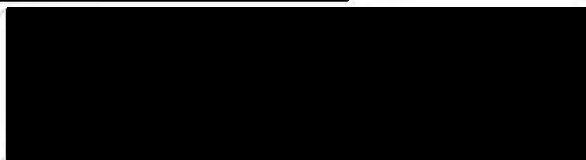
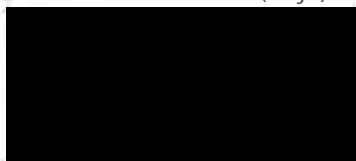
in 2018 dat er afspraken over de informatievoorziening zijn gemaakt in de regio Zaanstreek-Waterland
aar ook de regio Alkmaar moet hierin worden meegenomen.

Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de behandelend medewerker. Hij is bereikbaar
op telefoonnummer [REDACTED] Of stuur een e-mail naar [REDACTED]

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van Alkmaar,

mw. drs. A.M.C.G. (Anja) Schouten, burgemeester

Toelichting op de kaart met monumenten

Groen: Gemeentelijk Monument 1

Oranje: Gemeentelijk Monument

Geel: Provinciaal Monument

Cyaan: Rijksmonument

Totaal monumenten: 18

Waarvan

GM 1	3	
GM		1
PM		1
RM		13 (waarvan 8 molens)

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middellie
Postbus 111
9200 AC Drachten.

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met deze brief wil ik mijn bezwaar kenbaar maken tegen het winningsplan Middellie, dat zich uitstrekt onder de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard.

Ik vind het onbegrijpelijk en on-uitlegbaar dat, terwijl de gemeenten hard werken aan het aardgasvrij maken van hun gebied, u doorgaat met het winnen van aardgas. Purmerend heeft al hele buurten succesvol overgezet op stadsverwarming, in goed overleg met de bewoners en tegen hoge kosten. Het is voor mij en vele anderen moeilijk te begrijpen waarom het Rijk nu deze stap neemt. Het lijkt niet-uitlegbaar. In het kader van klimaatverandering is de tussen transitie naar gas begrijpelijk, maar opschaling is niet voor een tijd voorbij 2030 uit te leggen. De transitie naar een fossiel vrije samenleving is door het rijk al te lang uitgesteld. In het kader daarvan is dit besluit dan ook zeker niet in het belang van het land en diens inwoners, maar in het belang van de fossiele industrie. U hoort duidelijkheid en zekerheid te scheppen over de energietransitie die gemaakt gaat worden, maar dit plan scheidt verwarring en onzekerheid.

Er zijn zowel risico's op korte termijn als op lange termijn verbonden aan de gaswinning. Kleine aardbevingen hebben de afgelopen jaren al laten zien welke gevolgen dit kan hebben voor het landschap en de infrastructuur boven en naast het winningsgebied. Deze schokken nemen gemiddeld toe naarmate de tegendruk verder afneemt, waardoor steeds meer energie vrijkomt. Dit baart mij en veel andere bewoners grote zorgen. Ik vraag me af wie profiteert van de winsten en wie uiteindelijk opdraait voor de kosten. Het versterkt het wantrouwen dat de overheid er alleen is voor (grote) corporaties en diens aandeelhouders - waarvan ook velen in het buitenland - en niet voor de eigen burgers.

Daarnaast is het gebied gekenmerkt door breuken, waardoor het ongeschikt is voor het verlenen van deze concessie en het winnen van meer gas met een grotere capaciteit. Naarmate de gaswinning toeneemt, zal de druk in het veld dalen, wat leidt tot een verhoogd risico op aardbevingen en gevaarlijke trillingen. Aangezien dit geen breukvrij gebied is, is de kans op dergelijke gebeurtenissen aanzienlijk groter, en daarom moet het voorzorgprincipe worden toegepast. Ik ben van mening dat de concessie niet verder moet worden uitgebreid en dat deze in 2029 moet stoppen, zoals eerder is overeengekomen.

Bovendien constateer ik dat er geen maatschappelijke kosten-batenanalyse is toegepast in uw winningsplan. U vertrouwt op andere sturende en corrigerende principes, waarbij Staattoezicht op de Mijnen een rol speelt. Met de kennis die we nu

hebben, acht ik het niet voldoende om een zeer ongewenste bodemtechnisch complexe situatie te creëren die decennia en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij in het niet valt. Ik heb het gevoel dat er geen afweging is gemaakt tussen de maatschappelijke kosten en baten.

Verder is het onduidelijk wie de bewijslast moet dragen bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een schadefonds moeten zijn waaruit de komende decennia de kosten voor schade kunnen worden vergoed. Het ontbreken van dit fonds in uw plan draagt niet bij aan de betrouwbaarheid en voorziening van de gevolgen van uw planvoorbereiding. Mijn angst voor een 'Groningen scenario' in de Beemster en omgeving neemt dan ook alleen maar toe.

Tot slot vind ik de manier van informeren onprofessioneel en wantrouwend naar de burger. De burger wordt pas op het laatste moment betrokken in dit plan met een informatieavond en standaard procedurele zienswijzen. Er is geen inspraak met enige invloed voor de burgers uit de regio. U heeft slechts één enkele informatieavond georganiseerd, waarbij iemand ook maar net moet kunnen op die datum en welke datum ook nog eens slechts enkele dagen vooraf pas kenbaar is gemaakt middels een uitnodiging per post. De standaard procedurele zienswijzen bieden geen betere hoop voor burgers dat zij serieus worden genomen en betrokken mogen zijn. De staatssecretaris bagatelliseerde elke uitlating over risico's voor burgers en wantrouwen en angsten van burgers. Bovendien maakt u het ingewikkeld door burgers te vragen een brief te schrijven en deze per post te laten versturen. Hoewel ik zeer hoop dat u mijn zienswijze serieus neemt, is mijn vertrouwen in de overheid dus danig laag dat ik de standaard procedure eerder verwacht; alles moet wijken voor het economisch gewin (van (grote) corporaties) inclusief de bezwaren en het welzijn van burgers.

Ik acht het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerpinstemmingsbesluit. Indien dit winningsplan toch wordt voortgezet, acht ik mijn belangen geschaad en zal ik eventuele schade die hiervan het gevolg is indienen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoogachtend,

[Redacted signature line]

[Redacted signature line]

Handtekeningen:

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Fam. Broerse
Het Lien 8
1474BD
Oosthuizen

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. Inspraakpunt winningsplan Middellie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Oosthuizen, 13 juni 2023

Geachte heer/ mevrouw,

Op 23 mei jongstleden was ik bij de informatieavond over het winningsplan Middellie. Het werd ons duidelijk dat het gasveld zich recht onder ons huis bevindt en voor ons was dit de eerste keer dat wij hierover geïnformeerd werden.

Met betrekking tot dit project heb ik 2 bezwaren.

Het eerste bezwaar gaat over de mogelijke schade afhandeling. Er wordt gesteld dat wij als bewoners niet zelf schade hoeven te bewijzen en dat een onafhankelijke commissie Mijnbouwschade eventuele schade verder onderzoekt.

Dit betekent dat ik voor het bepalen van schade afhankelijk ben van een derde partij, de commissie Mijnbouwschade. In deze procedure vragen de overheden en de NAM mij deze commissie te vertrouwen. Uit de recente nieuwsberichten over schade afhandeling in Groningen en Limburg blijkt niet dat de overheden en de NAM hierin betrouwbaar zijn gebleken. Het gaat hierin dus om een vertrouwenskwesitie. Dit vertrouwen is er niet en dit is gebaseerd op resultaten uit het verleden.

- Het ontbreekt aan een aantoonbare historie waaruit blijkt dat de commissie een betrouwbare partij is.
- Het fijt dat ik zelf geen invloed heb op het bepalen van schade draagt niet bij aan het vertrouwen.
- Er wordt nergens gesproken over het vaststellen van een 0 situatie vanwaaruit helder en onbetwistbaar vastgesteld kan worden welke schade van voor de winning is en welke niet.
- Waar kunnen wij terecht als wij het niet eens zijn met de bevindingen van de commissie mijnbouwschade?

De commissie moet aantoonbaar kunnen laten zien dat schades goed en onbetwist afgehandeld worden.

Mijn tweede bezwaar gaat over het fijt dat ik als bewoner een risico verhoging te accepteren heb zonder dat daar een compensatie voor wordt gegeven.

In mijn ogen is het redelijk om een garantie te verwachten dat er geen schade zal ontstaan. Door het niet afgeven van een garantie ontstaat er al schade. Of er feitelijk schade is doet er niet toe. Het fijt dat er wel een risico verhoging door het

rijk wordt geaccepteerd op mijn bezit brengt al schade met zich mee, materieel en immaterieel.

Op de informatie avond werden risico analyses getoond waaruit zou blijken dat de risico's acceptabel zouden zijn. Als de risico's acceptabel zijn dan behoren de overheden deze risico's volledig op zich nemen en dit niet bij de bewoners neer te leggen. Waar ik in de praktijk op doel zijn compensaties vooraf voor onder andere waarde dalingen van huizen in het betreffende gebied en boetes en dwangsommen of directe sluiting achteraf als toch blijkt dat er schade aan eigendommen ontstaat door deze gaswinning. Uiteraard naast de volledige dekking van de schade afhandeling. De nadruk behoort te liggen bij het voorkomen van schades en het het optreden en handhaven als er toch schade ontstaat.

Op basis van deze twee bezwaren spreek ik mij uit tegen het winningsplan Middellie.

Met vriendelijke groet,

A large black rectangular redaction box covers the signature and name of the sender.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk Z23125198	Datum 21 juni 2023
Onderwerp Zienswijze op ontwerp- instemmingsbesluit winningsplan Middelie	Doorkiesnummer	Bijlage(n) --	

Geachte heer/mevrouw,

Op 11 mei 2023 heeft u het ontwerp-instemmingsbesluit voor het winningsplan Middelie gepubliceerd. U bent tot dit besluit gekomen nadat u ons en andere decentrale overheden om advies heeft gevraagd over het gewijzigde winningsplan Middelie, dat is opgesteld door de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM). Wij hebben in ons advies van 6 februari 2023 aangegeven dat, hoewel wij geen principiële bezwaren hebben tegen het verlengen van de gaswinningstermijn, het winningsplan onvoldoende duidelijk maakt hoe schade aan bebouwing en natuur wordt voorkomen.

Wij waarderen dat er in het ontwerp-instemmingsbesluit wordt ingegaan op ons advies, waarmee zodoende een aantal zorgen zijn weggenomen. Toch blijft er ook in het ontwerp-instemmingbesluit veel onduidelijk. Gezien de maatschappelijke onrust die is ontstaan door het besluit om een langere periode van gaswinning toe te staan, hechten wij grote waarde aan een precieze en duidelijke onderbouwing. Wij vragen u namens gemeente Edam-Volendam daarom middels deze zienswijze om meerdere punten in het ontwerp-instemmingsbesluit beter toe te lichten en te onderbouwen.

Noodzaak gaswinning

Wij onderschrijven de nut en noodzaak voor gaswinning binnen Nederland. Dit doen wij vanuit het besef dat we ook na 2030 nog altijd gas nodig zullen hebben, omdat het vooralsnog onhaalbaar is om alle woningen op korte termijn gasvrij maken zonder dat dit de leefbaarheid geweld aandoet. In het ontwerp-instemmingsbesluit wordt echter niet ingegaan op de noodzaak om specifiek in gasveld Middelie de winningstermijn te verlengen. Hierdoor wordt in het ontwerp-instemmingsbesluit niet duidelijk hoe de baten zich verhouden tot de kosten, in de vorm maatschappelijke onrust en eventuele

schade aan gebouwen en natuur. Wij verzoeken u daarom om in uw besluit uitgebreider te onderbouwen hoe de noodzaak tot gaswinning in Middellie zich verhoudt tot de kosten die dit met zich meebrengt.

Bodemtrilling

Het winningsplan en het ontwerp-instemmingsbesluit geven een indicatie van de eventuele bodemtrillingen die mogelijk zijn op basis van de beoogde gaswinning. De documenten bevatten echter geen duidelijke beschrijving van wat de percentuele kans per sterkte van bodemtrilling is. Het blijft zo onduidelijk of er meer kans is op zwakke of juist op iets sterkere bodemtrillingen. Wellicht is een dergelijk precieze inschatting niet mogelijk op basis van beschikbare gegevens, maar het wordt in het ontwerp-instemmingsbesluit niet duidelijk of dat het geval is. Wij verzoeken u dit nader toe te lichten, opdat er een betere inschatting kan worden gemaakt van de risico's, en verzoeken u deze risico's mee te nemen in uw besluit.

Daarnaast valt in het winningsplan te lezen dat een risicobeheerssysteem wordt gevolgd bij eventuele bodemtrillingen. Het blijft in het ontwerp-instemmingsbesluit onduidelijk of het genoemde risicobeheerssysteem van voldoende kwaliteit is voor een veld dat valt in seismische risicocategorie 2. Wij verzoeken u in uw besluit te onderbouwen dat het risicobeheerssysteem al dan niet van voldoende kwaliteit is en voldoet aan de wettelijke eisen.

Ook blijft het in het ontwerp-instemmingsbesluit onduidelijk wat de impact is van het opslingereffect en het aantal breuklijnen rondom Middellie op eventuele schade aan gebouwen en waterstaatkundige objecten. Wij verzoeken u om uitgebreider toe te lichten op welke manier deze risicofactoren invloed hebben.

Wat betreft de monitoring van bodemtrilling bestaat er de mogelijkheid om tiltmeters te gebruiken. Doordat tiltmeters naast trillingen ook kantelbewegingen registreren, kan het verband tussen oorzaak en schade mogelijk makkelijker worden aangetoond. In het ontwerp-instemmingsbesluit staat echter niet beschreven waarom tiltmeters niet worden gebruikt als monitoringmethodiek. Wij verzoeken u om dit alsnog te onderbouwen in uw besluit.

Verder blijkt uit het ontwerp-instemmingsbesluit dat de bewijslast voor schademeldingen ten gevolge van gaswinning bij de inwoners zelf ligt en dat de Commissie Mijnbouwschade hen hierin bijstaat. Wij verzoeken u in uw besluit te onderbouwen waarom de bewijslast niet bij de NAM ligt.

Bodemdaling

Het winningsplan en het ontwerp-instemmingsbesluit geven een onduidelijk beeld van de bodemdaling. In tabel 11-2 uit het winningsplan blijkt dat de input parameters die zijn gebruikt voor de bodemdalingsprognose gebaseerd zijn op het midden productie scenario. Aangezien het ontwerp-instemmingsbesluit ook het hoog productie scenario mogelijk maakt, is het belangrijk om de effecten daarvan op de bodemdaling in kaart te brengen. Wij verzoeken u om de effecten van het hoog productie scenario op bodemdaling te onderzoeken en mee te nemen in uw besluit.

Communicatie

Wij waarderen dat er door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de NAM informatieavonden worden georganiseerd over het winningsplan. Helaas heeft dit er niet voor kunnen zorgen om de heersende onrust en bezorgdheid bij onze inwoners weg te nemen. Wij verzoeken u om middels een duidelijkere onderbouwing van uw besluit en betere communicatie het gesprek aan te blijven gaan met onze inwoners.

Wij vertrouwen u erop dat u onze zienswijze behandelt conform de relevante bepalingen van de Algemene Wet Bestuursrecht en de overwegingen uit onze zienswijze transparant meeweegt in uw instemmingsbesluit.

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,
de secretaris, de burgemeester,

[Redacted signature]

L.J. Sievers

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middellie
Postbus 111
9200 AC Drachten.

Zuidoostbeemster, 12 juni 2023

Betreft: Zienswijze Winningsplan Middellie

Uwe excellentie, geachte heer Vijlbrief,

Hierbij onze zienswijze over het Winningsplan Middellie betreffende de gasvelden Middellie, Rustenburg en Westbeemster. We zijn als stichting 'Beemster Vanzelfsprekend', en platform van de Beemster inwoners, erg bezorgd hierover. Dat lichten we hieronder toe, na een introductie over onze stichting.

Informatie over Stichting Beemster Vanzelfsprekend

Onze stichting is in 2021 opgericht met als doel het vormen van een onafhankelijke burgerbeweging, zonder politieke voorkeur. We zijn een netwerk en platform van betrokken en deskundige bewoners van de Beemster met kennis van de historie en actualiteit van de Beemster. Wij komen op voor de toekomst van de Beemster woon- en leefomgeving en daarmee samenhangende zaken. Het behoud en de instandhouding van de kernwaarden van ons historisch Werelderfgoed Beemster is een belangrijke doelstelling. Wij zijn onderhandelingspartner voor de gemeente Purmerend en andere bestuurlijke organen. Wij willen betere politieke en bestuurlijke besluitvorming over Beemster zaken en op ontwikkelingen die van invloed zijn op de woon- en leefomgeving van de inwoners van de Beemster.

Informatie over het Winningsplan

- Kennisgeving ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Middellie van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat in de Staatscourant en het ontwerpbesluit gericht aan de NAM beide van 11 mei 2023.
- Winningsplan en de Notitie aanvulling winningsplan Middellie NAM van 30 november 2022.
- Advies Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) van 30 november 2022
- Advies TNO van 6 oktober 2022
- Advies Technische Commissie Bodembeweging (Tcbb) van 2 maart 2023
- Zienswijzes van de wettelijke adviseurs van januari tot met maart 2023.

Winning uit gasvelden Middellie, Rustenburg en Westbeemster

Middellie-gasveld: De Nederlandse Aardolie Maatschappij (hierna: NAM) heeft het Middellie-gasveld (Zechstein en Rotliegend) in 1964 aangeboord en van 1975 tot 1991 gas gewonnen. Na een stop door een overmatige waterproductie, zijn beide gasbronnen vanaf 2007 herontwikkeld.

Rustenbrug-gasveld: Het Rustenburg Rotliegend gasveld is in 1981 aangetoond, en in 2009 in productie genomen met de Westbeemster-2 (WBMS-2) put die geboord is vanaf de Westbeemster-1 locatie. Het Rustenburg Zechstein gasveld is in 1976 aangetoond en nog niet ontwikkeld. De ontwikkeling is in het winningsplan vermeld in het 'hoog scenario', door een nieuw te boren put.

Westbeemster-gasveld: Het Westbeemster Rotliegend gasveld is in 1993 aangeboord en is in 2007 in productie genomen met de Westbeemster-2 (WBMS-2) put.

In het winningsplan beschrijft de NAM dat er 14 putten zijn geboord op vijf plekken, waarvan er nog zeven werken. Tot 2021 is 7.222 nm³ geproduceerd. De NAM verwacht dat er 3.884 nm³ ('midden scenario') tot 6.673 nm³ tot 2039 ('hoog scenario') geproduceerd zal worden met de gaswinning. Dat betreft als maximale gaswinning 13.895 nm³. Tot 2039 is er dus sprake van een toename van het productievolume.

Middellie Rotliegend, Westbeemster Rotliegend, Rustenburg Rotliegend vallen in Seismisch Risico Categorie II. Middellie Zechstein en Rustenburg Zechstein vallen in Seismisch Risico Categorie I.

Advies SodM, TNO en Tcbb

SodM, TNO en Tcbb concludeerden dat instemming kan worden verleend voor continuering en verhoging van de winningscapaciteit. Er zouden geen noemenswaardige effecten optreden op de omgeving, het milieu, de natuur, de infrastructuur en risico's voor omwonenden. Ook achtte men dat de bodemdaling in lijn zou zijn met eerdere verwachtingen. Ook de bodembeweging met bevingen zouden binnen de onzekerheidsmarges vallen.

Bodemdaling

Het is onvoldoende duidelijk welke bodemdaling er is ontstaan door de gaswinning vanaf de nulmeting in 2007 tot 2017, welke er plaatsvond tot nu, en welke nog te verwachten is tot 2039.

Het is onduidelijk hoe gemeten is (waterpassen), en of metingen vergelijkbaar zijn. Er zijn grote verschillen in meetpunten in 2017. Op sommige plekken in de Beemster wordt zelfs 3.6 cm daling gemeten. Er zou een meetonzekerheid van 8 mm per meetpunt zijn met een minimale onzekerheid voor de meting van 2 cm in totaal. Hoe zal dit dan zijn met de toekomstige voorspelling van de daling?

In 2020 lijkt door de gaswinning op plekken in de Zuidoostbeemster, Middenbeemster Westbeemster en Noordbeemster al een bodemdaling tot ongeveer van 2 cm te hebben plaatsgevonden

Uit de tekst valt op te maken dat de totale bodemdaling in 2050 inclusief de reeds uitgevoerde winning, ingeschat wordt op maximaal 8 cm. Dit betekent nog een daling van 6 cm. Met de eerder genoemde onzekerheid van metingen en schattingen kan dat uiteraard ook nog meer zijn.

U stelt als staatsecretaris dat “doordat bij een te verwachten totale samengestelde bodemdaling van maximaal 8 cm door gaswinning in het gebied redelijkerwijs geen schade is te verwachten, hoeven hier geen extra maatregelen te worden genomen”. Dit wagen wij zeer te betwijfelen gezien de onzekerheid van de metingen en schattingen.

Aardbevingen en trillingen

De Rotliegend gasvelden van Middellie, Westbeemster en Rustenburg vallen volgens de uitgevoerde ‘Seismic Risk Analysis’ in de risicocategorie II.

Er zijn bevingen geweest in de Beemster in 1989 en 2018 van 2.5 en 2.7 op de Schaal van Richter, waarschijnlijk door het Middellie Rotliegend gasveld. Dat heeft tot onrust geleid onder de bevolking. Het blijkt dat Middellie Rotliegend gasveld het op basis van de risicoanalyse en de DHAIS (kans op mogelijk optreden van beving tijdens productie) een ‘bevend veld’ is. De Rotliegend gasvelden van, Westbeemster en Rustenburg hebben een DHAIS bevingskans van 26%.

De kansen op bevingen worden gecorreleerd aan de zwaarte van de bevingen. Er wordt niet beschreven wat een veelheid aan kleine aardbevingen tot gevolg heeft, zoals in Groningen het geval was en is. In het advies van SODM wordt gesteld ‘dat schade zich kan voordoen aan bebouwing en infrastructuur veroorzaakt door mogelijke geïnduceerde bodemtrillingen als het gevolg van de aangevraagde en historische gaswinning’.

De risico inschattingen over de kans op aardbevingen leiden er volgens de NAM alleen toe dat de ‘seismiciteit wordt gemonitord’. Er wordt niet beschreven wat de bevingen voor gevolgen hebben voor het verminderen of stoppen van de gaswinningsactiviteiten.

Zorgen van Beemster inwoners

Er zijn ernstige zorgen bij inwoners van de Beemster over de volgende onderwerpen.

Allereerst de bodemdalingen in de Beemster, de nog te verwachten bodemdalingen met de onzekerheidsmarges en de redelijke kans op aardbevingen door de gaswinning.

Ten tweede zijn veel woningen en boerderijen, die kenmerkend zijn voor het Werelderfgoed Beemster, uitsluitend op de klei gebouwd zonder heistrukturen. Die zullen door de dalingen verzakken en scheuren

schade oplopen. Bevingen of trillingen zullen dat verergeren. Dat geldt ook voor de wegen en infrastructuur. Dit alles levert risico's en financiële schade op voor de bewoners, agrariërs en ondernemers. Eventuele schade aan waterkeringen, sluizen en gemalen zijn voor agrariërs en de Beemster van groot belang.

Ten derde zijn de Beemster inwoners zeer gehecht aan het behoud en beschermen van het oorspronkelijke landschap als een van de kernwaarden van het Werelderfgoed en die volgens het UNESCO behouden moet blijven. Dat geldt ook voor het Werelderfgoed de Stelling van Amsterdam. Ten vierde schiet de zorg-, bewijs en informatieplicht van de NAM en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat tekort voor de inwoners van de Beemster. Er is nog veel onduidelijk over de bodemdalingen en kans op aardbevingen. Daarbij wordt bureaucratisch gemeld dat 'mochten omwonenden eventueel schade ondervinden, zij dat kunnen melden bij de Commissie Mijnbouwschade' volgens de daarvoor geldende procedures. Daar schiet de zorgplicht voor de burger tekort en wordt de bewijsplicht hoog. Een 'Groningen scenario' ligt in het verschiet op deze manier.

Reactie Staatssecretaris op adviezen

U stelt als staatssecretaris dat "doordat bij een te verwachten totale samengestelde bodemdaling van maximaal 8 cm door gaswinning in het gebied redelijkerwijs geen schade is te verwachten, hoeven hier geen extra maatregelen te worden genomen". Dit wagen wij zeer te betwijfelen gezien de onzekerheid van de metingen en schattingen.

U stelt als staatssecretaris dat het belang van de veiligheid voor omwonenden niet in het geding zou zijn door de kans op aardbevingen. Dat wagen wij te betwijfelen, omdat er geen berekening of voorspelling aan ten grondslag ligt.

U stelt als staatssecretaris dat schadeafhandeling voor eventuele gedupeerden 'op een laagdrempelige, transparante, deskundige en onafhankelijke wijze' plaats zou moeten vinden. En: 'om het makkelijker te maken voor de schademelder, neemt de commissie in de praktijk de bewijslast over, en het advies van de commissie over oorzaak, causaal verband, hoogte en verdeling van de schade is bindend voor de mijnbouwonderneming (NAM). Dat roept veel vragen op, het gaat om individuele klachten over schade en niet om het schadeoverzicht over het gebied en eventuele waardedalingen van gebouwen. Elders stelt u ook dat schade aan een oorzakelijk verband tussen schade aan een woning en een door mijnbouw veroorzaakte bodemtrilling moeilijk is aan te tonen. Dat is zorgelijk. U noemt dat het plaatsen van voldoende geofoons in combinatie met versnellingsmeters daarvoor nodig zijn.

U stelt als staatssecretaris over het advies van de Mynraad voor het oprichten van een op te richten commissie voor afhandeling van schade door bodemdaling als gevolg van aardgaswinning over te laten

aan decentrale overheden en de NAM om hier afspraken over te maken. U vergeet hierbij de positie van de burgers in de samenstelling van deze commissie.

Duidelijkheid nodig voor Beemster inwoners

Gezien het bovenstaande adviseren wij u als staatssecretaris en de NAM de onderstaande aspecten, die vooral gericht zijn op de inwoners van de Beemster, veel beter te laten uitwerken in uw besluit inzake de gaswinning.

Bodemdalingen

1. Organiseer betere metingen van bodemdalingen op de verschillende locaties, met betere voorspellingen.
2. Zorg voor betere communicatie naar burgers over bodemdalingen.
3. Zorg voor een financiële risicoanalyse voor burgers voor het verzakken van hun woningen en boerderijen en infrastructuur. Maak duidelijk of en hoe dat leidt tot verminderen of stoppen van de gaswinning. Dit is immers het leerproces van de gaswinning uit Groningen.
4. Betrek burgers in een op te richten commissie voor afhandeling van schade door bodemdaling als gevolg van aardgaswinning, zodat de zorgplicht voor burgers wordt geregeld en de bewijsplicht voor de individuele burger wordt verminderd.

Aardbevingen

1. Organiseer een actieve en minder vrijblijvende monitoring van de kans op aardbevingen. Maak duidelijk wanneer wat leidt tot verminderen van of stoppen met gaswinning.
2. Maak duidelijk wat veel 'kleine' aardbevingen tot gevolg kunnen hebben voor woningen en gebouwen (conform Groningen) en wanneer wat leidt tot verminderen of stoppen met gaswinning.
3. Zorg voor het plaatsen van voldoende geofoons in combinatie met versnellingsmeters in de verschillende gebieden in de Beemster zodat oorzakelijke schade aan woningen door gaswinning beter is aan te tonen.
4. Zorg voor een financiële risicoanalyse van de bevingen voor burgers in verband met de schade aan woningen, boerderijen en infrastructuur. Maak dat duidelijk aan burgers. Wees duidelijk of en hoe dat leidt tot verminderen van of stoppen met gaswinning. Opnieuw is Groningen een voorbeeld.
5. Betrek burgers in een op te richten commissie voor afhandeling van schade door aardbevingen en trillingen als gevolg van aardgaswinning, zodat de zorgplicht voor burgers wordt geregeld en de bewijsplicht over schade voor de individuele burger wordt verminderd.

Landschap, Milieu en Werelderfgoed

1. Maak duidelijk welke bouwkundige bouwwerken, gasputten, en installaties nodig zijn en of dat wel mogelijk is met het oorspronkelijke landschap van het Werelderfgoed.
2. Wees duidelijk over de gevolgen van de bodemdaling in het veenweidegebied bij Middellie. Immers, bodemdaling daar zal leiden tot veenoxidatie en onomkeerbare inklinking met uitstoting van broeikasgassen en CO₂.
3. Maak duidelijk wat de frequentie is van tankwagens die het productiewater en condensaat vanuit de winlocatie moeten afvoeren naar elders, en wat dit voor milieugevolgen heeft..

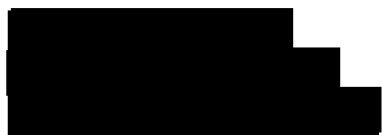
Hoogachtend, namens het bestuur van stichting Beemster Vanzelfsprekend,

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten.

Betreft: Bezwaar tegen capaciteitsuitbreiding en verlenging winningsplan Middelie

Middenbeemster, 21 juni 2023

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met deze brief wil ik mijn bezwaar kenbaar maken tegen het winningsplan Middelie, dat zich uitstrekt onder de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard.

Ik vind het onbegrijpelijk en on-uitlegbaar dat terwijl de gemeenten hard werken aan het aardgasvrij maken van hun gebied, u doorgaat met het winnen van aardgas. Mijn eigen gemeente, gemeente Purmerend, heeft al hele buurten succesvol overgezet op stadsverwarming, in goed overleg met de bewoners en tegen hoge kosten. Het is voor mij en vele anderen moeilijk te begrijpen waarom het Rijk nu deze stap neemt. Het lijkt niet-uitlegbaar, en met een schuin oog naar actuele dossiers rondom gaswinning is het niet-uitlegbaar.

Er zijn zowel risico's op korte termijn als op lange termijn verbonden aan de gaswinning. Kleine aardschokken hebben de afgelopen jaren al laten zien welke gevolgen dit kan hebben voor het landschap en de infrastructuur boven en naast het winningsgebied. Deze schokken nemen gemiddeld toe naarmate de tegendruk verder afneemt, waardoor steeds meer energie vrijkomt. Dit baart mij en veel andere bewoners grote zorgen. Ik vraag me af wie profiteert van de winsten en wie uiteindelijk opdraait voor de kosten.

Daarnaast is het gebied gekenmerkt door breuken, waardoor het ongeschikt is voor het verlenen van deze concessie en het winnen van meer gas met een grotere capaciteit. Naarmate de gaswinning toeneemt, zal de druk in het veld dalen, wat leidt tot een verhoogd risico op aardbevingen en gevaarlijke trillingen. Aangezien dit geen breukvrij gebied is, is de kans op dergelijke gebeurtenissen aanzienlijk groter, en daarom moet het voorzorgprincipe worden toegepast. Ik ben van mening dat de concessie niet verder moet worden uitgebreid en dat deze in 2029 moet stoppen, zoals eerder is overeengekomen.

Bovendien constateer ik dat er geen maatschappelijke kosten-batenanalyse is toegepast in uw winningsplan. U vertrouwt op andere sturende en corrigerende principes, waarbij Staattoezicht op de Mijnen een rol speelt. Met de kennis die we nu hebben, acht ik het niet voldoende om een zeer ongewenste bodem-technisch

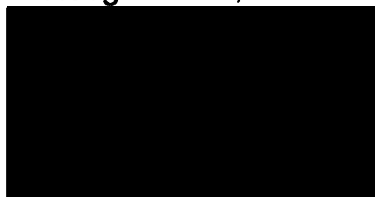
complexe situatie te creëren die decennia en mogelijk zelfs langer zal voortduren, terwijl het maatschappelijk belang van het gewonnen gas daarbij in het niet valt. Ik heb het gevoel dat er geen afweging is gemaakt tussen de maatschappelijke kosten en baten.

Verder is het onduidelijk wie de bewijslast moet dragen bij schade en wie verantwoordelijk kan worden gesteld. Er zou een schadefonds moeten zijn waaruit de komende decennia de kosten voor schade kunnen worden vergoed. Het ontbreken van dit fonds in uw plan draagt niet bij aan de betrouwbaarheid en voorziening van de gevolgen van uw planvoorbereiding.

Als laatste leeft er onder inwoners, zo ook bij mij, geen enkel vertrouwen in een fatsoenlijke afhandeling van eventuele schade, noch op een acuut en daadkrachtig ingrijpen van de overheid bij calamiteiten. Gezien het Groningen-dossier is dit gevoel, ook met de beste bedoelingen, op geen enkele manier weg te nemen. De georganiseerde informatiebijeenkomst heeft dit gevoel andermaal versterkt, veroorzaakt doordat het animo -logischerwijs- erg groot was, de locatie daardoor te klein en de gevoerde gesprekken moeilijk tot niet te volgen. De zorgen van bewoners zijn opnieuw van ondergeschikt belang.

Ik acht het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerp-instemmingsbesluit. Indien dit winningsplan toch wordt voortgezet, acht ik mijn belangen geschaad en zal ik eventuele schade die hiervan het gevolg is indienen bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoogachtend,

19-6-2023
 Aan: Ministerie van Economische Zaken
 en Klimaat.

De Rijp,
 16 juni '23.

Geachte dames/heren etc.,

Beheft: gaswinning Middeldie.

Na de toestanden in de provincie Groningen (nog steeds niet afgehandeld) is het voor mijn brein niet te volgen, dat er nu hier in de buurt gas gewonnen moet worden. Het gaat hier om een dichtbevoond gebied, met een Af, een spoorlijn en een "Unesco"-vermelding (Beemster). De kans op verzakking neemt toe, terwijl we stijging van de zeespiegel verwachten. Moeten we de Hondsbosse Zeezuiging en de dijken Markermeer opnieuw verhogen?

Toen wij hier in De Rijp kwamen wonen (ruim halve eeuw geleden) waren er in de buurt nog tientallen boeren die moerasgas (brongas) wonen en gebruikten. Dat moest stoppen van de overheid.

Waarom die "kleine jongens" verbieden en de "grote jongens" (NAM) wel gunnen? Ik bespeur klasse-justitie. Of is er een dubbele agenda? In bijgesloten artikel lees ik trouwens dat het aandeel wind- en zonne-energie in Nederland gestaag stijgt (trouw $\frac{3}{6}$).

Dus waarom in oude fouten vervallen; zet in op wind en zon; gaan we (net als in Frankrijk) misschien een getijden-centrale neerzetten om 't verschil eb/vloed te benutten? Of rivierstroom?

Tenslotte: indien een toekomstige koper van ons huis weet, dat er door gaswinning kans op verzakkingen bestaat, zal dat de verkoopprijs van ons pand drukken. Garandeert u mij, dat u het verschil gaat bypassen? En kunt u mij gerust stellen dat scheuren en gebroken leidingen niet in De Rijp van toepassing zullen zijn?

Gaarne uw reactie. Hoogachtend,

cc. gem. Alkmaar

cc. Prov. Staten Noord-Holland.

46% meer energie werd vorig jaar opgewekt door zonnepanelen

Verbruik zonne- en windenergie stijgt gestaag in Nederland

Halverwege - In 2022 was het aandeel hernieuwbare energie 15 procent. Zo haalt Nederland de doelstelling misschien net: in 2030 moet het 27 procent zijn.

Lukas van der Storm
redactie duurzaamheid&economie

De hoeveelheid opgewekte zonne-energie in Nederland is in 2022 spectaculair gestegen. In 2022 waken zonnepanelen ruim 60.000 terajoule aan energie op, zo'n 46 procent meer dan een jaar eerder. Daarmee voorzag zonne-energie in 3,3 procent van de totale energiebehoefte. In 2021 was dat nog 2,1 procent. Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

In totaal kwam 15 procent van de energie in 2022 uit hernieuwbare

bronnen, tegenover 13 procent in 2021. Daarbij valt op dat het aandeel zonne- en windenergie behoorlijk toeneemt, maar dat het gebruik van energie uit biomassa juist daalt.

Kolencentrales

Onder biomassa valt onder meer het bijstoken van hout in kolencentrales. Dat gebeurt bijvoorbeeld door stukjes hout – ofwel houtpellets – te verbranden. De laatste jaren komt echter steeds meer de discussie op of dat werkelijk zo duurzaam is.

Veel hout wordt gehpotteerd uit de Verenigde Staten, Canada en Estland. Dat is niet allemaal onschuldig, overbodig resthout, bleek twee jaar geleden uit een rapport van een aantal milieuorganisaties. Zij concludeerden dat houtwinning voor biomassa in Estland her en der tot kaalslag leidt. Bovendien leidt houtstook tot extra CO₂ in de lucht. Die kan weliswaar weer uit de lucht worden

Verbruik duurzame energie in Nederland

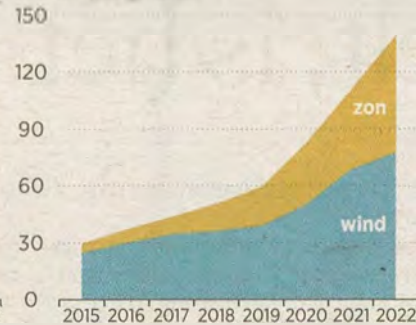
in petajoule (PJ)

uit biomassa

© TROUW | BRON: CBS

uit zon en wind

gehaald door nieuw aangeplante bomen, maar die moeten dan wel eerst groeien, en dat duurt vele jaren.

Juist het bijstoken van hout in kolencentrales nam in 2022 fors af, becijfert het CBS. Mogelijk omdat het kabinet er geen subsidies meer voor verstrekt. Biomassa was vorig jaar wel nog de grootste bron van hernieuwbare energie, maar het aandeel slonk: van 6,3 procent van het totale energieverbruik naar net onder de 6 procent. De krimp bij biomassa drukt daarmee ook de groei van hernieuwbare energie. Of anders gezegd: als je puur naar wind- en zonne-energie

kijkt, zijn de cijfers rooskleuriger dan ze op het eerste oog lijken.

Definities veranderen

De criteria voor biomassa zijn in 2021 bovendien aangescherpt, meldt het CBS. Daardoor telt een beperkt deel van de biomassa dat eerder wel werd meegerekend nu niet meer mee bij de cijfers voor hernieuwbare energie. "Het is een voortdurende discussie over wat nou eigenlijk duurzaam is", ziet CBS-statisticus Cor Pierik. "Over biomassa, maar bijvoorbeeld ook over zonneparken op landbouwgrond."

Het CBS houdt zich bij de bereke-

ning van de 15 procent aan hernieuwbare energie aan de huidige Europese definities. Maar die kunnen veranderen; als biomassa bijvoorbeeld in de toekomst voor een groter deel niet meer tot het duurzame deel wordt gerekend, raakt ook de doelstelling voor 2030 verder uit zicht.

Toch biedt de gestage groei van zon en wind aanknopingspunten. "Al met al gaan we van 13 naar 15 procent hernieuwbaar", benadrukt Pierik. "Als je elk jaar tot een groei van 2 procentpunt zou komen, haal je de 27 procent in 2030. Met de hakken over de sloot, dat wel."

Bij de groei in 2022 past nog wel een ander voorbehoud, benadrukt de CBS-specialist. Door de oorlog in Oekraïne en de bijbehorende gascrisis zijn we minder energie gaan gebruiken. Daardoor groeit het aandeel hernieuwbaar tijdelijk, maar het is zeer de vraag of dat energiedieet de komende jaren stand houdt.

Ministerie van Economische zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Middelie
Postbus 111
9200 AC Drachten

Beemster, 1 juni 2023

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij teken ik bezwaar aan tegen het winningsplan Middelie dat zich uitstrekt onder de gemeente Edam-Volendam, Purmerend, Koggenland, Alkmaar en Dijk en Waard.

Gronden van bezwaar

1) Onbegrijpelijk en on-uitlegbaar

De gemeenten zijn hard op weg om aardgasvrij te worden. Purmerend heeft al hele buurten die nog niet op de stadsverwarming waren aangesloten, nu geheel gasvrij gemaakt in goed overleg met de bewoners en tegen hoge kosten en u gaat rustig verder met het winnen van aardgas. Wij begrijpen het niet meer dat het Rijk nu deze stap maakt, dat is toch on-uitlegbaar?

2) Risico's voor nu en later

Het winnen van gas blijkt niet zonder gevolgen voor het landschap en infrastructuur gelegen boven en naast het winningsgebied. Relatief kleine aardshokken hebben dat de afgelopen jaren laten zien. Maar deze schokken hebben gemiddeld genomen met het verder afnemen van de tegendruk wel een oplopend karakter. Daarbij komt steeds meer energie vrij, wat mij en veel andere bewoners grote zorgen baren. Wie haalt nu zijn winsten en wie draait strak op voor de kosten?

3) Ongeschiktheid i.v.m. breuken/ voorzorgprincipe

Het gebied wordt gekenmerkt door de breuken die daarin aanwezig zijn. Met de inzichten van nu maken deze breuken het gebied ongeschikt om deze concessie te verlenen en meer gas met grotere capaciteit te onttrekken.

Met het toenemen van de winning van gas zal de druk in het veld dalen waardoor de kans op meer aardbevingen in schaal zal toenemen en gevaarlijker trillingen met zich mee zal brengen. Gezien dit geen breukvrij gebied is de kans hierop aanzienlijk groter en zou het voorzorgprincipe toegepast dienen te worden. Geen verder uitbreiding van de concessie en duur. Deze dient in 2029 te stoppen zoals eerder is overeengekomen/afgesproken.

4) Geen maatschappelijke kosten baten-analyse toegepast

Nu gaat u in uw winningsplan uit van andere sturende en corrigerend principe waarin Staattoezicht op de Mijnen een rol heeft. Ik acht met de kennis van nu het niet meer voldoende om hier een zeer ongewenste bodem-technisch complexe situatie te creëren die vervolgens decennia en mogelijk langer doorwerkt, terwijl het voordeel, het gewonnen gas, daarin qua maatschappelijk belang, verbleekt. Deze maatschappelijke kosten en baten afweging heb ik dan ook gemist.

5) Bewijslast en schadefonds

Verder is het zeer onduidelijk wie de bewijslast moet leveren bij schade en wie daarvoor verantwoordelijk gesteld kan worden en waar dan ook een fonds beschikbaar dient te zijn waaruit deze schade de komende decennia uit bekostigd kan worden. Het fonds ontbreekt in uw plan hetgeen in mijn ogen de betrouwbaarheid (rekening houden met en voorzien van de gevolgen) van uw planvoorbereiding niet ten goede komt.

Ik acht het dan ook zeer onverantwoord om in te stemmen met dit ontwerp-instemmingsbesluit.

Met het wel voorzetten van dit winningsplan acht ik mij in mij belang geschaad en zal dan ook eventuele schade die een gevolg hiervan is bij EZK indienen.

Met hoogachting

